

Çeviren: Eren Cendey

yalan dolan

Veronica Raimo

MEDUSA

YALAN DOLAN

Veronica Raimo

MEDUSA YAYINLARI

Medusa Yayınları - 1
Büyükdere Cd. Çayır Çimen Sk. Emlak Kredi Blokları
A2 Blok No:3/36 ofis no:8 Levent–Beşiktaş İstanbul 34330
www.medusayayinlari.com
medusa@medusayayinlari.com
Sertifika no: 75305

Yalan Dolan / Veronica Raimo
Özgün adı: Niente di Vero

Çeviren: Eren Cendey
Yayına Hazırlayan: Sevim Erdoğan
Kapak Tasarım: Michele Menescardi
Sayfa Uygulama: Banu Çimen

Çeviriye temel alınan baskı: Giulio Einaudi Editore, 2022
Baskı: Mart 2024
ISBN: 978-625-94467-0-7

© Medusa Yayınları 2023
© 2022 by Veronica Raimo

Questo libro è stato tradotto grazie a un contributo del Ministero degli Affari Esteri e della Cooperazione Internazionale Italiano.
Bu kitap çeviri hakları konusunda İtalyan Dışişleri ve Uluslararası İşbirliği Bakanlığı'nın desteğini almıştır.

Baskı: Ana Basın Yayın Matbaacılık
Mahmutbey Mah. Devekaldırımı Cad. 2622 Sk.
Güven İş Merkezi No: 6/13 Bağcılar / İstanbul
Sertifika no: 52729

Bütün yayın hakları saklıdır.
Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının izni olmaksızın çoğaltılamaz.

VERONICA RAIMO

Yalan Dolan

Çeviren:
Eren Cendey

Roman

Veronica Raimo 1978 yılında Roma'da doğdu. Alman sineması üzerine yazdığı tezle edebiyat diploması aldı. Mezun olduktan sonra Berlin'de yaşadı ve Humboldt Üniversitesi'nde araştırmacı olarak çalıştı. Çeşitli yayınevlerinde İngilizce çevirmen olarak çalıştıktan sonra 2007 yılında *Il dolore secondo Matteo* adlı ilk romanını yayımladı. Veronica Raimo'nun dört kitabından sonuncusu olan *Yalan Dolan*, İtalya'nın saygın edebiyat ödülü Premio Strega kısa listesine aday gösterildi ve Strega Giovani Ödülü ile Viareggio Rèpaci Ödülü'nü kazandı.
F. Scott Fitzgerald, Octavia E. Butler, Ray Bradbury ve Ursula K. Le Guin'in eserlerini İtalyancaya çeviren yazar, halen Roma'da yaşıyor ve birçok kültür sanat dergisine yazıyor.

Eren Cendey İtalyan Lisesi ve İ.Ü. Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü mezunudur. Tamaro, Eco, Ferrante, Calvino, Pavese, Bignardi, Terzani, Manfredi, Baricco, Avallone, Auci, Lahiri gibi yazarların yapıtlarını İtalyancadan Türkçeye çevirmiştir.

Cecilia, Glenda ve Milena için

Robert beni Yuroklara has etik bir hisle, utanmayla tanıştırdı. Suçluluk duygusu değildi bu, suçlu hissedecek bir şey yoktu; sadece utanma duygusu. İçerleyip kızarırsın, dilini tutarsın ve anlarsın. Toplumsal bir araç olarak utanca duyduğum derin saygı için Robert'a teşekkür etmem lazım.

Ursula K. Le Guin, "Kızılderili Amcalar"*

* *Zihinde Bir Dalga* içinde, çev. Özge Çelik, Metis, 2017.

Bir aileden bir yazar çıkarsa, o aile bitmiş demektir.
Aslında aileye bir şey olmaz, ezelden beri böyledir bu. Oysa annesini, babasını ve kardeşlerini öldürmeye çabalarken, yazar kendi makûs kaderiyle yüzleşip onları yeniden kanlı canlı karşısında bulacaktır.

Ağabeyim ayda birkaç kez ölür.
Arayıp kayıp haberini veren de annem olur.
"Ağabeyin telefonuma yanıt vermiyor" der bir nefeste.
Annemin inancına göre telefon bizim yeryüzündeki varlığımızın kanıtı ve eğer gelen aramaya yanıt vermiyorsak ölmüşüz demektir.

Ağabeyimin artık var olmadığını söylemek için aradığında avutulmak değil, acısının paylaşılmasını ister. Birlikte üzülmek onun mutluluk kaynağı: Ortak keder, mutlak neşedir.

Ölüm nedenleri bazen son derece sıradanlaşır: gaz kaçağı, otomobil kazası, feci bir düşme sonucunda başını vurma.

Bazı günlerse senaryolar daha karmaşıklaşır.

Geçen Paskalya'dan ertesi gün annemin telefonunu kapattıktan sonra kapıma genç bir jandarma dayandı:

"Anneniz ağabeyiniz hakkında kayıp ihbarında bulundu, onaylıyor musunuz?"

Birkaç saattir konuşmamışlardı. Ağabeyim sevgilisiyle yemeğe çıkmıştı, annemse öğle yemeğini onu dünyaya getiren kadınla yemediği için kıvranıyordu.

Genç jandarmayı sakinleştirmeye çalıştım, her şey kontrol altındaydı. "Hayır" diyerek kesti sözümü, "kontrol altında değil, merkez araştırıyor."

Demek ki ağabeyim henüz ölmemişti ve can çekişiyordu. Demokrat Parti militanlarınca kaçırılmış, işkenceye tabi tutulmuş ve bir garaja atılmıştı. Ne de olsa bir süre önce Roma Belediyesi'nde Üçüncü Bölge Kültür Danışmanlığını üstlenmişti.

"Kimseyle dalaşmamalısın" diye tembihlemişti onu annem.

"Anne ben dalaşmıyorum, siyaset yapıyorum."

"Tamam ama sonra barışın."

Annem oğlunun hayatta olduğundan emin olduktan sonra ciddi bir mahcubiyete kapılır. On iki yaşındaki çocuk gibi surat asar. Sesi de on ikilik çocuk tonunda çıkar. İnsan küçük bir kız çocuğuna nasıl kızabilir ki?

Ayrıca neden polisi değil de jandarmayı aradığını bilmiyorum. Sorunu derinlemesine incelemeye cesaretim yok, çünkü o zaman telefonları iki kat artabilir. Neyse ki itfaiyecileri, sivil savunmayı aramak henüz aklına gelmedi.

Panik hali yatışana kadar Tanrı'yla pazarlık yapar ve ona vaatlerde bulunur. Günlerce, aylarca, yıllarca tatlı yemeyecek, sinemaya gitmeyecek, dergi okumayacak, Radio 3 dinlemeyecek. Şu andaki durumdaysa, kuaföre gitmeyecek, televizyon seyretmeyecek. Ya da kahve içmeyecek, yeni ayakkabı almayacak. Mahrum bırakmalar ya da artırmalar, duruma bağlı.

Endişelendiğim için onu görmeye gidiyorum.

"Ah Verika, sen misin?" Annem bana Verika der. "Ağabeyin geldi diye ümitlenmiştim."

Annem hâlâ büyüdüğüm evde, Roma'nın kuzeydoğu banliyösünde yaşıyor. Oğlunun Kültür Danışmanı olduğu belediyeye bağlı bir mahallede. Onu daha yararlı bir fedakârlıkta bulunma konusunda ikna etmek istiyorum. "Biraz gönüllülük yap" diyorum. "Eminim Tanrı bunu kabul edecektir."

Başını sallıyor ve bana televizyonu açmamı, dünyada olup biten hakkında bilgi vermemi söylüyor. Elleriyle gözlerini kapatıyor ama işaretparmağıyla ortaparmağı arasından ekranı gözetlediğini fark ediyorum. El yordamıyla uzaktan kumandayı buluyor ve sesi açıyor. "Eh, hiçbir şey duyulmuyordu."

Ağabeyim Demokrat Parti işkencecilerinin elinde rehindi ve annem titreye titreye o korkunç telefonu bekliyordu. "Yeminim vardı, pencereden atlayacaktım."

"Ne hoş bir düşünce anne. Ben de Paskalya Yortumu işkenceyle öldürülmüş ağabeyim ve yere serilmiş annemle kutlardım."

Sonra içimde bir kuşku beliriyor: "Peki mesela beni öldürseler, kendini yine atar mıydın balkondan?"

"Böyle saçma sapan sorular sormasana!"

Evime döndüğümde bu gerçekleşmemiş intihar girişimi sahnesinde yerine oturmayan bir şeyler olduğunu düşünüyorum. Ailemin evinde insanın kendini aşağı atabileceği genişlikte tek bir pencere bile yok. Hepsi yarıya bölündüğü için fazlasıyla dar.

Babamın hiç nedensiz odaları bölme takıntısı vardı. Araya bir duvar örüverirdi. Odaların içlerine duvarlar çekerdi diyeyim, siz anlayın.

Altmış metrekarelik bir apartman dairesinde dört kişiydik ve babam bu mekânda üç yatak odası, bir salon, bir mutfak, bir sandık odası, bir balkon ve iki banyo oluşturmuştu; buna ek olarak bir de tüm evi dolaşan ve ortamı alçaltan bir tavan tüneli yaratmıştı. Uzun boylu biri kesinlikle başını çarpardı ama bizim ailede kimsenin böyle bir sorunu yoktu.

Tam ve bilinen anlamıyla kapı yoktu, sadece kilidi olmayan bölmeler vardı. Sanki sayısal anlam taşısa da sadece seyircinin algısına hitap eden bir tiyatro dekorunun içinde yaşıyorduk.

Çocukluğumun belli bir döneminde sadece geceleri var olan bir odam olmuştu. Gündüz koridora dönüşüyordu. Akşam uyuyacağım zaman iki sürgülü kapıyı çekiyor, duvar işlevi gören yatağımı indiriyordum. Sabah olunca hepsi görünmez oluyor, sahne değişiyordu. Panellerin yeri değiştiriliyor, perdeler kalkıyordu. Daha sonra ağabeyimin aslında odanın köşesine yatay yerleştirilmiş dolap görünümlü bir paralelkenardan ibaret olan odasına taşındım. Pencerem –ötekiler gibi– duvarla bölünmüştü: uzanıp dünyaya bakmak istersem mini buzdolabı kapısı genişliğindeki bir gedikle yetinmeliydim.

"*Bil diye söylüyorum, pencereden geçemezdin*" diye yazıyorum anneme.

"*Teşekkür ederim tatlım*" yazıyor bana, "*bir kenara yazdım.*"

Dört yaşımdayken okumayı söktüm. Başka ailede olsam en azından bir "aferin" hak ederdim ama ağabeyim daha üç yaşına gelmeden okuduğu, dört yaşında dünyanın tüm başkentlerini, seçiliş tarihlerine göre sırasıyla tüm Amerikan başkanlarını, hatta doğduğu yıl 1975'ten itibaren sahaya çıkan Juventus oyuncularını ezbere saydığı için benim başarım önemsizdi.

Aslında rol dağılımında evin dâhisi rolünü o kaptığı için benim daha huzurlu bir yaşantım olmuştu. Annem, ağabeyim gibi okula erken yaşta başlamamı önerdiğinde ona şöyle yanıt verdiğimi savunur: "Hayır, teşekkür ederim anne. Ben de herkes gibi olmak istiyorum."

Beş yaşımda böyle bir cümle kurmaya yetecek bilince sahip olduğumu sanmıyorum ama yine de insanlara bir şey kanıtlama zorunluluğundan azadeydim. Ağabeyim için bu o kadar basit değildi. Ona hiç imrenmiyordum.

Annemin hep yinelediği bir anekdot vardır. Bir keresinde lokantada –daha üç yaşında bile olmayan ağabeyim– menüyü eline almış ve bebek iskemlesinin yüksek mevkiinden okumaya başlamış. Satır başlarını vurguluyor, kelime aralarını biliyor, tekrar eden sessizleri belirtiyormuş. Sipariş almaya gelen garson bu sümüklünün gösterisini bitirmesini sıkıntılı bir havayla beklemiş. Ağabeyim tatlıların yazılı olduğu listeye geldiğinde adam elinde kalem kâğıt, en ufak bir şaşırma ifadesi sergilemeden dikiliyormuş.

"Sipariş vermek ister misiniz, sonra mı geleyim?"

İşte tam bu noktada tatminsizlik yaşayan küçük dâhi masadan bir bardağı kapmış ve ısırmaya başlamış.

Annem bu anekdotu daima övünçle anlatıyor ve dinleyenler arasında yeterince övgü göstermeyen olursa tıpkı üç yaşındaki oğlu gibi hiddetleniyor ve temel noktaları açıklayarak yeni baştan anlatıyor.

Annem bizi yeni insanlarla tanıştırırken şöyle derdi: "İşte benim mücevherlerim!"

Ne var ki mücevherlerin hepsi birbirine denk değildi. Ağabeyimin yapmayı başardığı inanılmaz şeyleri –Komutan Garibaldi'nin eylemleri üzerine yazılmış sekiz hecelik minik şiirler, iki bilinmeyenli denklemler, kareleri konmamış bulmacalar, üç hamlede tamamlanan *Master Mind* maçları– sıraladıktan sonra sıra bana gelirdi: "Verika resim yapmaktan hoşlanıyor." Bitti.

Aslında bu da doğru değildi ama ortada akıllara seza bir deham bulunmadığından resim yapmakta fena olmadığıma karar vermişti. Bu kahramanın yaratılmasında babamın babası olan dedem Peppino'nun da rolü vardı. Küçüklüğümde haftalık bilmece dergisi *La Settimana Enigmistica*'nın en çok "Bunu Ben Çizdim" oyunundan hoşlanırdım. Noktaları birleştirerek ortaya bir resim çıkarmaktan ibaretti. Bir keresinde bir uzaylı çizmiştim, dedem onu kedi sanmış ve adını *Meraklı Kedi* koymuştu. Bir ay sonra bana resimli *La Fontaine'den Masallar* kitabını armağan edip, Meraklı Kedi sayesinde *La Settimana Enigmistica*'dan ödül olarak gönderildiğini söylemişti. Daha o zaman açıkça yalan söylediğini biliyordum çünkü ödül kazanan resimleri incelemiş ve benim kedi sanılan uzaylımın izini bile bulamamıştım.

Yine de hediyeye sevindim ve her şeyden önemlisi, eğer büyükbabam yalan söyleyebiliyorsa benim de daha çok yalan söyleyebileceğime kendimi inandırdım. Nihayetinde öğretmenler toplantısı olduğu

bir gün annemi okulunda beklerken sıraların alt raflarında kurumaya bırakılmış yağlıboya resimlerin bulunduğu bir sınıfa daldım. Ben üçüncü sınıftaydım, bu resimleri yapanlar da sekizde. Tek tek her birini elime alıp kenarlarına parmak izlerimi bırakarak inceledim; fırtınalı bir deniz ve karlı dağ kulübesi resimlerini yürüttüm. On dakika boyunca salladım, üzerine üfledim ve çantama soktum.

Babam bana renkli suluboya takımı hediye etmişti; bir pazar öğleden sonrasında gösterimi sergilemeye karar verdim ve yemekten sonra odama kapanıp çılgın bir yaratıcılığa soyundum. Kimse onların çoktan kuruduğuna, hatta suluboya değil yağlıboya olduğuna bile dikkat etmedi; üstelik arkalarında lacivert tükenmezkalemle üzeri çizilmiş iki başka isim yazıyordu.

Annemle babam –kariyerimin tek örnekleri olan– bu iki resim karşısında öyle büyük bir heyecan yaşadılar ki çerçeveletip koridora asmaya karar verdiler.

Eve gelen konuklar, koridordaki resim galerisindeki rehberli turdan sonra dalgalı denizin heyecan verici karanlığı ve dağ kulübesinin yalnızlığı hakkında öyle övgüler düzüyorlardı ki sonunda ben de bunları hak ettiğime inanmaya başladım. Ne mutlu ailelerin, yapraklanmış ağaçların, pastoral manzaraların ne de çocuksu fırça darbeleri ve basit çizimlerin baştan çıkarıcılığına kanmadan hangi tabloların çalınacağına karar veren bendim. Benim *Sturm und Drang*'a[1] dair acı hevesimin nerede saklandığını anlamıştım.

O iki resim hâlâ annemin evinin koridorunda asılı. Onu her ziyarete gidişimde ve resimleri her görüşümde gerçeği söylemek geliyor içimden ama bana inanmayacağından korkuyorum. Çünkü ona karşı nadiren samimi olma heveslerim hiçbir zaman ciddiye alınmadığı gibi kuşku ve acıma karışımı bir duyguyla da karşılandı.

[1] Adını, Friedrich Maximilian Klinger'in *Fırtına ve Coşku* (Sturm und Drang) isimli eserinden alan Alman sanat akımı. Mantığa ve kurallara karşı çıkıp Tanrı vergisi yaratma gücünü yüceltir. (e.n.)

Resimlerin önünde huzursuzlandığımı fark ediyor, yanıma geliyor ve sanki onları çizen küçük kızmışım gibi başımı okşuyor; her ne kadar onları ben yapmamış olsam da.

"Annen sana bir tuval alsın mı?" diye soruyor.

Kimi zaman sekiz yaşımın suçlu elinin gizli imzasının bir korku hikâyesindeki gibi yüzeye çıkmasından, dağ kulübesinin bembeyaz karının lacivert mürekkebe bulanmasından korkuyorum. Kimi zaman da tabloları almak, çerçevesinden çıkarmak, isimleri okumaya çalışmak, onları Facebook sayfasında aramak ve otuz yıl sonra roman formunda uzun bir mektup yazarak onlardan özür dilemek geçiyor içimden.

> Sevgili sanatçılar, beni bağışlayın. Hayatınızın nasıl bir yola girdiğini bilemem. O sabah uykulu gözlerle sınıfa girdiğinizde ve yetenekli elinizi sıranın altına uzatıp resimlerinizi bulamadığınızda kim bilir neler hissettiniz. Boşlukla temas! Kozmik güvensizlik! Ah, yalanımın başka yalanlara yol açmış olmasından korkuyorum. Ne dediniz acaba resim öğretmeninize? "Bizi bağışlayın öğretmenim, birisi resmimizi çalmış" mı dediniz? Size inandılar mı, yoksa alay mı ettiler? Bir sınıf dolusu öğrencinin, en iyileri ezen çocuksu vahşiliğiyle sizi küçümsediğini tahmin ediyorum. Öyle bir üzüntü burkuyor ki yüreğimi...

Ne var ki bu düşünceyi hemen uzaklaştırıyorum zihnimden.

Ben ve ağabeyim, ikimiz de yazar olduk. Ona nedenini nasılını sorduklarında ne yanıt veriyor bilmiyorum ama ben anne babamızın bizde yarattıkları can sıkıntısı yüzünden yazar olduğumu söylüyorum.

Annem aşırı endişeliydi, babamın da incelikli bir paranoyası vardı. Kimyager olarak yaptığı çalışmalar onu dünyanın daima korunulması gereken zararlı ajanlarla dolu bir petri kabı olduğu fikrine vardırmıştı. Bu, evden mümkün olduğu kadar az çıkmak, dört duvar arasında –ya da bizim durumumuzda yüz duvar arasında– boğulmak anlamına geliyordu.

Çernobil reaktörü patladığında sekiz yaşındaydım. Acil durum yeniden gündeme geldiğinde ailem sanki Batı'nın oldukça gelişmiş bir şehrinde değil de, zehirlenme olasılığı yüksek, X bölgesinin fantastik şehrinde kıyamet sonrasını yaşıyormuşuz gibi davranmaya başladı.

Dünya zehirlendiğinde dikkate alınacak tüm komplolarda olduğu üzere ailem en önemli şeyin kan bağını, yani aileyi korumak olduğuna karar verdi. Böylece babam üç yıl boyunca sebze, meyve, yumurta, taze süt tüketmemizi, lokantaya gitmemizi, sokaktan bir dilim pizza almamızı yasakladı. Güvenilir yegâne gıdalar 26 Nisan 1986 öncesi konserve edilmiş olanlardı.

Protokollere uymak kolay değildi ama itiraf etmeliyim ki bunun da çekici bir yanı vardı; kendimi dünyanın geri kalanının göremediği bir karantinanın kahramanı gibi hissediyordum. Mayın temizliği yapılmış apartman dairemizde sipere yatmış öncü askerler gibi ton balığı ve kuru fasulye yemek, bir sınıf arkadaşıma ödev yapmaya gittiğimde ikram edilenleri reddetmek, markette sadece biz seçilmişlerin çözebildiği şifrelermiş gibi konserve tarihlerini incelemek de bende bu hissi uyandırıyordu.

En sonunda hepimiz vitamin eksikliği çekmeye başladık ve annem bizi tüm B vitaminleriyle zehirlese de yüzümüzün rengi hepten soldu. Neyse ki yine de hayattaydık. En kötü ihtimalle iskorbüt hastalığına yakalanacaktık.

Anne babamızın çelik sertliğindeki eğitimleri yüzünden ne ben ne ağabeyim yüzmek, bisiklete binmek, paten kaymak, ip atlamak gibi tehlikeli şeyler öğrenebildik; çünkü insan her an boğulabilir, kafatasını çatlatabilir, bacağını kırabilir, boynuna ip dolanabilirdi.

Çocukluğumuzu evimizde canımız sıkılarak geçirdik. Bu öylesine yoğun bir etkinlikti ki sonunda varoluşsal bir hal aldı. Sıkılmayı hiç kimse bizim kadar iyi bilemezdi.

Apartman avlusunda her zaman çocuklar olurdu; bizim dahil olamayacağımız oyunların ve şamatanın sesi anlaşılmaz yabanıl bir dil gibi süzülürdü dairemize. Işıkları söndürüp, sessizce penceremizden izlerdik onları. Pencere pervazından sırayla (ikimiz birden sığamazdık) başımızı birkaç santim uzatırdık ama çocuklardan biri havaya yükselen topunu izlemek için başını kaldırırsa hemen içeri kaçardık. Bizi görmelerinden ödümüz kopuyordu, çünkü bize bahçeye inmemizi teklif ederlerse ne diyeceğimizi bilemiyorduk. İki küçük casus olarak evin içine barikat kurmuştuk.

İşin kötü tarafı, kendimizi öyle hissetmiyorduk. Yani, bunu bir oyuna çevirebilir, "Hah! Bizi görmediler!" deyip yakalanmamanın heyecanının tadını çıkarabilir, gruptaki en tatlı oğlan ya da kız kim diye tartışabilir, inşaat alanını seyreden yaşlı adamlar kadar kayıtsız bir şekilde oyalanabilirdik. Ama hayır, o derece bile değildi. Biz yalnızca aşırı derece sıkılmış iki çocuktuk.

Bir gün bu gizlilik sürecimizde korkunç bir ahlaki ikilemle karşı karşıya kaldık. Avludaki çocuklar bir kurbağayı top gibi birbirlerine atıyorlardı. İlk başta hayvancık tam ortaya konmuştu ve ergen zorbalığının ezik kahramanı olarak inceleniyordu. Bir iki kere sıçramaya yeltendi ama belli ki kafasında bir kaçış planı yoktu. Sonra çemberden ilk tekme uzandı. Sonra kurbağayı birbirlerine doğru atmaya başladılar. Bizim sipere ulaşan, hayvanın siğilli derisine vuran bir ayakkabının ya da biri ıskaladığında yere düşen hayvanın sesinden çok, insanların aptal çığlıklarıydı ama benim zihnimin içinde hepsi birden yankılanıyordu. Ben ve ağabeyim bitmeyen bu azap boyunca el ele tutuştuk. Sanırım o dua ediyordu, bazı kutsal sözler fısıldadığını duyuyordum ama benim elimi tuttuğu için istavroz çıkaramıyordu. Tek umudum, kurbağanın bir an önce ezilmesi, can çekişmekten kurtulmasıydı. Nefes bile alamıyorduk. Ya da özellikle bırakmıştık. Her zamanki gibi korkak ve beceriksizdik. Anne babamızın bizi sakınmaya çalıştığı şey bu muydu? Apartmanın avlusundaki kötülüğü keşfetmemiz mi? Dehşet! Dehşet!

Nihayetinde kitapların keşfi bizim için bir tür kaçış değil, can sıkıntımızı hafifletici bir eylemdi. Onu beyaz ve balçık olarak hayal edebiliyordum: Okumak bir çamur deryasına dalmak gibiydi. Saatlerce onun içine batmış halde kalıyordum; bedenim pörsüyor, balçıklı su gözeneklerimden içeri sızıyordu. Ansızın her şeyin bir

anlam kazandığını, bedenlendiğini hissediyordum ve etim can sıkıntısına dönüşüyordu. Bir kitap hoşuma gidiyor mu gitmiyor mu, bilmiyordum. Amaç hiçbir zaman o değildi. Hatta okumanın haz vermesi kavramı söz konusu bile olamazdı. Neden böyle yararsız bir isyana gerek vardı? Ailemin Çernobil toksik bulutundan daha çok korktuğu tek bir şey vardı: hedonizm.

Bizi sıkıntıya boğacak kitaplar gelmeden önce ben ve ağabeyim başka meşguliyetler geliştirmiştik.

Evin dâhisi birkaç yaz boyunca öğleden sonralarımızı geçiştirmek için bir oyun icat etmişti. Öğle yemeğinin hemen ardından gün batımına ve artık akşam yemeği için kalkmamız gereken zamana kadar zeminde yan yana uzanıp sayı yarışması yapardık. Birbirimize karşı değil, yan yana yapardık çünkü oyun bir yarışma değildi. Aslında işbirliği de içermiyordu. Engelden atlayan koyunları sayarak uyumaya çalışmak gibi bir Zen alıştırmasına benziyordu. Zar atıyor, çıkan sayıyı kaydediyorduk. Saatlerce yapıyorduk bunu. İnançla, hevesle. İkimiz de beş sayısının hayranıydık; oyunun gerçek gerilimi de beş sayısının mümkün olduğunca çok çıkmasından kaynaklanıyordu. Üstünlüğünü göstermesinden yani. Ben zarımı atarken, kendi zarını atan ağabeyimi gözetliyordum ve bakışlarında beş çıkması umudunu görüyor, sonra kararlı ve dürüst eliyle dört rakamının yanına çarpı koyuşuna bakıyordum. Bakışlarında bir pişmanlık şimşeği çakıyor ama bir sonraki atışa olan inancını yitirmiyordu. Bense, belli etmemeye çalışarak defterimde beşin altına bir çarpı koyarken zarımda gelen sefil ikiyi parmaklarımla engelleyerek göstermiyordum. Bir Zen oyununda hile yapmayı hiç anlam taşımasa da başarıyordum. Engelleyemiyordum kendimi.

Annemler yemeğe çağırdıklarında defterlerimizi karşılaştırıyorduk ve benim beşim her zaman galip geliyordu. Ağabeyim hile yaptığımı biliyor muydu yoksa benim böyle bir adilik yapmayacağımı mı sanıyordu bilmiyorum. Verileri çözmeye çalışıyor ve tüm istatistiksel kuralların yerle bir oluşuna akıl erdiremiyordu. Başka türlü bir mantık yürütüyor, metafizik alanında ilk keşiflerini yokluyordu. Nasıl oluyor da ben bu kadar çok beş atabiliyordum? Sonra da sırtıma hafifçe vuruyor ve "Aferin" diyordu.

O "aferin" hakkında çok düşündüm. Acaba bileşik kaplar ilkesi yüzünden mi oluyordu bu: Ağabeyim kendine yöneltilen aferinlerden bazılarını aktarıp yenilerine yer açmak mı istiyordu? Onun benimle bu şekilde alay etmiş olabileceği de geldi aklıma. İstemsizce bile olsa. Yoksa onun can sıkıntısının icadı aptal oyunda, aptalın da aptalı işler yaparak onu yenmeye kalkışmama, saçma hilekârlığıma mı aferin diyordu? Acaba bana şöyle mi demek istiyordu: Nasıl çıkacağız bu odalardan? Nasıl kurtulacağız?

Ve aslında hayatım boyunca yaptığım şey buydu. Ne zaman kendimi küçücük bir odaya, kuralları olan bir oyuna hapsolmuş hissetsem kaçmaya yeltenmek yerine odanın ve kuralların mantığını alaşağı ettim. Gerçek olmayan şeyler hayal etmekten, söylemekten, kışkırtmaktan kendimi kandırıncaya kadar vazgeçmedim. Atılan zarın daima beş geleceğine ikna olsam da bu asla işe yaramadı.

Ergenlik çağımda odamın kurallarını evden kaçarak zorlamayı denedim. Planım daha ilk anda evimizin mekânsal düzenlemesine tosladı. Firar bavulu olarak hazırladığım çantam aslında bir bohça büyüklüğündeydi, ancak minik odamın penceresi daracıktı. Bunun üzerine eşyamı üç plastik torbaya böldüm ve aşağıya attım. Sonra da aileme dondurma almaya gideceğimi söyledim.

Kaçış planımın sonucu yüzünden, bugün bile dondurma yediğimizde ya da (yeminli olduğu için yiyemediğinden "Tanrı tadına bakmama takılmaz" diyerek) benimkinden yaladığında, annem o ünlü anekdotu anmadan edemez: "Ergenliğe özgü o yaramazlıklarınla ne şirindin."

Giysilerimi ve bir iki kitabımı pencereden atmadan önce babamın dolabından nakit bir milyon iki yüz bin liret aşırmıştım. Parasını tertipli bir şekilde dürülmüş kemerinin, tarağının ve beyazları örtmek için boyaya batırıp bıyığına sürdüğü süngerin altında saklardı.

İlk otuz bin liretle aldığım sırt çantasına eşyalarımı doldurdum. Orta vadeli planıma göre ertesi gün Paris'e giden trene binecektim. Bir adres, bir tanıdık yoktu. Sadece izlediğim Fransız filmlerine dayanarak bulabileceğimi tahmin ettiğim güzel kafeler vardı.

Kısa vadeli planım ise Fiumicino trenine binmek, İrlanda'ya gitmeye hazırlanan sevgilim Bra ile vedalaşmaktı. İrlanda'nın ve

silik, yeşil, yağmurlu köylerde siyah bira içip boktan müzikler dinleyerek zaman geçirmenin moda olduğu bir dönem, yaşanması gereken bir deneyimdi bu.

Hayatımın ilk gerçek vedası söz konusuydu. Doğruyu söylemem gerekirse, birlikte olduğumuz ilk andan itibaren o veda anını zihnimde nakış gibi işlemiştim; daha doğrusu, sırf veda etmek için onunla çıkmıştım. Kısa süre sonra ayrılacağımız fikri, yeni bir dert aramama gerek duymadan oyalanmama yetecek bir hüzne bulayacaktı beni.

Yola çıkışının beklentisiyle her akşam yatağımda ağlamıştım. Daha on beş yaşındaydım.

Evden kaçmam şarttı, çünkü annemle babam beni aylardan beri kıvrandıran o veda sahnesini yaşamamı engellemişlerdi. Bra'nın yola çıkacağı gün Peppino Dedemin doğum günüyle çakışıyordu. Öğle yemeğine ona gidecektik ve benim duygusal gerekçelerim ayrılık için yeterince ikna edici gelmemişti.

Fiumicino'ya vardığımda Bra sanki bana asılmak istermiş gibi manasızca sırıttıktan sonra ben olduğumu idrak etti.

"Ne işin var senin burada?"

Dublin sokaklarında çalıp seyahat parasını kazanmak için yanına aldığı gitarı sırtındaydı. Başındaki şapka da para toplamaya yarayacaktı. Cebinde de Bob Dylan sözleri vardı.

Ne olursa olsun, sahnemi sergilemiştim. Mutluydum, üzgündüm, her şey olması gerektiği gibi yaşanmıştı.

O benim sırt çantama takılı kalmış fiyat etiketini sökerken, yola birlikte çıkacağı arkadaşı birdenbire ona, "Hey, farkında mısın, bu kız senin için kaçmış evden?" dedi. İşte o anda Bra'nın gözlerinde sevgi sandığım ama büyük olasılıkla korku olan bir duygu yakaladım.

Ertesi gün Paris trenine binmeden önce kaçış planımın ikinci aşaması, o geceyi dondurmacıda çalışan çocuk olan Ernesto'nun

evinde geçirmekti. Yalnız yaşayan tek tanıdığım oydu, yirmi dört yaşındaydı.

En iyi arkadaşım –o zamanlar bu ifade ontolojik bir değer taşıyordu– Cecilia ve ben ona gidip ot alırdık ve çizgi romanlarını okurduk. Bizim için bir ağabey ya da huysuz amca gibiydi. İkimize de asılmamıştı. Bunu birbirimize itiraf etmesek de ikimiz de bozulmuştuk.

Beverly Hills 90210 ve Proust meraklısı iki ergenin arkadaşlığından sıkılmayışına, bize sarkmayışına şaşardım, belki de fazlasıyla olgundu.

Cecilia hem en iyi arkadaşımdı hem de lisenin ilk gününde önümdeki sıraya oturduğu andan itibaren benim rol modelimdi. Benden çok daha uzun boyluydu, benden çok daha iyi resim yapıyordu, üstelik çok daha fazla kitap okumuştu, ki bu yaşıtım diğer çocuklar arasında bir ilkti. Birinciliği kaybetmek, gururumu yaralamadığı gibi, kitaplar gözümde artık ne can sıkıntısı batağıydı ne de ailemin tekelinde olduğunu sandığım bir mesele.

Cecilia evde bulduğu, zorunlu miras muamelesi yapmadığı kitapları okumakla yetinmiyor, satın da alıyordu. Şimdiden kişisel zevkler geliştirmişti; örneğin Philip Roth'u keşfetmemi sağlayan da oydu.

Sırt çantamla Ernesto'nun kapısına dayandım. Ona ailemin seyahate çıktığını, kapıda kaldığımı, ertesi sabah Paris'e giden trene biletim olduğunu söyledim. Onda kalabilir miydim bu gece?

Tüm konuşmamı dinledi mi bilmiyorum ama kabul etti ve kulağının arkasına sıkıştırdığı hazır bir tane olmasına rağmen ot sarmaya devam etti.

"İstersen duş da yapabilirsin" dedi bana.

"Teşekkürler, önemli değil."

"İnan bana önemli."

Roma'nın ağustos ayındaki kırk derece sıcaklığının, babamdan para aşırmamın ve kaçışın adrenalinin, vedanın heyecanının

ve ergenlik hormonlarının etkisi hissedilir ölçüdeydi artık. Ailemin evladı olduğum ve içten içe sırıtarak gelecek günlerimi planladığım, ağabeyime anlamsızca göz kırptığım, yanıma alacak doğru kitapları seçtiğim, beş külot yeter mi acaba diye düşündüğüm evdeki sabah kahvaltısından başlayarak tüm günün kokusunu üzerimde taşıyordum. Sadece pantolon mu almalıydım yoksa elbise de koymalı mıydım? Arkadaşlarım geldiğinde odamın duvarında dedemin resmi sandıkları Klaus Kinski fotoğrafıyla vedalaşmış, sonra hızlı adımlarla, yetişkin ifademle, ciddi olmasına uğraştığım sesimle, "Dondurma yemeye çıkıyorum" demiştim. Evet, bu önemli bir gün olmuştu ve ona ait kokuları saklamak istiyordum.

Son özgürlük saatimi Ernesto'nun divanında "Ranxerox" okuyarak geçirirken nafile Lolita pozları denemiştim ama o, evde donla dolaşıyor, balkondaki ölgün çiçekleri bira şişesiyle suluyordu. Derken telefon çaldı. Ernesto gidip açtı ve bana döndü:

"Baban arıyor" dedi.

"Konuşmak istemiyorum."

"Konuşsan iyi olur, çünkü beni reşit olmayan bir kızı kaçırmaktan ihbar edeceğini söylüyor."

Babam telefonda şahane bir blöf yaptı. Benimle sadece konuşmak istediğini, sonra ne istersem yapmakta özgür olduğumu söyledi. Ben de yedim! Paris'e mi gidecektim? Tabii ya, neden olmasındı? Hatta Lizbon'a da gidebilirdim. Helsinki'ye de!

"Ama dedeni ara; tepesi fena attı."

Ernesto bana akşamı salimen atlatabilmem için bir iki sigara sardı ve bir kutu kibrit hediye etti.

"Üzgünüm ama yaptığın akıl işi değildi."

Her şey bir yana, sevgimi ve yoldaşların muhafızlara karşı dayanışmasını kanıtlamak için yanağına bir öpücük yapıştırdım. O da belime sarılarak beni kendine çekti. Sonra onu çoktan terk

etmiş hayati kuvveti bir anlığına geri dönmüşçesine şöyle bir sallandı.

İki dakika sonra zilin diyafonundan babamın ona siz diye hitap eden sesini duydum.

Kaçış planımın final sahnesinde kıytırık bir lokantada ailemle oturuyordum. Lastik misali pizzamızı sessizlik içinde yedik, yemeğin parasını babam kendisinden yürüttüğüm paralardan ödetti, geri kalanına da el koydu.

Eve döndüğümüzde annem uykulu sesiyle şöyle dedi: "Göreceksin yarın arayacaktır seni."

Bra'dan söz ediyordu. Beni ele veren oydu.

Havalanmasından az önce uçakta şöyle bir anons yapılmıştı. "Tüm yolcuların dikkatine. Reşit olmayan bir kız kayıptır." Sonra hoparlörden adım duyulmuştu. Bra telefona ulaşmak ve annemle konuşmak için hemen uçaktan çıkmıştı. Her şeyi anlatmıştı. Hatta isimleri bile vermişti: Dondurmacı Ernesto. Soyadını bilmiyordu. İşte benim Paris'te yeni bir hayat kurma hayallerim bu şekilde paramparça olmuştu.

Bugün yeniden düşündüğümde neden sevgilimle İrlanda'ya uçmayı planlamadığımı merak ediyorum. Bu, gerçekten aklıma gelmemişti bile. Aslında iyi olmuştu, çünkü İrlanda'da eğitim gezisine çıkan Anastasia'nın yanında, masraflarını kızın anne babasının ödediği bir dairede kalacaktı. Ama bunu sonradan öğrenecektim.

Ağustos ayımı, kapandığım odamda, atlamamın mümkün olmadığı o pencere gediğini gözleyerek ve asla gelmeyen telefonu bekleyerek geçirdim. Ağabeyim merhamet dolu, Klaus Kinski ise sert bakışlarla süzüyordu beni.

Üç haftalık cezam bitince telefona ulaştım ve Bra'nın evini aradım.

Altı erkek kardeşi vardı. Yedisi de R harfini söyleyemiyordu ve adlarının kısa söylenişleri bir sır perdesi arkasında gizlenmişti: Uomme, Tippe, Cro... ve o da Bra idi. Bana da Smilzi diyordu. İlk arayışım boşa gitti. R harfini söyleyemeyen biri bana Bra'nın olmadığını söyledi.

"Onu aradığımı iletebilir misin?"

"Tabii, elbette."

Arayan olmadı.

Sonraki günlerimi Bra'nın evini arayarak, bana Bra'nın evde olmadığını Bra'nın sesiyle söyleyen kişilerle konuşarak geçirdim. Telefonu açanın ve elbette ileteceğini söyleyen kişinin Bra olduğu paranoyasına kapılmıştım haklı olarak.

"Uomme, ben Smilzi, Bra orada mı?"

"Üzgünüm yok."

"Onu aradığımı söyler misin?"

"Tabii, elbette."

"Uomme, bana doğruyu söyle, Bra mısın?"

"Hayır, ben Cro."

Bir hafta sonra bezdim. Yargılayan bakışlarına katlanamadığım için Klaus Kinski'nin fotoğrafını duvardan söktüm. Neyse ki ağustos kâbusu bitmişti. Eylül yeniden yaşamaya başlamak için onurlu bir ay gibi görünüyordu gözüme. Birkaç gün sonra tesadüf eseri Birlik Şenliği'nde çıktı karşıma. Saçının lüleleri kayan yıldızlar gibi dökülen, yapmaymış gibi minicik bir burnu olan sarışın bir kıza sarılmıştı. Üstelik yapmaydı da. Sarışını tanıştırdı bana: "Anastasia."

Ben de adımı söyledim.

"Ah, sen şu kaçan kızsın, çok endişelendirdin bizi."

Dip boyası çıkmış saçlarına diktim gözlerimi.

Bra, İrlanda'da geçirdiği üç hafta boyunca benimle iletişim kurmamış ama annemle konuşmuştu. Anladığıma göre annem de onu arayıp eve sağ salim döndüğümü haber vermişti. İki metrekarelik odamda kapalıydım, bütün gün ağlıyordum, sandviçlere kafa atıyordum ama doğruya doğru sağ ve salimdim.

Annemin Anastasia'nın Dublin'deki evinin telefon numarasını nasıl bulduğu hakkında hiçbir fikrim yok ama onun soruşturma yeteneklerine kafa yormayı bırakalı çok oluyor. Birkaç yıl sonra Cecilia ve iki başka kız arkadaşımla –Glenda ve Milena– sokakta tanıştığımız ve haklarında hiçbir şey bilmediğimiz kişilerin partisinde devasa bir jakuzinin içindeyken biri banyoya daldı. Bir eliyle küvetteki suyun sıcaklığını kontrol ederken, fal taşı gibi açtığı gözleriyle şöyle dedi: "Francesca telefonda." Gecenin ikisiydi. Ben, kız arkadaşlarım ve bizimle hindistancevizi kokulu köpükler arasında kıkırdayan öteki kızlar bu bilgiyle ne yapacağımız anlamayarak birbirimize baktık. Aramızdaki en kıvrak zekâlının çözebileceği şifreli bir mesaj mıydı bu? Partinin ikinci bölümü için gereken parola mıydı? Ama sonra ekledi: "Verika'nın annesi olduğunu söylüyor."

Yarım saat sonra babam, beni ve kız arkadaşlarımı eve götürmek üzere otomobiliyle kapıda bekliyordu. Ben ön koltuğa geçtim, onlar

arkaya sıkıştılar. Öfke ve hindistancevizi kokusu yayan bedenlerini sırtımda hissediyordum ve onların dostluğunu yeniden kazanabilmem bir ayımı aldı.

"Francesca telefonda", zaman içinde birimizin aptalca bir şey yaptığını hissettiğimizde kullandığımız şifreli cümlemiz oldu.

Bize uymadığını düşündüğümüz sevgilileri damgalamak ("Hımmm... yüzü sevimli ama Francesca telefonda"), aşırı dar blucinleri belirtmek ("Poponu iyi gösterdi ama Francesca telefonda"), içimizden birinin kafayı bulduğunu ifade etmek ("Haydi, sigarayı bana ver çünkü Francesca telefonda") için bu şifreyi kullanıyorduk. Olur da birimiz porno video kiralamak istersek şöyle diyorduk: "Francesca telefonda filmi var mı?"

Her durumda, Francesca her zaman telefondaydı.

Üniversitede duygusal nedenlerden çok pratik nedenlerden ötürü ağabeyimin bir arkadaşıyla birlikte olmaya başlamıştım. Sürekli olarak evden kaçmanın yollarını arıyordum ama iş bulup bir kiralık odanın parasını ödeyemeyecek kadar tembeldim. Kaçışı düşünmek, yürürlüğe koymaktan daha cazipti.

Ağabeyimin arkadaşlarından Loris gazetenin birine iş yapıyordu ve Monteverde Mahallesi'nde büyükannesinden kalan minik çatı katında yaşıyordu. Dairesi çok küçük olmasına rağmen mekânın yarısını kocaman sayvanlı bir yatak kaplıyordu. Büyükannesinden kaldığı için atamıyordu. Sonra eve bir ayak bağı daha eklendi: ben. Bir süre beni de tuttu.

Bir hafta birlikte takıldıktan sonra ona taşındım; aslında durumdan kuşkulanması gerekirdi ama ona doğru soruları sorma fırsatı tanımadım, çünkü bir gün elimde valizimle kapısına dayandım. Benim hafta sonu için geldiğimi sandı.

"Hayır, ömür boyu kalacağım" dedim. Romantizmden anladığım, tehditkâr şirretlikti.

Asıl arzum baba evini terk etmekti ama Loris'in arzusu neydi, onu bilmiyordum. Sanki hayattan şimdiden bezmiş, yetişkin bir kızı evlat edinmeye karar vermiş gibiydi. Yazı işleri toplantılarından döndüğünde benim bir iki saat içinde evi nasıl dağıttığımı görünce gözlerine inanamıyordu. Dağınıklığımın, kendisine miras kalan ve üyesi olduğunu iddia ettiği proletarya statüsüyle çelişen çatı katının intikamı olduğuna ikna olmuştu. Aslında miskinlikten başka açıklaması yoktu.

Loris evin içinde son ses Clash çalıp gözle görünmeyen varlıklarla kafa sallar, ama yazı masasındaki kalemlerin yeri değişse çıldırırdı. Sigara izmaritlerimi onun olgun şeftalilerinde söndürmem (ben ham meyve severdim) birlikteliğimizin sonunu getirdi.

Kısa süren ortak yaşantımızı sonlandırmadan önce bir akşam sayvanlı yatakta düzüşüyorduk. Akşam sekiz sularında ev telefonu ısrarla çalmaya başladı. Loris tüm dikkatini aletinin hareketine vermeye çalışsa da o bitmek bilmeyen zil sesini duymazdan gelemedi. Yanıtlamak için kalktı. Francesca telefondaydı.

"Oğlum orada mı?"

Annem hiçbir zaman merhaba demez, hal hatır sormanın da gereksiz olduğunu düşünür. "Nasılsın?", "Rahatsız ediyor muyum?", "Ne yapıyordun?" demeden doğrudan sadede gelir.

"Hayır Francesca, üzgünüm, burada değil."

"Ne yapıyordur ki acaba bu saatte?"

"Bilmiyorum Francesca. Belki de benim iki saniye öncesine kadar yaptığım üzere düzüşüyordur."

Arkası dönüktü ama masasında dizili tuttuğu kalemlerin intikamını araya sokuşturduğu bu punk lafla aldığı için sırıttığını hissediyordum.

"Sizi anlamıyorum çocuklar. Düzüşmeye başlamadan önce annenizi arasanız ne olur?"

Loris yılgın aletiyle yatağa dönmüş ve bir hafta sonra şeftalileri bahane ederek beni merhametsizce Francesca'nın evine postalamıştı.

Neyse ki annem intikamımı almıştı. Beni çatı katından kovduktan sonra bile annem benim ya da ağabeyimin nerede olduğunu sormak için Loris'i aramaya devam etti. Kurnazlık edip telefonu duymazdan gelemiyordu, çünkü annem gazetenin yazı işlerinin telefonuna musallat olmaktan da kaçınmıyordu.

Ben ve ağabeyim arkadaşlarımıza minnet borçluyduk: Bizimle görüşmek, günün ve gecenin her saatinde annem tarafından aranmaya maruz kalmak demekti. Yeryüzündeki varlıklarından emin olmak için çocuklarıyla gelip geçici bir bağlantı kuran herkesi aramakla yetinmiyor, işbirliklerine teşekkür etmek ve sorunun mükemmel bir şekilde çözümlendiğini bildirmek için de arıyordu.

Ağabeyimle ilgili endişeleri bugün bile Arjantin yapımı kayıp programlarının senaryolarını aratmasa da söz konusu bensem endişesi kahramanlıktan çok erotizmle dolu. Onun gözünde beni kimse öldürmeye niyetlenmez, sadece becermeye niyetlenir.

Annem sadece babamla yatmış, nişanlandıktan önce de evliliği süresince de babamın ölümünden sonra da böyle olmuş. Kanıtım yok ama buna inanmaya meyilliyim. Hayatında hiç taksiye binmemiş, çünkü taksi sürücüsü manyağın biri olabilir ve onu kim bilir nerelere götürebilirmiş. Ayine gittiği zaman dul kadınlar çetesinin onu aşağıladığını hissettiğini söyler. Poşetlerini taşımak için bir avro alan çocukların onun poposunu elleyeceğinden emindir. Sosisleri torbaya koyan kasabın ya da birkaç muzu hediye etmek isteyen manavın (bedava olduğu için kabul eder) tebessümü her daim manidardır.

Bana hep, "Erkeklerin tümü şehvete düşkün" derdi.

Küçükken "şehvetli" kelimesi beni korkuturdu. Böyle ıslak, yapış yapış bir his verirdi. Anlamını bilmezdim ama söylenişi dehşet vericiydi.

Şehvetliler Kralı dediği kişi, okulundaki teknik eğitim öğretmeniydi; bodur, bıyıklı, her zaman nefes darlığı çeken biriydi. Çok terler, gömleğinin koluyla kel kafasını silerdi ama onun dışında herkes gibi bir adamdı. Annemse bana onun ne kadar şehvetli olduğunu hatırlatmak için hiçbir fırsatı kaçırmazdı. Bu laf ağzından çıkar çıkmaz ben dehşete kapılırdım.

İlkokula gidiyordum, sabahtan akşama kadar sürüyordu. Annem ortaokul öğretmeniydi, kendini büyük üstat Giorgio Strehler gibi hissetmek için öğleden sonraları da öğrencileriyle tiyatro çalışmaları yapıyordu. O yıl *(Toprak Küp)* adlı oyunu sahneye koymak için çalışıyordu. Okuldan sonra eve tek başıma dönmeye iznim yoktu, bu nedenle Tosbağa arabasıyla gelip beni alması için okulun avlusunda annemi beklerdim.

Yalnız başıma geçirdiğim o boş zamana alışmıştım. Benim bir parçam olmuştu. Temel bir parçam. O saatlerde Veronika oluyordum: Sürekli dünya turunda olan bir rock yıldızıydım; her gün yeni erkeklerle tanışıyor, ertesi gün onları terk ediyor ve bir sonraki durağıma doğru yola çıkıyordum. Seks hakkında hiçbir fikrim olmadığı için yıldızın buluşmaları asla yatakta sonlanmıyordu; yürek paralayıcı veda sahneleri, yaşlı gözler, kulağa fısıldanan ya da yele haykırılan "Seni seviyorum" sözleri oluyordu.

Okulun demir parmaklığına yaslanıyor, kendi kendime konuşuyor, imzalar dağıtıyor, sayısız mektup alıyor, boş stadyuma karşı ses kontrolü yapıyor ve annemin bir kilometre öteden korna çalarak gelmesini bekliyordum.

Bir gün akşamın altısına kadar boş yere bekledim. Bekçi kadın demir kapıyı kilitlemek zorundaydı. Veronika Toronto'da, beyaz lateks bir giysiyle konser verirken, otomobiliyle Şehvetliler Kralı

belirdi. Annem gösterinin kostüm tasarımını da üstlenmiş ve bir erkek öğrencisini tam, öteki ikisini de yarım toprak küp kılığına sokmaya karar vermişti.

Annemin bana verdiği katı eğitim yüzünden dünyada ne olursa olsun asla başkasının otomobiline binemezdim ve şimdi Şehvetliler Kralı beni okulunda bekleyen anneme götürmek üzere Panda otomobiline davet ediyordu. Ne yapacağımı bilemediğim için terlemeye başladım. Sıkıntıyla kıvranıyordum. Hangi kurala itaat etmem gerektiğini bilmiyordum. Annemin tembihlerine mi yoksa Şehvetliler Kralı ve onun yetişkin otoritesine mi?

Korka korka arka kapıyı açtım, koltuğa büzüldüm. Şehvetliler Kralı bana çocuklara sorulan türden klasik sorular sordu: "Okulda ne yaptın?", "Karnın aç mı?", "Dondurma ister misin?" Kendimi koltuğa yapıştırmış, Şehvetliler Kralı'nın beni yanıtlamaya mecbur bırakma stratejisinin bu olup olmadığını düşünüyordum. Annemin uyarılarını yeniden getiriyordum aklıma: Yabancılarla samimiyet kurma. O bir yabancı mıydı? Suskun kalmaya karar verdim. O ise denemekten vazgeçmiyordu. "Dilini mi yuttun? Pencereni kapatayım ister misin?" Ne derse desin, pes etmiyordum. "Utangaç bir kızsın, değil mi?" Bu iftira ağır darbe yarattı: İşte o zaman çişimi usul usul kaçırdığımı fark ettim ve sonunda sırılsıklam oldum. Altıma yapmıştım. Donumu, pantolonumu, koltuğu, hatta yerdeki paspası ıslatmıştım.

Annemin okuluna geldiğimizde inmek istemiyordum. Şehvetliler Kralı soran gözlerle bakıyordu bana. Tatlı ve ilgili görünüyordu. "Ne oldu?" Susmaya devam ediyordum. En sonunda sabrı taştı: "Bak kızım, yapacak işlerim var." Bunun üzerine arabadan indi, o acıklı sahneyle yüz yüze gelmek üzere benim kapımı açtı.

Bana otomobilde beklememi söyledi, hademe kadından saç kurutma makinesi istemeye gitti. Beni bir kafenin tuvaletine götürdü, önümü kuruttu, ellerimi duvara dayattı, arkamı kuruttu. Makineyi

kel kafasını kurutmak için de kullanıyordu, belki de gömleğinin koluna silmemek için. Sonra geri götürmem için makineyi bana verdi. Ama ben utanç içindeydim; makineyi okula girmeden bir çöp bidonuna attım ve tiyatro salonuna uzanan koridorda hızla koştum.

Annem hâlâ orada küplerle uğraşıyordu. Pantolonumdaki hareyi örtmek için ellerimi kucağıma koyup en arka sıraya oturdum.

Şehvetli kelimesinin anlamını şöyle yorumlayabilir miydim acaba: Bir bar tuvaletinde senin mahrem yerlerini kurutan yetişkin adam. Acaba anneme anlatmalı mıydım bunu? Anlatırsam ne olurdu? Nihayetinde öğretmen arkadaşı bana karşı kibar davranmıştı, iyi niyetiyle yapmıştı bunu.

Bir saat önce dünya çapında bir rock yıldızıyken şimdi altına işemiş bir kız çocuğuydum. Hem kendimi hem Şehvetliler Kralı'nı korumaya karar verdim. Utancımı şahsıma ait bir keşifmiş gibi kendime saklayacaktım. Ellerimi kucağımdan çektim ve ömrümde ilk kez bacak bacak üstüne attım.

En derin yalnızlık anlarımı tuvalette otururken yaşadım.

Küçüklüğümden beri tuvalete gitmek benim için endişe yaratan bir deneyimdi. Yetersizliğimle, beni olasılıkla hiçbir yere götürmeyecek olan sınırsız bekleme hissiyle yüzleşmeyi orada öğrendim. Hüsranla olan stajımı orada yaptım.

Hiç kabız olmamış biri o uzun anların, usulca boş bir zaman kuyusuna kaymanın, teslimiyet arzusunun hiddetli azabını anlayamaz.

En kötüsü başarısızlık değil, kararsızlık, belirsizliktir.

Artık sana ait olmayan ama yine de seni terk etmeyi becerememeyen bir parçan vardır.

Bedenin zıt yönlerde iter, önce ondan kurtulmak ister, o tek gerilim merkezini dürter, sonra yorgun düşer, gücü yönünü değiştirir, o minik yeni doğan kafasını yeniden içine çekmek üzere pes eder. Ne var ki artık hareketlerden her ikisini yapmak da mümkün olmaz. Beyin çelişkili komutlar yollar. İlkini düzenleyerek ona ya durmasını ya da bitkin düşene dek tek bir yönde itkide bulunmasını emredecek ikinci bir beynin olmasını istersin. Arada kalmak yorgun düşürür.

Ben o çıkmazda bitmek bilmeyen saatler geçirdim. Çaresizlik içinde. Adeta çözümsüzlükle karşı karşıya kaldım. Klozet üzerinde tek başıma, ayağa kalkma yetim elimden alınmışçasına. Dünya tarafından terk edilmiş halde.

Bazı yazarların boş sayfa önünde yaşadıkları umutsuzluktan söz ettiklerini duymuşumdur. Bu elbette benim de yaşadığım bir şey ama ne kadar utanç verici olursa olsun o imgenin kahramanca bir yönü var. Bir meydan okuma, tatmin sağlayacak yaratıcı eyleme duyulan inançtır bu. Oysa benim yılgınlığım farklıydı.

Bu mahrem derdimi bir tek Peppino Dedem anlamıştı. Küçük bir kız çocuğuyken, tuvaletten çıkmamı yarım saat beklerdi, çıkmazsam o içeri girerdi. Önümde çömelir, minik ellerimi tutardı. Gözlerini hipnotize olmuş gibi yüzüme dikerdi. Dingin mavi gözleri tatlı tatlı bakmaya başlardı.

"Haydi Karaböceğim, haydi ıkın..."

Bana Karaböcek derdi.

Ikınırdım. Bütün gücümü harcardım. O benim ellerimi tutmaya devam eder ve yumuşak sözler söylerdi.

"Çıkıyor, haydi biraz daha..."

"Yapamıyorum!"

"Tabii ki yaparsın."

Onun hatırına yapmalıydım. Ikınırdım. Elim ellerinde.

"Başarabilirsin."

Sesi hem kararlı hem kendinden emindi. Onu hayal kırıklığına uğratmak fikrinden nefret ederdim. Yine de başaramazdım. Onu yeniden içime çekmeye niyetlenirdim. Dedem bunu fark eder, ellerimi biraz daha sıkı tutardı.

"Pes etme Karaböcek, neredeyse oluyor."

Ağlayasım gelirdi. Eminim, hayatın bu kadar yorduğu küçük kızı görmek onun için de işkenceydi ama o duru bakışlarıyla bana güven telkin etmeye devam ederdi.

Sonra başka bir yöntem denerdi. Belki dikkatimi başka bir şeye verirsem bağırsaklarım kendilerini baskı altında hissetmezlerdi. Bacaklarımın üzerine *La Settimana Enigmistica* dergisini koyar, bana resimli bulmaca çözmeyi öğretirdi. O çizimler beni büyülerdi;

resimli bulmaca, her bir unsurun yoğun anlam yüklü olduğu çok derin bir evrenin kutsal sanatıydı. Aklımı başımdan alırdı.

Düğüm çözülmezdi. Dedem hayran bakışlarım altında bulmacayı çözer, kalemi bırakır ve yeniden ellerimi tutardı.

"Haydi bir daha deneyelim."

Bir saat sonra pes ederdi.

Ellerimi bırakır ve mecburen kalkardık.

Ellerimizi iyice yıkar ve yaşananları unutmaya çalışırdık.

Dedem savaş sırasında bir asker arkadaşının köpek pisliğini bayat ekmek sanarak yediğini anlatırdı hep. Bir iki ısırıktan sonra hatasını anlamış ama duruşunu bozmamış: "Diğer her şeyin yanında o kadar da kötü değildi."

Bana bu hikâyeleri savaşın kötülüğünü, benim yaşamamış olduğum zorlukları, aşağılanmaları hatırlatmak için anlatmıyordu; daha ziyade beni temel bir ahlaki ilkeyle tanıştırmak istiyordu: Bir şeyden iğrenmek kadar iğrenci yoktur.

Klozet üzerinde ıstırap çekerken ellerimi sıkı sıkı tutan kimsem olmadı bir daha. Bunu istemek de kolay değildi. Bana kalan yalnızlık ve yetersizlik oldu. Herhangi bir elemle yüz yüze geldiğimde tüm ömrümü şu terimlerle yorumlarım yeniden: Bir şeyi terk etmek ile geri edinmek arasındaki daimi çatışma. Arada kalan dünyanın ebedi laneti.

Bir keresinde, romanımın tanıtımı için Sardinya Adası'na gitmiştim ve etkinlikten tam bir saat önce tuvalete gitmek gibi bir gaflete düştüm.

Kırk dakika sonra hâlâ orada oturuyor, kıvranıyor, terliyor, bacaklarımı zemine, kollarımı duvara dayıyor, iki büklüm oluyordum. Hiçbir şey olmuyordu.

Önce cep telefonumdan aramaya başladılar, sonra birisi gelip otel odamın kapısına vurdu. Yanıt vermedim. Ya ortama girmek

ya da olası bir mazeret uydurmak için on dakikam kalmıştı. Her zaman yaptığım gibi. Yetersizliklerimi örtbas etmek için uydurulmuş tüm yaratıcı gerçekler. Eğer biri beni havuza davet ederse klor alerjim olurdu; arkadaşlarla denize gitme ihtimallerini de güneşe maruz kalmamamı gerektiren bir otoimmün hastalık yıkardı; hepsi aslında yüzme bilmediğim içindi.

Ağlıyordum. Dedemi çok özlüyordum. Onun yöntemini denedim. Telefonum çalmaya devam ediyordu. Kapıya yine ısrarla vuruluyordu. Görevimin tamamlanmasıyla banyo köpüğü şişeciğinin tümünü ellerime dökerek yıkadım. Cep telefonumu aldım ve şöyle dedim: "Aman Tanrım, özür dilerim, uyuyakalmışım."

Bu mazeret bana doğal gelmişti, çünkü gerçek olmayan bir narkolepsi hastasıydım.

"Beş yıl önce başladı. Böyle ansızın uyuyakalıyorum. *Bum*. Devriliyorum."

Orada bulunanlar dehşete düşüp endişelendiler. İnanılırlığımdan çok kendimi ikna etmem önemliydi. Sonunda yalan söylemediğime, hayatımın bir versiyonunda beni zorlayan bir tür narkolepsiden mustarip olduğuma kendimi ikna ettim. En kısa zamanda bu konuyu araştırmam gerek.

"Ama bu çok tehlikeli, ya otoyolda otomobil sürerken olursa?"

"Zaten bu nedenle ehliyetim de yok."

Şu deyişi hep geçersiz bulmuşumdur: "Şeytan çömleği yapar, kapağı eksik kalır." Benim kişisel yalan deneyimlerimin tutarlılık, rastlantısal bağlantı, çıkarım yaratmak gibi asli görevleri vardır. Ehliyetim olmadığı doğruydu ama belli bir nedeni yoktu; Sardinya'da tam da o anda durum bir anlam kazanmıştı. Ehliyet almamak kendime ve başkalarına karşı ahlaki seçimimdi. İşte benim kuramım buydu: Şeytanın hem çömleği hem kapağı bir arada imal etmesine izin verirdim.

"Akupunktur denedin mi?"

Ne zaman bir yalan sallasam daima bu soruyu soran biri çıkardı. Ve elbette hayır, akupunkturu hiç denemedim ama tavsiye için teşekkür ederim, deyip mucizeler yaratan Çinli doktor hanımın telefon numarasını kaydederdim. Hatta ismini yineler ve doğru okuyup okumadığımı da sorardım. Mucizelere inanmak mümkünse, narkolepsiye veya otuz yıl boyunca doğuştan sahip olduğum bir dengesizlik yüzünden uyluk, kaval, kamış kemiklerimin pedala kuvvet verme anında omurgama zarar verme olasılığına da inanılmaz mıydı? (Bisiklete binmeyi otuz beş yaşında öğrendim.)

Bana hiç kimse tam adımla hitap etmedi. Annemin savına göre adımı Corinna koymak istiyormuş ama kuzinim Corinna benden altı ay önce doğarak adımı çalmış. Eltiler arası klasik kıskançlıklar işte. İşte o zaman Veronica ile Erika arasında kararsız kalan annem, resmi kayıtlara ilk seçimini kaydettirmiş ama ilk andan itibaren beni ikisini birleştirdiği Verika adıyla çağırmış.

Babamsa bana Oca[2] derdi çünkü konuşmaya başladığımda ve adımı telaffuz etme yolundaki ürkek denemelerimde ooooo-cccc-c-aaaa gibi bir şey söylermişim. Çocuk yaşlarımda başlayan Oca ismi ergenliğime de eşlik etti, hatta yetişkinliğime bile yetişti. Ben alışmıştım ama babasının kızına bu isimle seslenmesini şaşıran ya da kızan kişilere işin hikâyesini anlatmak zorunda kalırdım. Hatta ölüm döşeğinde bile onun Oca'sıydım. Bu nedenle bir kadının adının Keçi, İnek, Tavuk, Dişi Köpek olduğunu duyduğumda içimi manasız bir duygu sarıyor ve babamın anısı şaşkınlığımı örtüyor.

İnsanların büyük çoğunluğu bana kısaca Vero der ama Verika'nın yanı sıra Kaz, Karaböcek gibi sıfatların ötesinde şu isimlerle de çağrılmışlığım vardır: V., Veca, Sveka, Onica, Nicca, Nip, Paçavra, Meme Başı, Bayan Kâkül, hatta Aşüfte. Aşüfte adını bana tatilde tanıdığım bir çocuk takmıştı; bir akşam alkollü bir flört sırasında çok güzel ama kullanılması mümkün olmayan bir adım

[2] Kaz (ç.n.)

olduğundan yakınmıştım. Ertesi sabahtan itibaren beni aklı sıra kurtarmak için bana Aşüfte diye seslenmeye başlamıştı.

Son yirmi yılımı şizoid biçimde Roma ile Berlin arasında geçirdim. Daha doğrusu, Berlin'de uzun aylar geçirdim ve neden orada yaşamıyorum diye hayıflanarak Roma'da oturdum. Berlin'e taşınmamamın gerçek bir nedeni yoktu ama o zaman beni her gün ayakta tutan sağlam bir yakınmadan mahrum kalırdım. Almanya'dayken insanlar bana tam olarak Veronika diyorlardı ama bunu K ile yazıyorlardı. Olmayı hayal ettiğim rock yıldızı Veronika gibi. Belki de bu nedenle oraya yerleşemiyordum. Bu ada nasıl layık olabilirdim?

Berlin'de kendime ait bir evim yok. Arkadaşlarımın, arkadaşlarımın arkadaşlarının ya da hiç tanımadıklarımın evlerini seyahate çıktıklarında işgal ediyorum. Annemlerin evinden ilk firarımdan ve uzun bir birlikte yaşama döneminden sonra kendimi Roma'da tek odalı bir evde buldum ve bu şekilde neredeyse yetmiş ev değiştirdim. Abartmıyorum; bir kâğıda tüm adresleri sanki Ginsberg'in uzun bir şiiriymiş gibi yazdım.

Başkalarının evlerinde yaşamayı seviyorum. Onların kitaplarını, plaklarını, seks oyuncaklarını, komşularının orgazmlarını keşfediyorum; şampuanlarını kullanıp fincanlarında kahve içiyorum.

Bu yabancılaşmada kendimi buluyorum. Şeytanın çömlekleri ve kapakları deyiminin aksine daima şu deyişe inandım: "Kendini başkalarının yerine koy." İşte o yerde kendimi iyi hissediyorum, tanımadığım dolapları açıyorum, bulduğumu giyiyorum. Aynada kendime bakıyor ve kendimi yeniden tanıyorum.

Tüm kitaplarımı Berlin'de başkalarının evlerinde yazdım. Başlangıçta değişik seçeneklerle karşılaşıyordum: Heteroseksüel, kadın ve etobur olmama rağmen, vegan ve eşcinsel iki erkek uzun bir soruşturmadan sonra beni evlerine kabul etmişlerdi; bir keresinde

siyaha boyadığı duvarlarına tablolarını ya da baltayla delinmiş tamirci tulumunu asan bir ressamın evinde kalmıştım. Sonra yaşlanmamın evlerin burjuvalaşmasına yansıdığını gördüm. Son romanıma, elli bin avro değerinde bir plak koleksiyonu ve piyasada bulunması mümkün olmayan *vintage* espresso makinesi olan RadioEINS muhabirinin çatı katında başladım. O dönem saçlarım kısaydı, ev sahibi adam da benim ailemin erkekleriyle aynı yapıdaydı. Onun Ortabatı folk şarkıcısı kıyafetlerini giyip yürüyüşe çıkmaya bayılıyordum. Bir sabah, karşı apartmanda oturan komşusu bana sakalı kesince gençleştiğimi söyledi.

Romanımı yeni ayrılan bir çiftin yüz otuz metrekarelik boş dairesinde bitirdim. Sadece bir yatak, bir yazı masası ve üzerinde "Sarah'ya gönderilecek" yazılı etiketler bulunan büyük koliler vardı. Sarah San Francisco'ya gitmişti. Yazı masasında kadının bıraktığı acıklı veda mektubu ile ödenecek faturalar duruyordu. Biten bir aşkın ardından, yazıldığı kişiden önce ben ağladım.

Geceleri uyuyamıyorum.

Kitap okumayı denemek aksi tesir yaratıyor. Kitap iyiyse asla böyle bir kitap yazamayacağımı düşünüyor ve neden hâlâ yazmakta inat ettiğime takılıyorum. Herhangi bir konudaki inat etmek neden? Bırakmak da iyidir; yazmayı bırakmak, okumayı bırakmak, sigara içmeyi bırakmak, var olmayı bırakmak, ot gibi yaşamak ve ebediyen uyumak yeter. Aslında uykuya dalabilsem bu anlamlı olurdu.

Okuduğum kitap iyi değilse bu sefer de kâğıt israfını dert ediniyorum. Bu derdimi daha derin bir düşünceye dönüştürüyorum. Bu felaket için kurban edilmiş her masum dal için üzülüyorum. Tüm gün bu gibi nedenlerle canından olmuş başka masum dalları düşünerek kederleniyorum. Kitapçıları, kütüphaneleri, sonsuz dal mezarlıklarını düşünüyor ve anılarımızın bir parçasını geleceğe, bizden sonra gelenlere iletmek uğruna yarattığımız kıyıma yanıyorum. Sözcüklerimizi basılı hale getirebilmek için yağmur ormanlarını katletmeye ve ardımızdan gelen kuşakları çöllerin kuraklığında, aç biilaç, kaktüs vahaları arasında sürünerek ebediyen göç etmeye mecbur ediyoruz; onlar son serinlikten sonra can çekişirken zamanında bize ışıklı kuyrukluyıldızlar gibi görünen benzerlerimizle buluşacaklar. İşte bu sefer de dünyanın sonunun gelişi yüzünden uykuya dalamıyorum.

Uyuyamadığım zaman, kişisel koreografimi takip ederek dönüp duruyorum yatakta. Görülmeyeceğimi bilerek tüm gün boyunca bastırmaya çalıştığım tiklerimi ortaya döküyorum. Sonra da çaresizliğin yankısını işitiyorum.

"Yalvarırım Vero, ayak topuğunu şilteye vurmayı keser misin?"

"Takıntılı bir şekilde yatak başına dokunmaktan vazgeçer misin?"

"Daha kaç kere çıtlatacaksın dirseğini?"

Ailemde herkes acayip horlardı. Dolu dolu, insanı kuşatan bir horultu. Bizim evde gecenin sessizliği hiç var olmadı. Genel olarak sessizlik hiç var olmadı. Daima açık bir şey vardı: radyo, televizyon, elektrik süpürgesi, saç kurutma makinesi, matkap, daire testere (cumartesileri babamın duvar inşa günüydü). Alçıpan duvarlar, sunta paneller, sahte kapılar hiçbir sesi kesmiyordu. Bedenlerimizin ve elektrikli cihazların uğultusuyla sarmalanmış halde yaşıyorduk. Kuyruğunu sallayarak, bölmelere çarparak sıkıştırılmış ve tıkılmış halde yaşayan tek bir organizmaya benziyorduk. Gürültünün üzerinden, gürültünün içinden konuşuyorduk; bu da sonradan karşındakinin seni yanlış anladığını iddia etmek için yararlı bir ortamdı.

Sofrada da sesler birbirinin üzerine binerdi. Detone bir kilise ilahisini andıran çiğneme sesleri hiç kesilmezdi. Bazı evlerde çocuklara yemek yerken konuşmamaları öğretilse de bizim evde ağız açık yemek mübahtı, hatta annem hâlâ öyle yer. Eskiden hissettiğim utancımı mahrem bir keyfe dönüştürdüm. Rahatsızlığımı bizimle sofraya oturan kişiye devrediyorum, çünkü o kişi karşısındaki yetmişliğe diliyle damağı arasındaki yemek parçasını görmenin hoş olmadığını söyleyemiyor. Annem, örneğin, enginarın kılçığını ya da etin sinirini peçetenin içine çıkarmakta, bu peçeteyi dertop edip hiç umursamadan sofraya bırakmakta beis görmez. Ona imrenirim. Hayatımda bir kez, sadece köpek

dişlerim arasında roka parçası kaldığını bana söyleyen bir kişi yüzünden günlerce depresyona girmiştim ama annem uzun bir yılbaşı yemeğini, tabağının önüne yığdığı ve yemek artığı dolu peçete heykelleriyle yemekten utanmaz. Kimi zaman bir bifteği yiyebilmesi için ona bir peçeteden daha fazlası gerekir. Bir keresinde lokantada, çantasından çıkardığı kâğıt peçetelere çiğnenmiş lokma toplarını sardığını ve sofrada yer kalmadığından çantasına tıktığını çok iyi anımsıyorum.

Gerçek şu ki, annem daima ailenin gerçek punk üyesiydi. O poposu tümden açık bir etekle dolaşırken ben kaçık file çoraplar giymekle neyi kanıtlayabilirdim ki? Onu eteği konusunda uyardığımda da bana şu yanıtı verirdi: "Bak sen şu Bezelye Prenses'e!"

Bu yanıtın en berbat yanı konuyla alakasız olması değildi, alakasızlığının tamamen gerçek dışı olmamasıydı. Yani Bezelye Prenses'in konuyla pek alakası yoktu ama yine de alakalı olan parçasıyla bana kendimi gereksiz yere sivri dilli ve can sıkıcı hissettirirdi.

Babamsa hiç durmadan bağırırdı. Ses tonu böyleydi. Bir insan öfkesine kolayca yenik düşüyorsa ona öfkeli denebilirdi ama öfke daimi hale geldiğinde etkisini yitirir. Bir köre görmediği sürekli hatırlatılmaz. Biz duruma alışmıştık ve takmıyorduk ama bir arkadaşım ziyarete geldiğinde hep çok yanlış bir zamanda geldiği hissine kapılırdı.

"Rahatsız mı ediyorum? Francesca mı telefonda?"

Babam işten döner, arkadaşımın yüzüne şöyle haykırırdı: "Ne haber, nasılsın?" Ama onun bu ifadesi daha çok "Ne halt etmeye geldin evimize?" şeklinde tınlardı. Arkadaşım korku içinde, "İyiyim teşekkür ederim" dediğinde babamın "İyi, sevindim" homurtusu arkadaşımın kaçmasına yol açardı.

Babam, uyurken bile çizgi filmlerdeki hırlayan iri köpekler gibi ses çıkarırdı.

Ben sesimi yükselttiğimde annem de bu öfkeli karakterimi babamdan aldığımı söylerdi; o da dedemden almıştı, o da hiç tanımadığımız büyük dedemden. Eril aktarım öyküsünde bu genetik bozukluğun ağabeyimi atlayıp bende çıkmasına da hiç akıl erdiremezdim.

Uykuya dalamayıp yatakta dönerken atalarımdan kalan öfkenin kabararak bedenimin tüm kaslarına yayıldığını hissederim. Ben hırlayan koca bir köpekten ziyade, insanı canından bezdiren bir şivavaya benzerim.

Doğal şifa yöntemlerini de denedim. Papatya. Melisa. Kediotu. Çarkıfelek. Alıç. Çürümüş ot kokan tatsız çaylar. Ya da yatmadan üç saat önce almam gereken minik pastiller. İki saat önce. Bir saat önce. Sonuncusunu da yirmi dakika önce. İyi de ben kaçta yatacağımı nereden bilecektim ki? Doğa fazla düzenleme talep ediyordu.

Kendimi ilaçlara vurdum. Uyumam için hediye edilen tüm hapları tütün kutuma dolduruyordum. Deva dilencisi olmuştum. Başkalarına yaklaşmak, onları tavlamak için tekniğim buydu. Lokantaların tuvaletlerinde, konserlerde, partilerde, uyku garantili tiyatro gösterilerinden sonra konuşuyordum insanlarla. Elime bir hap tutuşturacak biri illa oluyordu.

"Bunu yutarsan kesin uyursun. Bu akşam içki içmedin değil mi? İçtiysen sadece yarısını yut."

İçki içiyor, haptan iki tane yutuyordum.

Gecenin bir yarısında o kişiye mesaj atıyordum: "İşe yaramadı, uyanığım."

Bana hiç kimse yanıt vermiyordu.

Bir hekime danıştım. "Ne zamandan beri uyumadığınız izlenimini taşıyorsunuz?" diye sormuştu bana. Kiminle dans ettiğini sanıyordu? Benim izlenime kapıldığım falan yoktu. İzlenimler,

duyumsamalar, etkilenmeler yaşayan insanlardan nefret ederdim. Ben uyuyamıyordum, hepsi bu. Elime tutuşturduğu damlalıklı şişenin yan etkileri felçten başlayıp libido nöbetleri geçirmeye kadar uzanıyordu.

"Rica ediyorum, beni haberdar edin!"

Gecenin üçünde hekime mesaj attım. "Hey, uyanığım!" Sonra dörtte yeniden: "Hâlâ uyanığım!" Beşte: "Cin gibiyim!"

Beni yanıtlamadı. Hani rica etmiştin? Kim bilir belki de libidomdan korkuyordu.

Bazen uykuya dalabilmek için mastürbasyonu deniyordum. Spor sevmeyen kişiler için sonunda bitkin düşülen bir tür fiziksel antrenmandır bu. Ya da zihinsel bir alıştırmadır, meditasyonu sevmeyen septik kişiler için konsantrasyon çalışmasıdır.

Genellikle erkekler benden önce uyuya kalırlar. Battaniyenin altında dönüp durduğumu duydukları için uyanırlar ve bunu bir başta çıkarma yöntemi zannederler. Ne yapacakları konusunda kararsız kalırlar, hangi konuda pes edeceklerini bilemezler: "Seks mi, uyku mu?"

İşte bu noktada onları baştan çıkarmaya çalışmadığımı, bunun bir bitki çayı sayılabileceğini açıklarım –öte yandan birleşme fazlasıyla diyalektik yatırım, kontrol dışı fazlaca varyasyon yaratabilir ki bu da benim arzuladığımın tam tersidir– ve onlar da gönül rahatlığıyla çabayı bırakıp uyuyabilirler.

İnsanların #MeToo hareketinin ardından cinsel istismarla ilgili kendi deneyimlerini anlatmak için yarıştığı bir dönemde, uyurken partneri yatakta mastürbasyon yaptığı için kendini incinmiş ve aşağılanmış hisseden genç bir kadının anlattıklarını okuduğumu hatırlıyorum. Kendimi tam tersi durumda bulduğum zamanları düşündüm. Duyarsız mı davranmıştım? Farkına varmadan mağdur mu etmiştim? Üstelik bunu sadece uyuyabilmek için yapmışken!

Sonuçta bu tekniğin de pek başarılı olmadığı çıktı ortaya. Bir televizyon dizisinin sonunda yaşanan boşluk ve hayal kırıklığı gibiydi orgazmım.

Arkadaşlarımın ve ünlü kişilerin isimlerinin harflerini birbirine karıştırma oyunu oynuyordum ya da şeması olmayan bir bulmacayı çözüyordum zihnimde. Sayfam mürekkebe bulanıyor, yer kalmayana kadar kelimeleri üst üste yazıyordum. Öfkem kaşmir bir battaniye gibi sıkı sıkı sarıyordu beni. Atalarımın öfkesi beni ele geçiriyordu.

Tüm uygulamalardan ve yanıt alamadığım mesajlarımdan sonra doktor nihayet en kolay teşhisi koydu: "Sizin sorununuz uykusuzluk değil, huysuzluk."

Ağabeyim çocukluğunda kendine özgü bir nedenle inanç sahibi oldu. Annem adaklar yüzünden yıllar içinde dine sardı, bugün de oğluyla daha fazla zaman geçirmek için ayine gidiyor. Biz küçükken annem ve babam huzurlu agnostiklerdi veya en fazla Pascal prensibine uyup, inanç duyma isteği bastırdığı zaman inanmak fena fikir gelmezdi onlara, ama örneğin bizi vaftiz ettirmemişlerdi ve Kıyamet Günü'nde onlar kurtulacak, biz arafta başıboş sürüklenecektik.

Duvarların yükselmesinden önceki dönemde ben altta, o üstte olmak üzere ağabeyimle ranzada yatardık. Uykuya dalmadan önce bana sorardı: "Minik dualarını ediyor musun?"

Başına minik sıfatı ekleyerek engizisyonu daha az tehditkâr mı kılmak istiyordu bilmiyorum. Sonra yukarıdan aşağı sarkar, ellerimi kavuşturmuş muyum diye kontrol ederdi. Bense anlaşılması mümkün olmayan mırıltılar eşliğinde dudaklarımı oynatırdım. Tuhaf hayvanların adlarını yan yana getirerek *namiohanghecio* şeklinde bir söz uydurmuştum. Minik dualar bittiğinde ağabeyim kolunu ranza aralığından aşağı bana sarkıtırdı. Ben elini tutardım ve böyle uyurduk. Minik duaları okumak iyi geceler ayininin son maddesiydi ve ağabeyimin elini tutmadan uyuyamazdım.

Sonra günün birinde abim vaftiz olmaya karar verdi. O ortaokulda, ben ilkokuldaydım; tabii ki geri kalmaya niyetim yoktu.

Onun din dersi öğretmeni olan Rahip Don Serafino bu ayini açıklayan on kadar kitap verip okumasını istemişti. Banaysa sadece

İsa Peygamber'in hayatını anlatan bir çizgi roman vermişti. Vaftiz günü bir iki soru sordu, ben yalan yanlış bir şeyler söyledim. Kitabı açmamıştım bile.

O gün için özel olarak alınmış sarı elbisemle rezil oldum ve ne mazeret bulacağımı bilemedim.

Don Serafino beni uzun uzun süzdü.

"Neden vaftiz olmak istiyorsun?"

Boşluk. Hiçbir fikrim yoktu. Acaba vaftizde sınıfta kalmak var mıydı? Kopya alabilmek için ağabeyimin bakışlarını aradım ama yalnız olduğumu idrak ettim. Çünkü ağabeyimin bakışı bana "Artık uyumak için elimi tutamayacaksın" diyordu.

Don Serafino beni süzmeye devam ediyordu. İşte o zaman huzursuzlanmaya başladım. Karşımdaki bir rahipti ama aynı zamanda daha otuzlarında bile olmayan ve gözlerimin içine bakan yakışıklı bir delikanlıydı. Tanrı'nın huzurunda durumum vahimleşiyordu .

En sonunda kızgın değil temkinli bir ses tonuyla sordu: "Vaftiz olmak istiyor musun?"

"Eh."

Bu "eh" ifadesi onu ikna etmeye yetti ve vaftiz teknesine yaklaştı, başıma su serpti.

Ağabeyim tüm soruları parlak biçimde yanıtladı ve İsa'nın hayatı konusunda beni de bilgilendireceğine söz verdi. Annem Don Serafino'ya benim resim yapmaktan hoşlandığımı söyledi.

Her şeye rağmen hoş bir gün oldu. Kiliseden çıktık, babam bizi arabayla aldı, dışarıda öğle yemeğine götürdü. Ben tavuk yedim ve o tavuğun anısı uzun zaman peşimi bırakmadı çünkü birkaç gün sonra Çernobil reaktörü patladı.

Ortaokula geçtiğimde Don Serafino benim de öğretmenim oldu. Sınıfın tüm kızları ona âşıktık. Din dersi saati yaklaşırken heyecana kapılıyorduk. Beden eğitim dersi de aynı gün olduğu için pek

çoğumuz eşofman yerine tayt giymeye başladı ve konu disiplin kuruluna gitti. Kadın öğretmenler bizim üçüncü sınıfın oğlanlarını hedef aldığımızı ve tuvalette tayt giyen kızları ellemenin çok kolay olacağını düşünüyorlardı. Ama gerçeği söylemek gerekirse, okulun reşit olan tek erkeği olan Don Serafino'ya onlar da bayılıyorlardı. Din dersinde kapıyı tıklatmak için bin bir bahane buluyorlar ("Fazla silginiz var mı?", "Fotokopi makinesinin nasıl çalıştığını biliyor musunuz?") ve onun kürsüde bacaklarını yayarak bize İsa'yı anlatmasını hayranlıkla seyrediyorlardı. Don Serafino, yakasında beyaz rahip şeridi olan siyah gömleğinin altına asla o sevimsiz yün pantolonlardan giymiyordu, *Teddy Boy* tarzı dar siyah blucin giyiyordu. Okulun yakınındaki barda buluşan kadın öğretmenlerin alternatif toplantısında eminim bu konu da ele alınmıştır.

Ortaokula muzaffer bir giriş yapmıştım: Geç kalmış vaftizim tüm kız arkadaşlarım tarafından kıskanılmıştı, çünkü Don Serafino'nun elleri alnıma değmişti. Vaftiz teknesinin yanında geçirdiğim o gerilimli anları zihnimde oya gibi işliyor ve sorduğu soruyu yeniden düşünüyordum: "Neden vaftiz olmak istiyorsun?" Yanıtım şimdi daha anlaşılır olmuştu.

Don Serafino yıllar sonra rahipliği bıraktı ve evlendi. Bir gün yolda karşılaştım; peşinde iki çocukla yürüyordu. Karısı yaşlı gibi göründü gözüme. Ben yirmi yaşlarındaydım. Demek ki yeminlerini terk etmesinin ardında biz öğrencilerden biriyle değil de öğretmenlerden biriyle evlenme arzusu vardı. Beni zar zor hatırladı, ben onu gayet iyi hatırlıyordum ama eski halinden eser yoktu. Rahip gömleği, Teddy boy blucini olmayınca ailesini cumartesi alışverişine götüren orta yaşlı sıradan bir adam olmuştu.

Ağabeyimin nazarında imanın pratik bir anlamı var. Meşgul olduğunda, bir konudan sıyrılmak istediğinde beni Tanrı'ya havale ediyor.

Kimi zaman zihnimdeki bir kuşkuyu aydınlatmak için onu aradığımda belediyede toplantıda oluyor.

"Benden pornografik bir hikâye yazmamı istediler; sen bunu nasıl karşılardın?"

Karşıdan belirsiz birtakım sesler geliyor. Bilanço konusunu görüşen Demokrat Partililer oluyor onlar.

"Üzeri örtülü kandil meselini hatırlıyor musun?" diye soruyor bana.

"Hiç duymadım. Neden bahsediyor?"

"İncil'i oku."

"İncilim yok."

"İnternette var."

Kapatıyor.

Google örtülü kandil meselini biliyor. Okuyorum ama porno hikâyemle bağlantısını kuramıyorum. Yeniden ağabeyimi arıyorum, gene toplantıda oluyor.

"Okudum, anlamadım."

"Düşün üzerinde."

Ertesi gün yeniden arıyorum. Neyse boş bir anında yakalıyorum.

"Düşündüm. Yine de hikâyeyle bağlantısını kuramıyorum."

"Ne hikâyesi?"

Ağabeyim Tanrı'yı bazen Freud ile aldatıyor. Yıllardan beri psikanalize gidiyor.

Ben de bedava terapi almak için onun bu müdavimliğinden yararlanıyorum. Rüyalarımı yorumlamasından hoşlanıyorum. Sırf açıklamasını dinlemek için rüya uyduruyorum. Gazetelerdeki gönül postası köşelerini yazanların sahteliği aşikâr mektupları seçmeleri gibi. Biliyorum çünkü bir sürü yazdım.

Ağabeyim son zamanlarda hayatımın en büyük sorununun Peppino Dedemle yaşadığım ensest ilişki olduğuna taktı kafasını. Google'da bunu da aradım ama kimse aile büyükleriyle ensest ilişkinin yarattığı kompleksi formüle ederek internete sunmamıştı. Bu nedenle benim ilişkime ne ad verilebileceğini bilemedim. Zaten Oedipus ve Elektra'dan sonra Peppino pek havalı durmuyordu.

Gene de kompleks olarak hoşuma gitmişti, bayağı özgündü. Ayrıca akupunkturla hallolamazdı.

Aslında bana genelde çekici gelen erkekleri düşündüğümde dedemin hayaleti bilinçaltımdan yükseliveriyor. İri gözler, büyük burun, çıkık alın, etli dudaklar ve kendine özgü kızgınlık işmarı. Özellikle de boyu bosu.

Uzun boylu erkeklere güvenemiyorum. Tatminsiz hırsımla, bir metre yetmiş santimi geçmeyen erkeklerle kendimi daha rahat

hissediyorum. İnsan daha iyi sarılabiliyor, gözlerinin içine daha iyi bakabiliyor, giysiler değiş tokuş edilebiliyor ve artık binmeyi bildiğim bisikletin selesini her sefer ayarlamak gerekmiyor.

Ağabeyimin ayrıntılı kuramına göre dedeme âşık olmakla yetinmeyip onun ninemle sürdürdüğü birlikte yaşama modelini de benimseyecekmişim, yani birbirimizin hayatının kiracıları olacakmışız.

"Çift olma haline ilişkin hiç fikrin yok" diyor bana.

"Çiftle ne kastediyorsun?"

Çünkü, dört yıl önce evine sığınan altmış yaşlarındaki iki evsiz berduşu saymazsak ikimiz arasında biriyle birlikte yaşamamış olan o. Ben on dört yıldan daha uzun bir süre boyunca biriyle birlikte yaşadım ama beni yeni tanıyan herkes bunu öğrendiğinde daima samimi bir şaşkınlık sergiliyor: "Haydi canım; hiç tahmin etmezdim!"

Nedenini bilmiyorum. Daha doğrusu, on dört yıllık bir birlikteliğin ne gibi izler bıraktığını, bunun bir şifresi, bir sözü, bir hareket tarzı var mı ya da yüz çizgilerinde değişim yaratır mı bilmiyorum. Belki de şimdiye dek "erkek arkadaşım", "sevgilim", "erkeğim", "partnerim", "nişanlım" gibi ifadeleri kullanmayı beceremediğimdendir. Çünkü bunlar bana hep "Benim var, senin de var mı?" tarzı çalım, durum bildirimi gibi geldi. Yıl sonu okul balosuna davet alamayan kişinin ömür boyu topluma uyum sağlayamayacağı Amerikan dizilerinin ana fikridir. "Karım", "kocam", "kız arkadaşım" diyen kişinin amacının baloya davet aldığını bütün dünyaya ilan etmek olduğu izlenimine kapılırım.

Bu türden ifadelerin kullanılmasından hoşlanmadığım için on dört yıl boyunca birlikte yaşadığım kişiye hep adıyla hitap ettim; şimdi de onu A. diye anacağım.

Ağabeyimin kuramı doğru mu, benim çift olma konusunda hiçbir fikrim yok mu bilmem ama tam da bu nedenle şunu çok iyi

biliyorum ki A. daima hayatımda olacak, çünkü –ne türden olursa olsun– çiftler ayrılabilir ama insanlar asla.

Peppino Dedemle Flora Ninem hep ayrı odalarda yaşadılar. Ninemin odası çiçekli duvar kâğıdıyla kaplanmıştı. Üzeri dantelle örtülü şifonyerin ve komodinlerinin çekmeceleri dini gazete kupürleri veya yabancıların ölüm ilanlarıyla doluydu. Bir de bourbon şişeleri ama bunu daha sonra keşfedecektik.

Yıllar içinde Seçilmiş Kişi olduğuna hükmetti ama bu seçimin sebebini biz pek anlayamadık. Tanrı'nın kendisiyle konuştuğunu, arada sırada gökyüzünde alev şeklinde belirdiğini, bazen de –daha rahat olsun diye– telefonla aradığını söylüyordu ama bu durumda duymak için işitme cihazını takması gerekiyordu. Tanrı'yla konuşmadığı zamanlarda da balkona çıkıp kuşlar ve yıldızlarla sohbet etmekten hoşlanıyordu.

Dedemin odası yetmişli yıllar modasına uygundu; yatağın başucunda bir radyo vardı ve duvarları beyaza boyalıydı.

Her ikisi de günlerini kendi meşreplerince geçirirler, bazen akşam yemeklerinde buluşurlardı. Televizyonda ne seyredileceği konusunda kavga bile etmezlerdi çünkü ninem temiz pak giyinir, saçlarını tarar, rujunu sürer, oturma odasına yerleşip ekranda görünenlere el sallardı; dedem de odasına geçer, donla oturup televizyon seyrederdi.

Dedem gençliğinde kunduracıymış, ancak zanaatkârlar ve terzi kızlar konulu tarihi İtalyan romanlarından dem vuracağına bana ayakkabılara olan tutkusunu aşılamıştı. Trastevere'de bir dükkânı varmış ve dükkânın üstündeki asma katta yaşamış. Yoksulların sorunu asla öngörülü olamamaları, romantik tutkularını kazanç kaynağına dönüştürememeleridir. Dedem evi ve dükkânı bırakıp babamın personel şefi olacağı fabrikaya işçi olarak girmiş ve maaşıyla da çevre yolu kenarında yapılan bir apartman dairesinin taksitlerini ödemiş. Böyle olunca bana da miras olarak, kuşağımın

tüm akıllı insanları gibi turistlere kiralayabileceğim *a cosy apartment in Trastevere* kalmadı; elimde tek kalan, kapı çarpmasın diye önüne dayadığım bir kunduracı örsü oldu.

Çocukluğumda Peppino Dedemle çok zaman geçirirdim. Annemle babam beni haftalarca ona bırakırlardı ve almak için döndüklerinde sızlanarak dedemin bacağına sarılırdım; o umursamadan sigarasını tüttürür, yüz ifadesi sigarayı tutan dudaklara bağlı olurdu.

Yeni yeni yürümeyi öğrendiğim sıralarda dedemlerin evine sepetlenmem gerekti. Fazla göze batmadan emekliyordum ama ayağa kalkıp da bacağımı şöyle bir öne attığımda ağabeyim koşarak geliyor ve beni yeniden yere seriyordu. Sonra anneme bakıp kahkaha atıyordu. Görünüşe göre annem de durumu eğlenceli buluyordu. Hayat boyu emeklememi önlemek için çok sevdikleri bu oyunu sonlandırdılar ve beni evden uzaklaştırdılar.

Dedemlerin evinin çevresinde hiçbir şey yoktu. Şimdi ise işçi apartmanlarıyla çevrili, bir de alışveriş merkezi var. Oraya götürüp şu cümleyi kurmak için bir çocuğum olmasını istiyorum: "Bir zamanlar buralar hep çayır çimendi."

Dedem kırlara çıkmak için de temiz pak giyinirdi: subay kesimli pantolonu, kısa kollu gömleği, kendi diktiği deri çantası vardı. Kışları dik yakalı bir kazak, Sen Nehri köprüsü grisi palto giyerdi; sonradan ağabeyim ve ben bu paltoyu paylaşamadık. Her ne kadar bana daha çok yakışsa da ağabeyim sahiplendi. Örs zaten bendeydi. Ailemde miras kavramı böyle işler: Asla bir yetişkine yakışmayacak arsızlıkla el koyarız.

Dedem benim geç saate kadar uyumama ses etmezdi, sonra gerçek kahveye benzesin diye minicik fincanda arpa kahvesi pişirirdi; yanına da bir dilim ekmeğe zeytinyağı ve pul biber ekerdi. Kendisi acı biberleri bütün bütün ağzına tıkarken benim gözyaşlarımın dinmesini beklerdi.

Sabahtan keşfe çıkardık, akşama dönerdik. Babamın temizlik takıntılarını küçümser, beni çamurda yuvarlar, topraktan çıkarttığı yabani enginarları çiğ çiğ yedirirdi. En sevdiğim aktivitelerden biri de sürülmüş tarlalarda dolaşıp toprak parçalarını peynire benzetmekti. Gurme tadım çağı henüz başlamasa da ben hiçbir şey bilmeden şöyle isimler uyduruyordum: "Burada ekimde olgunlaşacak bir Bonfante dei Colli var", "İşte tadımlık bir Portadeux di Verdagnaca", "Şu Corbato di Montefilino'nun yumuşaklığına bir bakın". Kimi taklit etmeye çalıştığımı, hiç görmediğim bir şeyin parodisini yaptığımı bilmiyorum ama çocuklukta böyle yetenekler, anlık vizyonerlikler ortaya çıkabilir. Benimki peynir konusundaydı.

Kır hayatını seviyordum ve hayalimde bir çiftlik sahibi olmak vardı; tabii bu dünya çapında bir rock yıldızı olma hayalimle çakışıyordu ama olsun. Veronika'nın günün birinde sahnelerden çekileceğini, hayatının geri kalanını domuzlar ve tavuklar arasında geçirirken hayranlarından gelen mektupların tümünü okuyacağını düşünüyordum.

Gezintiye çıktığımızda dedemin boynunda daima 35 mm'lik fotoğraf makinesi ve gene kendi elleriyle diktiği deri muhafazası olurdu. Eğer çocukluğuma ait fotoğraflarım varsa, bunları ona borçluyum ama objektif karşısındaki ürkekliğime tahammül edemediği için beni sürülmüş bir tarlanın ortasına, koyun çitinin yanına, üst geçidin ortasına sırtım dönük diker ve fotoğrafımı çekerdi. Ben de söz dinler, öylece dururdum.

"Ne yapayım?"

Sanatçı beni yanıtlamayı reddederdi.

Basılmış fotoğrafları almaya gittiğimizde gördüğümüz döküntü bir moda çekimi, şehrin son bulduğu arazi, tarımsal hayatın zorluğu ve sanayi sonrası mimarisi olurdu; suratsız model de kollarını iki yana sarkıtmış, şortlu kızdı.

Küçüklüğümde nadiren kız gibi elbise giydim. Giysiler büyük kuzenler arasında dolaşır, sonra ağabeyime ve en nihayet bana ulaşırdı. Ayrıca sadece yetişkin dünyasının anlayabildiği bir pratiklik nedeniyle saçım daima çok kısa kestirilirdi.

Annemle babam "Havuzda rahat edersin" derlerdi ama maalesef yüzmeye yazdırmamışlardı.

Halka açık yerlerde tuvalete gittiğimde genellikle gizlice kadınlar tuvaletine girmiş minik cinsel sapığı tespit eden annelerin şimşek çakan bakışlarına maruz kalırdım.

Bir keresinde salıncakla iyice havalanmıştım, yanımda da kendi kendine sallanamayan bir kız çocuğu vardı. Ben ulaşılması mümkün olmayan doruklardan gururla ona bakıyordum, o ağlıyordu. Annesi ilk feminizm dersini o an vermeye karar verdi: "Erkeklerin yaptıklarını önemseme!"

Akşam dedemle birlikte yatağa girerken ikimizin de üzerinde sadece külot ve fanila olurdu. Ergenlik çağına geldiğimde annem babam yorgan altındaki bu mahremiyetin doğru olup olmadığını sorgulamaya başladılar.

Dedemin tepkisi de "O zaman alın yanınıza Karaböceği" oldu.

Anneannemin odasına geçmem anlamsız olurdu çünkü birbirimize yabancı iki kişiydik. Banyo için sıramızı beklerdik, her akşam yemekten sonra herkes kendi tabağını yıkardı. Ninem rujunu sürer, akşamı sunucu Pippo Baudo ile cilveleşerek geçirirdi.

Durum benim için de utanç verici bir hal alana kadar dedemle uyudum. Geceyi onunla geçirmemek için onun evinden ayrıldığım ilk pazar gününü anımsıyorum. Dedem koltuğundan bile kalkmadı, benim konuyla ilgisiz cümlelerimden, özürlerimden, riyakârlığa adım atışımdan rahatsız olduğu belliydi. Ninemse balkondan el salladı, sonra yıldızlarla sohbetine devam etti.

Dönüş otobüsünde kendimi kahraman ama hüzünlü hissediyordum; hayatımın ilk bilinçli seçimlerinden birini yapmıştım ama samimi davranmamıştım ve iffet merakım mesafe olarak algılanmıştı. Ağlamadan kırmızı biber yemeyi asla öğrenemeyecektim.

Bir süre sonra ninem hastalandı. Ölüm uçuşunu daha çevikçe yapabilmek için kendine mavi, kanatlı bir melek elbisesi diktirmişti. Papa'ya mektup yazmaya devam ediyordu ve Papa her mektubuna yanıt vermese bile ona yine de Paskalya ve Noel kartları atıyordu. Son günlerinden birinde hiç üşenmeden ona yeniden dirileceğini bildiren bir mektup yazdı: "Kutsal Babamız şimdilik bana iyi dilek kartları atmayı kesebilirsiniz."

Hastaneye kaldırıldı, dedem onu görmeye hiç gitmedi.

Ona eşlik etmesi konusunda ısrarcı davranan babama da, "Ben ona veda ettim" dedi.

Ninem öldüğünde, onun tabutun içinde melekler gibi giyinmiş ve bugüne özel olarak alınmış işitme cihazıyla uzanmış halini görmek istemedi ama ondan sonra gezintiye çıkmayı da kesti. Evin içinde, koltuğa gömülüp kaldı. Kuzinim onun o koltukta siyah beyaz bir fotoğrafını çekti. Fotoğrafta dudaklarının şeklinde okunan pişmanlık değil, dermansızlıktı.

"Ona veda ettim" demeye devam ediyordu. Sonra da konuşmayı tümden bıraktı. O da hastalandı. Birkaç ay sonra öldü. O günlerde Cenova'da G8 toplantısı vardı.

Annem bana ve ağabeyime şöyle dedi: "Tanrı'ya şükür, dedeniz ölüyor." Yani Tanrı'ya şükür, Cenova'daki protestolara katılmayacağız.

Bunu ona hatırlattığımızda söylediklerini inkâr etmiyor, ancak bunda ne gibi bir tuhaflık olduğunu da anlamıyor. Bildiği tek ahlaki ilke, kendi endişesi.

Cenova'da yapılan G8 toplantısından yıllar sonra babam hastalandığında, içten içe dedemle aynı kararı aldım. Tedavi gördüğü hastaneye her gün, genellikle de öğleden sonraları gidiyordum. Aklı başındaydı ama uyanık kalmak onu yoruyordu. Aslında uyuyor numarası yaptığını düşünüyordum, çünkü artık bir tek kelam işitmeye bile mecali kalmamıştı. Bir keresinde henüz çevirdiğim bir denemeyi anlatıyordum. Denemenin ilginç bir yanı yoktu, iddialı ve ukala bir Amerikan işiydi ama herkes gibi sohbet konusu bulmaya gayret ediyordum; âdet böyleydi. O da gözleri yumulu, başıyla onaylıyordu.

Sonra hayatta ona söylemek istediğim her şeyi söylemiş olduğumu idrak ettim. Artık yeni bir sözüm olmayacaktı. O da artık olmayacaktı. Bunun üzerine ona veda ettim. Gitmek üzere iskemleden kalktım.

"Baba sana veda ediyorum" dedim.

Yeniden başını sallayarak onayladı.

"Baba... Sana *gerçekten* veda ediyorum."

"Evet, evet."

"Baba anladın mı?"

Sessizlik.

"Hey baba, sana ..."

"Yeter ya, duydu işte seni" diye homurdandı yan yataktaki adam.

Anladı mı, beni bağışladı mı bilmem, çünkü kendisi babasını bağışlamamıştı.

Sonraki günlerde yanına gittiğimde artık çaba göstermiyordum. O sessizliğe, bekleme salonundaki sıkıntı misali tahammül ediyordum. Yanımda bir kitap götürüyor ya da dosya başına on avro aldığım o iddialı ve ukala denemeleri çeviriyordum.

Bana bazen "Paraya ihtiyacın var mı?" diye soruyordu. Doğru olmasa bile "hayır" diyordum.

Yeterince su içmesine gayret ediyordum, fazla şişmesinler diye bacaklarını hareket ettiriyordum, yan yataktaki adama bir şeye ihtiyacı var mı diye soruyordum. Her hareketim mekanikti, bir adanma, evlat sevgisi hissiyatı yoktu, sadece mekânı işgal ediyor, eylemlerde bulunuyordum; bu ıstırap çeken bir bedene karşı insani bir içgüdüydü.

Bu bedene ilişkin anılarım olmasını istemiyordum.

Benim için artık babam yoktu.

Hastaların bedenleri başka bedenleri de dönüştürür. A.'nın babamın sakalını tıraş edişini, yanaklarında kalmış olan o ince deriyi çekişini, serumunu düzeltişini görmüştüm. Ona minnetle bakmıştım ama bu, başka bakışları lekelemişti.

Cenazeden hemen sonra Berlin'e doğru yola çıktım. Roma'daki yatağım yaşanmaz bir yere, hastalıklı bir oyun sahnesine dönmüştü. En kötü gecelerimin izleri oradaydı; A. ve ben hep yorgunduk, hassastık; o hep uyuyordu, ben hep uyanıktım; babamı ziyarete gelen anne babasının ya da hastane çıkışında pizza yedikten sonra uyumak için bize gelen annemin siluetleri evin içindeydi. Neden bilmem, hayatımın en dramatik anlarında kendimi hep pizza yerken buluyorum.

Berlin'de üç ay kaldım, ışıkla dolu tek ve kocaman bir odadaydım, tuvalet dışarıda, duş dolabın içindeydi. Saatlerce o dolaba

tıkıyordum kendimi, bana çocukluğumdaki daracık odama sıkışma hissini yaşatıyordu. Günlerimi yalnız geçiriyordum, yalnız uyuyordum ama bedenlere açlık duyuyordum; bedenler hem tam anlamıyla soyut hem de saf maddeydiler, onları takıntılı, huzursuz, bir manyağın röntgenci ruhuyla seyrediyordum. Bana bakımını yüklemeyecek genç erkeklerin kollarına, ellerine, tüm hareketlerine dikiyordum gözlerimi. Her türlüsü hoşuma gidiyordu: banka dayanmış dirsekler, kapıyı iten omuz, rüzgârlığın fermuarını çeken parmaklar. Evin karşısında küçük bir park vardı; okul çıkışında liseli grupların oraya doluşmalarını bekliyordum; pencereden onların basket oynamalarını, minik bir pinpon turnuvası yapmalarını seyrediyordum. Hoşuma gidenler arasında satranç meraklısı iki punk vardı; parmaksız eldivenleriyle akşama kadar oynuyorlardı. Sokakta, parayı deri bel çantalarına tıkıştıran bar garsonlarını, şantiyeye iskele kuran ve çakmaklarıyla biralarını açan işçileri dikizliyordum. Berlin'de sürekli inşaat olmasından hoşnuttum. Birinin bisikletini direkten sökmesini, tekerleklerine hava basmasını ya da sigara paketini açmasını incelemek için duruyordum ama önümde yürüyen kızın blucininin cebine elini sokan erkeği görünce içim daralıyordu. Böyle bir özlemim yoktu. Temastan, temasın şehvetinden korkuyordum, gene de küçüklüğümde kurbağayı tekmeleyen oğlanları gözler gibi izliyordum. Belki de işin gerçeği, ben de bir tekme vurmak istiyordum ama bunu hiç kabullenemiyordum. Öte yandan bunu şimdi bile kabul edebilir miyim, bilmiyorum.

Annem yalnızlığını anımsatmak için günde on kere arıyordu. Kocası yeni ölmüştü ve kızı onu terk etmişti: "Ne işin var senin Berlin'de?" diye soruyordu. Hiç, her zamanki gibi hiç. Erkeklere bakıyordum.

Roma'ya döndüğümde Å.'nın bedenini buldum. Neyse ki bedeni geri gelmişti.

Babamı ziyaret etmek için sadece bir kez gittim mezarlığa. Görsel bir eziyetti. Prima Porta'da gömülü. Kabristan şairlerini, onların o beton duvarlar arasında ilham peşinde dolaşmalarını anlayamıyorum.

Babamı ziyarete gitmeyişimin romantiklikten daha sağlam bir gerekçesi var: tembellik. Prima Porta Mezarlığı, çevre yolunun da dışında, şehrin en uzak noktasında bulunuyor. Ehliyetim olmadığı için toplu taşımayla gitmem bir saatten fazla sürecek. Oraya vardığımda da harita okumaktan zerre kadar anlamadığım için mezarın yerini bulmam da bir saatimi alacak. Vazosundaki çiçekler taze mi, fotoğrafının üzerinde toz mu birikti gibi tasalarım da yok zaten.

Ağabeyim her yıl onun ölümünü anmak için kilisede dua ayini düzenliyor. Genellikle o gün Roma'da olmuyorum, çünkü tarih Berlinale dönemime denk düşüyor. Genellikle bir önceki gecenin berbat partilerinin birinin sersemliğiyle uyanıyor ve telefonumda annemin bir mesajını görüyorum: "*Gökyüzünde daima seni koruyan biri var.*"

Babamın beni ölüyken bile kolluyor olduğunu anımsatması açısından içten bir mesaj olsa da ölüm yıldönümünü bir kez daha unutmuş olmamın vicdan azabı bu mesajı tehdit ile distopya arası hissiyatla okumama yol açıyor. Annem kimi zaman kendine has dokunuşlarıyla bir ileti yaratmaya da gayret ediyor:

"*Berlin göklerinde babanın meleğini bulacaksın.*"

Birkaç dakika öylece yatağımda uzanıp ona nasıl yanıt vereceğimi düşünürken babamın bakışlarıyla akşamdan kalmalığım kayboluyor. Aklım başımda ve üzgünüm.

Annem bekliyor, daha fazla dayanamıyor ve ona az da olsa ufak bir tatmin duygusu yaşatayım istiyor.

"*Göndermemi anlayabildin mi?*"

Evden çıktığımda Berlin'in göğü gölgelerle kaplı oluyor. Annemin sinemaya girip oturduğumda bile atmaya devam ettiği mesajlar sayesinde mutsuzluğum tüm gün peşimi bırakmıyor.

"Christian ve teyzenle buradayız, bir tek sen yoksun!"
"Annen, ağabeyin ve baban seni sımsıkı kucaklıyoruz."
"Evimizin küçüğü için de dua ettik!"
"İnsan hep birlikte olmak istiyor!"
"Babanın seni hiç terk etmediğini asla unutma!"
"Annen ve baban daima seninle olacaklar!"

O günün mümkün olduğunca çabuk sonlanmasını bekliyorum. Ermeni ve Belarus film yönetmenlerinin parti davetlerini reddediyorum ama mesajlar gece inene kadar sürüyor.

"Babanı özledin mi bugün?"
"Orada tek başına üzgün müsün?"
"Sana sıkı sıkı sarıldığımızı hissettin mi?"

Babamın giysilerini saklıyorum: Ceketlerini, gömleklerini, kol saatlerinden birini. Aynı numarayı giysek bile ayakkabıları bana bol geliyor, çünkü ayaklarının küçüklüğünden utandığından daima bir numara büyük alırdı. Beğendiğim bir fotoğrafını da saklıyorum; burada Almanya'da iş gezisinde ve elini "Bak sen şu işe!" dercesine havaya kaldırmış.

Yanında adını hatırlayamadığım bir iş arkadaşı var. Aslında fotoğrafta o babamdan daha fazla yer kaplıyor ve yirmi santim kadarını kapatıyor. Babam yandan görünüyor ve sigara tüttürüyor.

Fotoğrafı çerçeveletip yazı masamın üstüne koydum. İş arkadaşını kesmek gelmedi içimden, öylece duruyor. Birisi masada duran fotoğrafı fark edip de bu iki kişinin kim olduğunu sorduğunda, "Kısa boylusu babam" diyorum.

"Peki öteki?"

Adını bile bilmediğim ve fotoğrafın yarıdan fazlasını kaplayan uzun boylu adamın imgesini korumanın benim matem kavramıma uygun düştüğünü anlıyorum.

Babaannem ve dedem Teramo'ya bağlı küçük bir köyün mezarlığında yatıyorlar. Oraya da gitmiyorum. Annem kayınvalidesi ve kayınpederinin mezarlarının başında yanan elektrikli kandilin faturalarını önceleri babam öderken artık kendisinin ödediğini arada sırada hatırlatmaktan hoşlanıyor.

"Seve seve ödüyorum" diyor.

"Tamam."

"Bunu yapmaktan hoşlanıyorum."

"İyi."

"Halan faturayı üstlenmeyi hiç teklif etmedi ama sorun yok."

"Yok elbette."

"Bana yılda kaç paraya mal oluyor, biliyor musun?"

Aslında bu onun ölüleri anma tarzı. Kayınpederi ile kayınvalidesinin, kocasının ve Foggia'nın içlerinde, sefil bir kabristanda yatan annesinin mezarlarının başuçlarındaki minik ampullerin faturalarını ödemek. O benim sıklıkla gittiğim tek mezarlık.

Annemin annesi, Muccia Ninem, hayattayken, ziyarete gittiğimiz her sefer onu mezarlığa götürmemizi isterdi. On dokuzuncu yüzyıldan bu yana hayata veda etmiş tüm akrabalarını dolaşırdık, belli bir gururla anlatılan şeref suçlarını, kadim hastalıkların adlarını –gut, *pellegra,* İspanyol Gribi–, tarlalarda aşırı güneş altında

kalmaktan kavrulanları, doğum ya da dayak yüzünden can veren kadınları, ölü doğan bebekleri dinlerdik. Her bir mezara çiçek bırakır, her biri fotoğrafa öpücük kondururduk. Mezar taşlarının üzerindeki yazılarda yazım hataları olurdu ve ağabeyimle ben kim daha fazlasını bulacak diye yarışırdık. Sonra anneannem, rahmetli kocasının fotoğrafı önünde on dakika ayağa dikerdi bizi. Gözyaşlarına boğulmadan önce onun Amedeo Nazzari'ye benzediğini hatırlatırdı. İşte o noktada annem de ağlamaya başlardı, ağabeyim bir dua okurdu, babam çiçek vazolarını dezenfekte ederdi, ben de on dakikanın bitmesini beklerdim.

Muccia Ninemi hiç sevmezdim, neyse ki o da beni sevmezdi.

En sevdiği torunu ağabeyimdi. Bu benim yorumum değildi, bayramlarda toplaşan torunlarına karşı açıkça söylerdi. Bana gelince: Sıska, suskun, bunalımlı ve onun yemeklerine ilgi duymayan bir kızla ne işi olurdu ki? Benim doğumumdan önce de duldu ama yas duygusuna bir futbol fanatiği gibi bağlıydı. Öteki dullara da fanatiklerin sonradan katılanlara karşı beslediği küçümsemeyi beslerdi.

"Şu sadece zayıf gösterdiği için siyah giyiyor."

Bugün bile karabasanlarımın mekânı olan üç katlı bir evde yaşardı. Ona gittiğimizde kırmızı renkli kapının önünde, una bulanmış halde bizi bekliyor olurdu; kuaförde henüz şekillendirilmiş dalgalı saçlarından yayılan ekşi bir saç spreyi ve yapay oda kokusu bizi karşılardı.

Babam valizleri boşaltırken, annem her zamanki gibi otomobilde başlamış kavganın yarattığı migren yüzünden şakaklarını ovar, anneannem dakikalarca ağabeyimi mıncıklardı; sıra bana gelince de yüzümü koca memelerine hızlıca gömer, geçiştirirdi.

Sadece cılız ve iştahsız olmamın yanı sıra memeleri de ısrarla büyümeyen bir kızdım. Anneannem rahmetli dedemden öğrendiği

düsturu yüzüme yinelemek için can atardı: "En azından şampanya kadehini doldurmalı."

Sonra kahve fincanını mememe dayar ve başlardı gülmeye.

Şakalar ve sürprizler yazdan yaza hiç değişmiyordu. Evde başka konuklar varsa kahve fincanını mememden çeker ve hiç değişmeyen tarzıyla, "Kahve fincanını bile doldurmuyor" derdi.

Başka kahkahalar onunkine eklenir, memelerime ilişkin yüreklendirmeler, güvenceler, motive edici sözler söylenir, sonra fincan yıkanmış bulaşıklar arasına bırakılırdı.

Hayatta olduğu sürece anneanneme fincanı doldurma tatminini yaşatamadım. Ama huzur içinde uyuyabilir: Ölümünden sonra da durum değişmedi. Bana bir kadeh şampanya ikram ettikleri ilk seferde, onun kadehin kenarlarından taşan koca memeleri gözümün önüne gelmedi değil.

Annemle babamın soyunda memesi olmayan tek kadın benim. Buna rağmen ve belki de özellikle bu nedenle aile hiyerarşilerini şanlı biçimde ayakta tutan iğneleyici şakalar yapmak için her doğum günümde bana mutlaka bir sutyen hediye edildi.

Nasılsa işlevi olmayacağından ölçüsünün hiçbir önemi yoktu. Çekmecem, birden beşe uzanan ölçülerde dantel, ipek, balenli, dolgulu, askılı, askısız ve etiketi üzerinde sutyenlerle dolu.

Bunları atamıyorum, çünkü hem armağan benim için dokunulmaz ve karmanın misillemesinden korkuyorum hem de o çekmecenin saçmalığı ailenin ahlaki dayanağının esaslarını anımsatıyor.

Haydi dökmüşken içimi tam dökeyim; çocuk sahibi olmayı asla düşünmediğimi bilmesine rağmen, annemin müstakbel torunu için aldığı bebek giysileriyle dolu epey üzücü bir çekmecem daha var.

"Bunu senin için yapmıyorum" diyor bana, "torunlarım için yapıyorum."

Buna karşılık olarak anneannemin evleneceğim gün için hazırlamış olduğu (fincanı doldurmamam gibi bir başka hayal kırıklığı) ve annemin gururla ("Kızım istediği nevresimleri kendi seçer") isyanına rağmen verdiği çeyiz, sonunda annemin elinde patladı ve adımın baş harfleriyle işli keten çarşaflarda şimdi o uyuyor, ben ise Ikea pamuklu çarşaflarımla sahipsiz bir özgürlüğün keyfini sürüyorum.

Annem evlat sevgisini bir tür zafer; karanlık ve çaresiz bir zorbalıktan kurtuluş olarak görüyor. Anneme gebe kalınca anneannem tel askıyı rahmine sokarak gebeliğini sonlandırmak istemiş. Aile hikâyelerinde olaya ilişkin başka ayrıntı yok; bu suskunluk, yöntemin işe yaramadığı ve annemin doğmuş olduğu gerçeğini ifade ediyor.

Her zaman bu başarısız kürtaj girişimine ilişkin ayrıntıları bilmek istedim; hem bizzat benim varoluşumun kaynağı olduğundan, hem de iki çocuğu varken askı telini ta içine sokmaya razı o on yedilik genç kızdan yüzümü memeleri arasına gömerek eğlenen o yaşlı kadına uzanan çizgiyi çok merak ettiğimden. Girişimin başarısızlığıyla başlayıp bana uzanan o çizgide anneannemle beni karşılıklı sevgide buluşturabilecek bir nokta olabilir miydi diye merak ediyorum.

Olmadı.

Ağabeyim ve ben Puglia'da geçirdiğimiz yazlarda can sıkıntımızı alt etme yeteneğimizi iyice geliştirmiştik; o –benim aksime– Muccia Ninemin yemeklerine düşkündü ve kısık ateşte saatlerce pişen etli domates sosu tenceresine ekmek banmasına izin verildiğinde coşarak bana ihanet ederdi.

Tüm Puglia'lılar gibi ninem de dünyanın en leziz tombul ekmeğinin kendininki olduğuna inanırdı; içi yoğun ve ağır, kabuğu yumuşak olan bu ekmeği domates sosuna batırdığınızda ise, tencereye düşmüş bulaşık süngeri kıvamını alırdı.

Ben yemediğimden (memelerimin büyümeme nedenlerinden biri olarak bu tespit edilmişti) Muccia Nine'nin evinde bütün günümü giriş katında bulunan ve evin en serin yeri olan misafir odasında geçirirdim; işe yaramaz oyunlarla kendimi sıkıntıma adardım. Sorun şu ki giriş katında kaldığımdan, olur da biri zili çalarsa, kapıyı açmak bana düşerdi. Gider açardım ve genellikle şaşkın bir simayla burun buruna gelirdim.

"Yoksa sen Gianna'nın kızı mısın?"

"Hayır."

"Titina'nın kızı mısın?"

"Hayır."

"Pasqualino'nun yeni sevgilisi misin?"

"Hayır."

Böylece her seferinde akraba silsilesindeki yerimi açıklamam gerekiyordu ve bu da tüm yazı geçirdiğim o evde ağzımı açtığım tek an oluyordu.

"Ah yoksa sen Franca'nın kızı mısın? Ne kadar uzamış boyun ama hâlâ kadın olamamışsın!"

Bir gün kapıda Uccio Amca belirdi; akraba olup olmadığımızı bilmiyordum ama bizi ziyarete gelen tüm yetişkin erkekler gibi ona da amca diyordum. Uccio Amca benden daha kısa boylu ve üç kat genişti. İki yana ayrılmış alnına yapışık bir tutam saçı dışında aslında keldi.

"Tarağın var mı?" diye sordu bana.

Onu giriş katındaki tuvalete götürdüm. Amcam benimle banyoya girdi ve kapıyı kapattı.

"Demek sen Franca'nın kızısın, öyle mi?"

"Evet."

Sanki uzun bir felsefi tartışmanın başındaymışız gibi dikti gözlerini bana.

"Peki amcanın saçını taramak istemez misin?"

Pantolonunu açıp aletini çıkarttı; üç tel saçıyla bunun ne alakası olduğunu anlayamadım; bu nedenle bir iki saniye tereddüt ettikten sonra kendimi banyonun dışına attım, çünkü nihayetinde mantığa önem veren bir kızdım. Hem şivesi hem de üst katta oturan karısı yüzünden boğuk bir sesle salladığı küfürleri anlamasam da o saçını hiç düzeltmeden üst kata çıktı.

Uccio Amca'nın aletinden kimseye söz etmedim.

Ne utanç ne de bastırma duygusuydu söz konusu olan. Aslında bunun olmuş olmasından memnundum. O evin sessizliğinden, Puglia yazlarından, domates sosu kokusundan, yumuşak ekmekten, *orecchiette, cavatelli* makarnalardan, *nevole* tatlılarından, *scarcelle* kurabiyelerinden, *grano dei morti* helvalardan, *taralli* bisküvilerinden, *lampascion* yabani soğan kızartmalarından, *torcinelli*

sucuklarından, et içine sokuşturulan haşlanmış yumurtalardan nefret etmeye devam etmem için bana ideal bir bahane sunulmuştu.

Puglia'ya dair her şey moda olduğunda, Salento şehri, *tarantolato*, *pizzicata* dansı, Etnograf Ernesto De Martino yeniden keşfedilip de entelektüeller *trulli* evlerini onarmaya başladıklarında, Vendola'nın vatanın koruyucusu gibi göründüğünde ben anılarıma sıkı sıkı tutundum. Aile yemeklerinde kadınlar yemekleri pişirip, sofra kurup sonra da bulaşıkları yıkarlarken erkekler koltuklara yayılıp horlamaya başlarlardı (ben iki etkinlikten de muaftım: kısa saçlarım ve olmayan memelerin sayesinde amcaların saçını taramak dışında işe yaramaz bir yaratık sayılıyordum); ne nefes alınabilen ne evden çıkılabilen öğleden sonralar; gün içinde aşağılanan ve karıları uyur uyumaz becerilen Rumen hizmetçiler; denize gitmek için Tavoliere'nin kızgın güneşi altında, hâlâ kaynayan lazanya tepsileri kucaklarda biz çocukların arka koltuğa bindiği otomobiller hâlâ aklımda.

Bu yolculukların birinde (Carmine Enişte direksiyondaydı) ıssız bir yolun ortasında kanlar içinde bir genç kız aniden karşımıza çıktı.

Teyzemin tepkisi, "Hızlan!" oldu.

Biz beş çocuk birden pencereye yapıştık.

Enişte söylenerek yana çekti. Genç kız üstündeki yırtık tişörtüyle bize yöneldi. Bir memesi açıktaydı.

Teyzem durumdan hiç hoşlanmadı. "Şu rezile bak!"

Carmine Enişte yine de indi arabadan.

Bir kaza yapmışlardı. Yolun dışına savrulmuşlardı. Yolun altındaki şarampolde üç genç can çekişiyordu, kız zar zor yukarı tırmanabilmişti. Bizden önce insan namına kimse geçmemişti yoldan. Otomobilin arka kapısı kilitliydi, ben ve ağabeyim ön koltuğa atladık. Teyzem pantolon kemerimizden yakalamış histerik bir şekilde bizi zapt etmeye çalışıyordu; sonra bıraktı.

"Sakın ha siz de inmeye kalkışmayın!" dedi kendi çocuklarına.

Ben ve ağabeyim hemen şarampolün kenarına gittik, ters dönmüş arabayı ve kuru otlarla kırık bariyerler arasında kalmış üç bedeni gördük. Aşağıdan insan sesine değil de kızışmış kedi miyavlamasına benzeyen anlaşılmaz iniltiler geliyordu.

Enişte iri omzunu şöyle bir kaldırdı ve kıza hitaben çenesiyle pencereye yapışıp kalmış küçük kuzinimi işaret ederek "Çocuk susamıştı" dedi. Kız anlamayan bakışlarla baktı ona.

Sonra bana ve ağabeyime arabaya binmemizi emretti. Kız yalvarmaya başladı.

"Çocuk susamış" diye yineledi. Bu sefer omzunu bile kaldırmadı.

Ben ve ağabeyim, suratımıza birer tokat aşk edene ve arabanın içine zorla tıkılana kadar olduğumuz yere çivilenmiş gibi durduk.

"Ananızın atmadığı tokatlara sayın!" diye yorumladı teyzem.

Ağlamamı durduramıyordum. Küçük kuzinim utanç batağına gömülmüştü. Daha büyük iki kuzen, seksenlik iki ihtiyarın kaderci bakışıyla süzüyorlardı bizi. Enişte motoru çalıştırdı, genç kızı ve güneşe serilmiş bedenleri arkada bıraktı.

Uccio Amca'nınki hayatta gördüğüm ilk cinsel organ değildi. Nedenini anlamasam da aletini göstermeye meraklı adamlar olduğunu öğrenmiştim.

Orta bire giderken ağabeyim beni okula bırakır, sonra kendi lisesine yürürdü. Geç kalan annemin Tosbağasından, genellikle erken gelen babamın Opel Kadett'inden kurtuluşum nadiren elde ettiğim bir başarıydı. Aylarca okula ya zilin çalmasından yarım saat önce ya da yarım saat sonra bırakılıyordum. Sonra ilkbahara doğru annemler, ağabeyimle tek başıma gitmeme izin vermişlerdi. Tahminen bu aşama ağabeyimi benim kadar sevindirmemişti ve intikamını bana yolda İsa'yı ya da Matteotti'yi (siyasetle ilgilenmeye başlamıştı) anlatarak alıyordu.

Bir nisan sabahı Katolik Kilisesi ile Ortodoks Kilisesi'nin birbirlerinden kopmalarının nedenini anlatırken yolda Isabella'ya rastladık; sınıfındaki bu kıza şiirler yazıyordu ("Gözlerin fındık dengi / kazağının mor rengi") ve ben her ne kadar okumaya izinli olmasam da asla göndermediği, masum mastürbasyon hayalleriyle süslediği aşk mektuplarını da aç kurtlar gibi yutuyordum.

Aslında Isabella'nın gözleri çok açık kahverengiydi ve yoğundu ("bir kavanoz Nutella / aydınlanır yıldızla"). Kışın bile güneşten yanmış gibi duran teni, asla çözülmeyen ve metronom kolu gibi sağa sola sallanan sarışın at kuyruğu vardı. Genellikle rengi mor

olmayan ve gözleriyle uyak tutturmayan bir eşofman üstü giyerdi. O gün Isabella'nın okul yolunda birden belirivermesi ağabeyimin ahlaki bütünlüğünü bozdu.

Ne yapabilirdi ki? Kız kardeşini başından savabilir miydi? Onu iki kilisenin birbirlerinden ayrılmaları konusunda cahil bırakabilir miydi?

Isabella muhtemelen bu azabın biraz da farkında olduğundan fındık rengi gözlerini ikimiz arasında dolaştırmakla yetindi. Ağabeyim henüz var olmayan sakalından bir kıl kopardı: Bugün bile İncil'in günah sayacağı davranışlardan biriyle karşı karşıya kaldığında yaşadığı gerginliği bu davranışıyla ele verir.

Ayak altından yok olmamı dileyen gözlerle baktı bana. Onu bir an korkuya kapılmış küçük kız numaralarıyla gerdikten sonra göz kırptım: Bunu yapmayı yeni öğrenmiştim ve zevkle tekrarlıyordum.

Yanağıma bir öpücük kondurdu, birkaç tembihte bulundu, okula beş yüz metre kala beni terk ederek Isabella ile kendi yoluna koyuldu. Ben de ağabeyimin ihaneti ve benim özgürlüğüm anlamına gelen o mükemmel at kuyruğuna bir süre daha bakakaldım.

Hayatımda ilk kez sokakta yapayalnızdım. Asfaltın üstünü kaplayan kavak polenleri yüzünden ortam devasa bir köpük banyosunu andırıyordu. Bunun Veronika'nın konseri için hazırlanan sahne olduğunu hayal ettim, yüksekte parlayan ışıkların altında sanatçı yavaş yavaş beyazlar içinde beliriyordu.

On adım bile atmamıştım ki birinin "Pişşt, pişşt" dediğini duydum.

Çevreme bakındım.

Yeniden "Pişşt, pişşt!"

Sanki bir kuş cıvıltısıymış gibi sese yanıt verdim.

Tam o anda bir otomobilin arkasından çıkıveren adamın teki pardösüsünün önünü açtı. O zamanlar teşhirciler hakkında hiçbir

şey bilmiyordum ve sahiden bu işin de bir üniforması olduğunu hayal edemezdim: İçinde hiçbir şey olmayan pardösü.

Bütün görebildiğim şekilsiz ve morumsu bir uzantı oldu. Bir kütle. Bir an sürdü. Sonra adam pardösünün önünü kapattı ve hiçliğin içinde yok oldu.

Uzun süre erkeklik aletinin pütürlü ve süngersi bir burunla aşağı yukarı aynı olduğunu düşündüm. Şimdi insanların çoğunun onu donunun içinde saklamaya eğilimli olmasının nedenini anlamıştım. Peki o adam niye göstermek istemişti? Belki de itiraf edemediği bir gerçeği sergiliyordu: Bak benim de kısmetime bu düştü!

O kütle sonraki günlerde de peşimi bırakmadı. Zihnimde devleşiyor, biçimsizleşiyordu. Daima yayılan bir et bulutu. Evde babamın ve ağabeyimin yüzüne bakamaz olmuştum, o organik maddesel galaksiyi pantolon içine saklamaları ve her gün onunla yaşamaları bana inanılmaz geliyordu.

Derken içimde bir şüphe belirdi: Ya pardösülü adam bana hasta olduğunu söylemek istediyse? Ya benden yardım istediyse? Yoksa neden göstersindi ki?

Karşılaştırma yapabilme imkânım yoktu –bir çük neye benzerdi? Sağlıklı bir çük?– Bunu kime soracağımı da bilemiyordum. Ağabeyimin defterlerini karıştırdım ama Isabella'ya yazdığı sözler hiç açıklayıcı olmadı, şiirsel benzetmeleri benim zekâmı aşıyordu. "Seni görünce yolda / Taş oldu bacaklarım arasında."

Ne tuhaf bir benzetme, diye düşünmüştüm.

Sonunda bunu artık içimde saklayamadığım o akşam geldi. Yemek yerken birdenbire, "Sanırım bir taş gördüm" dedim.

"Ne anlamda?"

Anlattım.

Annemle babam ağabeyimin canına okudular, ertesi sabah annem beni okula götürmekle kalmayıp sınıfa da girmeye kalktı. Varlığını açıklamak için İtalyanca öğretmenine yaklaştı.

"Kızım bir bamya gördüğünü sanıyor" dedi.

Ne yazık ki sözleri ilk sırada oturan Massimo Carocci tarafından havada yakalandı; birkaç dakika sonra bütün sınıf *kız bir bamya gördüğünü sanıyor* bilgisiyle donanmıştı.

Sabah saatlerimi benim gördüğüm mor uzantıyla ilgisi olmayan, –bu rahatlatıcı bilgiydi– şirin minyatürleri andıran çük resimleri çizilmiş mektuplar alarak geçirdim. Derken beni sıranın altına bakmaya davet eden bazı nazik çocuklar, ceplerine soktukları parmaklarıyla –sanırım– ereksiyon numarası yapmaya başladılar.

Bamya hikâyesi birkaç gün sürdü, sonra üçüncü sınıfın çift dikişlerinden Mimmo Tenaglia, Don Serafino'dan bir alt basamakta da olsa okulun seks sembolü sayılan Stefania Chirianni'ye organını kızlar tuvaletinde yiğitçe avuçlatınca unutuldu.

Kütle, tehdit gücünü yitirmiş, hassasça sönmüştü: Eğer o şey bir kızın eline sığıyorsa –dedim kendime– o kadar korkunç olamazdı. Uccio Amca'nın aletini görünce de emin oldum.

Teşhircilerle rastlaşmalar benim gençliğimin klasiği haline geldi. Bizim mahalle onlara kucak açmıştı: ortalık çok yeşildi, loştu, içinden fırlayıverecekleri apartman girişleri çoktu. Manyakların asla ayrımcılığa uğramadıkları bir yer de o sıkışık bedenlerin halvetiyle şehir merkezine giden otobüslerdi. Yirmi yaşımdayken üniversite dönüşü Cecilia ile sıkışık bir tramvaydayken elimin içinde yumuşak ve ıslak bir şey hissedip ne olduğunu asla tahmin edemedim. Bir köpeğin dili sandım. Beni aydınlatan Cecilia oldu.

"Sence bağırmalı mıyım?" diye sordum ona.

"Eh, sen bilirsin."

Aletinin nereye uzandığı konusunda sahibini net olarak uyardım ve onu geri çekmeye davet ettim.

O yaz deniz kenarında bir kaya üzerinde sigara içiyor ve açık denizde yüzen arkadaşımın dönmesini bekliyordum ki arkamdan

bir adam yaklaşıp sigara istedi. Dönmemle yirmi yaşını henüz geçmiş bir delikanlının mayosu elinde, dimdik ereksiyonla karşımda durduğunu görmem bir oldu.

Biri benden sigara istediğinde, vermeyi görev bilirim; bu tartışmaya kapalı bir ilkemdir, çünkü ot içerken bundan kaçınan, duymamış gibi yapanlardan her zaman nefret etmişimdir. Bu nedenle içinde tütün olan kutumu ona uzatırken mayosunu giymesini rica ettim.

Yanıma oturup sigara sarmaya başladı. Ellerimizde sigaralarımızla denize karşı oturduk. Ne yapacağımı bilmiyordum çünkü dalmayı bilmiyordum. Kayadan kalkamazdım çünkü erekte bedeni üzerinden geçmem gerekecekti. Kız arkadaşımın başı ufukta minik bir nokta olarak görünüyordu. Bunun üzerine ağabeyimi aramaya karar verdim. Sesi hoparlöre aldım ve belediye danışmanlığının nasıl gittiğini sordum. İşe yaradı. Kuzeydoğu Roma varoşlarının kültürel politikalarının oğlanı kaçırması için beş dakika yetti.

Ne var ki Roma'nın kuzeydoğu varoşlarının kültürel politikaları tam aksi etkiler de yaratabiliyor. Ağabeyim bir Roman kampının boşaltılmasına veya göçmenlerin yerinden edilmesine karşı çıktığında, Facebook sayfası erotik bir şahlanmaya uğruyor. Bana ve anneme Rumen ve Afrikalı (orada millet fark etmiyor) çetelerle bol bol cinsel ilişki temenni ediyorlar. Genellikle anal ilişkiler gibi razı olunmayacak durumlar ağza alınıyor, hatta hazzın peşine düşmemiz söyleniyor. Bir keresinde annem her zamanki endişeli tavrıyla beni aradı ve aşikâr bir merakla sordu:

"Verika, şu toplu tecavüz hikâyesi nedir, açıklar mısın bana?"

Puglia'nın Tavoliere bölgesinin karanlık köşelerine gönderil-mesem bile yaz mevsimiyle başım her zaman dertte oldu.

Beşinci sınıftayken, mezuniyet sınavlarından önce bana akut eklem romatizması teşhisi kondu. Hastalık hastası ailemde de gerçek bir hasta olması genel bir coşkuyla karşılandı.

Boğucu haziran boyunca kilitlenmiş eklemlerimle ve kırmızı lekelerle kaplanmış bacaklarımla yatağa hapsolmuş yattım. Birisi kucağına almadan tuvalete bile gidemiyordum. Ağır değil ama sıkıntılı bir hastalıktı.

Babam zihinsel bağlar kurmak için kafa yordu: "Romatizma = Nemden uzak durmalı." Her şeyden önce yıkanmamam gerektiğine karar verdi ve beni tepeden tırnağa alkolle temizlemeye başladı. Derim pul pul soyuluyordu. Sonra terlememem gerektiğine karar verdi. Yaz aylarıydı ve o zaman internet yoktu. Babamın bana söylediklerinin saçmalık olduğunu kanıtlamam mümkün değildi. Eğer o benim terlememem gerektiğine taktıysa kafayı –kımıldamadan yatan– ben terlememek için büyük çaba göstermek zorundaydım.

"Bari bir kitap oku" diyordu annem.

Hastalık hastası ve eğitimli aileme göre beşinci sınıftaysam eğer *Miki Fare* ya da en fazla *Küçük Kadınlar*'ın kısaltılmış versiyonunu okuyabilirdim ancak. Oysa ben ne Jo ne de kızlardan herhangi biri olmak istiyordum; March sülalesinden nefret

ediyordum ve başlarına büyük bir felaket geleceğine dair gizli bir umut besliyordum.

Ağabeyim olaya el koymaya karar verdi. Yatağımın yanına oturup bana *Hayvan Çiftliği*'ni okumaya başladı. Onun bana mecazi alt metni açıklaması sayesinde korkunç domuzların olaylarını tutkuyla takip ediyordum. Ağabeyim bana komünizmi, SSCB'yi anlattı ve konuyu Perestroyka ile bağladı. Perestroyka'nın Gorbaçov'un alnındaki leke olduğunu söyledi. Yedinci sınıfta bunu yazdığım bir kompozisyonun İtalyanca öğretmeni tarafından yüksek sesle tüm sınıfa sadistçe okumasına kadar buna inandım.

Bu arada beşinci sınıf arkadaşlarım sınavlarını tamamlamış ve tatillerine çıkmışlardı. O zamanki büyük aşkım Stefano Bellucci beni görmek için annesiyle evimize geldi.

Babam yine şahane bir fikir geliştirmişti: Ter tehdidine karşı beni tişörtümün altından havlu kâğıda sarmıştı. Stefano Bellucci ve annesi tişörtümün altından çıkan süngersi çıkıntıları inceliyor ve yorum yapamıyorlardı. İkisi de neden havlu kâğıda dürüm yapıldığımı sormaya cesaret edememişti. Bu da büyük aşkımızın sonu oldu.

Onu hemen unuttum. Karamazov Kardeşler'in ağabeyim aracılığıyla bana yatakta yaşattıkları işkence yüzünden doktorun gelişini heyecanla bekler oldum.

Beni tedavi eden doktorun adı Del Bosco idi. Oldukça uzun boylu doktorun tavandan sarkan dolaplara çarpmamak için evimizin labirentinde başını öne eğerek yürümesi gerekiyordu. Annemlerden daha gençti, çizgi filmlerdekiler gibi benekli, yeşil, dev gözleri, incecik ve güzel elleri vardı.

On dokuzuncu yüzyıl Rusya'sı ağabeyimin esnemeleri arasında solup giderken ben o elleri düşünüyordum, bana değecekleri anı hayal ediyor ve sonunda ellerin bana dokunduğu ana kavuşuyordum.

Doktor Del Bosco'nun elleri tişörtümü kaldırıyor, kâğıt havlu katmanlarını yoluyor, kulağıyla dinlediği göğsüme parmaklarıyla vuruyor, lekeli bacaklarıma merhem sürüyordu. Sonra da sıcak ve kararlı sesiyle, "Arkanı dön" diyordu. Ve elleri sırtıma dokunuyordu. "Nefes al." Stetoskobu omurgamdan aşağı doğru kayıyordu. Tişörtümü yeniden indiriyor, "Ne yapalım, baban deli senin" der gibi bakıyor, kâğıt havluyu top gibi buruşturuyordu.

Doktor benim akordeon kapımdan iki büklüm çıktıktan sonra ailemle koridordaki konuşmalarını duymak için kulak kabartıyordum.

"Bir duş alsa iyi olur."

"Sonra bakarız" diyordu babam.

"Sonra bakarız", babam için "Çıkar bunu aklından" demenin nazik formülüydü; bisiklet ve paten alma yalvarmalarım sırasında bunu iyi öğrenmiştim. Annemin işi daha zordu, çünkü başka bir çocuk daha istiyordu.

Gerçek şu ki, akut eklem romatizması söz konusu olmasa bile yıkanmak ailemde her zaman özel bir etkinlik olarak görüldü. Evi bölen duvarlar banyoya kadar ulaşmış, artık bideye yer kalmamıştı, zaten şimdiye dek kullanılmamıştı da. Duş yalnızca pazar günleri yapılırdı. Onun dışında alkolle ovunmak yeterliydi. Babam nereye giderse gitsin yanında kâğıt havlu ve alkol götürürdü. Barların tezgâhlarını, bardakları, çatalları, su şişelerini, süpermarketlerin raflarını, bankomat tuşlarını ya da jetonlu telefonu ve elbette ahizeyi (arkadaşlarının evinde bile) alkolle dezenfekte ederdi. Tatile gittiğimizde ilk gün her yüzeyi alkolle temizler, çekmeceleri havlu kâğıtla kaplardık. Ama kişisel hijyenimizi geliştirme fikri hiç dikkate alınmazdı.

Dedemlerin ölümünden sonra babam gidip onların evini de duvarlarla böldü ve yetmiş metrekarelik küçük daireyi konforlu iki mikrodaireye dönüştürdü.

Şimdi o ev satılık; konuyla ilgilenen emlak komisyoncusu bana evi gezenlerin tespit ettiği olumlu ve olumsuz noktaları rapor ediyor. İnsanların büyük kısmı eşiği aşıp iki kapıyla ve bir yerine iki daireyle karşılaştığında şaşırsa da olumsuz noktalar listesinin başında daima şu yazıyor: "Bide yok."

Ergenliğe henüz girmemişken ve okulda bana belli bir koku yaydığım henüz söylenmeye başlanmamışken, haftada bir yıkanmanın toplumsal olarak kabul edilmiş evrensel bir kural olduğunu zannediyordum. Her gün duş alma arzumu dile getirdiğimde annem bunu bir isyan olarak algıladı. Banyoya girdiğimde gelip kapıyı açıyordu: "Çek ellerini üzerinden."

Mahremiyet annemin ciddiyetle mücadele ettiği bir kavramdı. Öte yandan evimizde anahtarla kilitlenebilen bir kapı yoktu. Ben ve ağabeyim telefonda konuşurken arkamıza dikilir, bize yanıtlar fısıldardı ve bu alışkanlığını yıllar içinde de yitirmedi; şimdi de olur da onun yanında cep telefonuyla konuşmam gerekirse, bu hele de bir iş görüşmesiyse, katkısını sunmaktan mutluluk duyuyor.

"Sor bakalım ne veriyorlarmış."

"Anne ne olur git şuradan."

"İyi de kaç para veriyorlar?"

"Hayır, özür dilerim size söylemiyordum."

"Ver telefonu ben konuşayım."

Hâlâ adres olarak annemin evini gösterdiğim için (tembelliğim özgürlük hissimi alt ediyor) heyecanla arar beni.

"Mondadori Yayınevi'nden mektup var, açayım mı?"

"Hayır teşekkür ederim anne, gerek yok."

"Ya paraysa?"

"Mondadori'nin bana parayı zarfla göndereceğini sanmıyorum."

"Dinle o zaman, şöyle yazıyor."

Doktor Del Bosco'ya dönersek, ona âşık olmam kaçınılmazdı. Başka hiçbir şey düşünemez olmuştum. Her gelişinde dondurma getiriyor ve banyodan bir tas alarak göğsümü ve koltuk altlarımı gizlice yıkıyordu. Annemlere de losyonu seyreltmek için buna ihtiyacı olduğunu söylüyordu. Onu benim için yalan söylemeye iten şey aşktan başka ne olabilirdi ki?

Duygularımın karşılıklı olduğuna kendimi ikna ettim ve annemler onun karısından ayrılmak üzere olduğunu söylediğinde inancım daha da pekişti.

Sonunda bizim apartmanda kiraladığı bir daireye taşınınca artık kesin olarak emin oldum. Yedi kat merdivene rağmen kalplerimizin birlikte atışı, onun bana "Dön... Nefes al" fısıldayışları, dördüncü kat sahanlığındaki tesadüfi karşılaşmalarımızın kalp çarpıntıları hep kulaklarımdaydı. Şimdilik pis kokan, saçları yağlı, kâğıt havluya sarılı küçük bir kızdım ama yakında iyileşecek ve yeniden ona koşacaktım.

Ne var ki içimi kemiren bir kuşku vardı: Ya aşkımızın kaynağı benim hastalığımsa? Sağlıklı bir kızla da ilgilenir miydi? Aylar sonra, henüz duş altına girmemiş olsam da evden ilk çıkışımda apartman kapısında rastlaştık. Yalnız değildi. Beni muhabbetle selamladı ve Laura ile tanıştırdı. Kıza ters ters baktım. Demek ki karısını genç ama *o kadar da* genç olmayan bir kız için terk etmişti.

Nekahet dönemimde Doktor Del Bosco arada sırada nasıl olduğuma bakmak için uğruyordu ama ben artık ondan uzak duruyor, ellerini unutmaya çalışıyordum. Bu arada beni haftada iki kez gelip penisilin iğnesi yapan bir hemşireye emanet etmişti.

Erkek hemşirenin adı Fausto idi, Viterbo'luydu ve şivesini belli bir gururla muhafaza ediyordu. Zeki görünmek için fıkralarla donanmış bir repertuarı olması gerektiğine inanan adamlardandı.

Daha doğrusu, kelime oyunları konusunda uzmanlaşmıştı. Evimiz kitap dolu olduğundan konuyu oraya getirmeye çalışıyordu.

"Sözlük için en fenası nedir biliyor musun?"

"Hayır."

"Söyleyecek sözünün kalmaması."

"Tamam."

Fausto bana "Dilsiz Kız" adını takmıştı çünkü sohbetten hoşlanmıyordum ve onun kelime oyunlarına karşı ilgisizdim. Bu takma adda sevgiden çok güceniklik vardı ama o yine de kelime oyunlarından vazgeçmeye niyetli değildi.

Penisilinin yapısı yoğun olduğundan şıringanın iğnesi kalındı ve enjeksiyon acı veriyordu. Fausto önce popoma bir fiske vuruyor, sonra bir tane ve bir tane daha vuruyordu ve nihayetinde iğnenin şiddeti geliyordu. Arada bir denemeleri sonuçsuz kalınca, Fausto kahkahayı patlatıyor ve suçu benim "sert popoma" atıyordu. İşte o noktada bir şaka gerekiyordu.

"Korkak bir yazar için en kötüsü nedir?"

"Çektiğim bu acı."

"Hayalet bir yazarla çalışmak."

Ve bu işleme, olayı tamamlamak adına onun sesli yorumları eklenirdi: *Spatam, pa-pam, plik, pluk, uooh.* Annemin seksofobisinin peş peşe *şaplak* seslerine müdahale etmeye neden tenezzül etmediğini bilmiyorum.

Sonraki üç yıl boyunca terleme endişesiyle yaşamaya devam ettim. Babam bu üç yılı nereden çıkarmıştı bilmiyorum ama öyleydi. Sırtımı ve koltukaltlarımı kontrol ediyordu: Eğer nem izi varsa panik oluyor, hemen elinde kâğıt havlu rulosuyla beliriyordu. Yazları deniz kenarına gittiğimizde ben bedenime dolanmış kâğıt havlu ve üzerine giydiğim tişörtle büyük şemsiye altında oturuyordum. Olur da ürkek bir oğlan bana birlikte yüzme önerisinde bulunmak için yanıma yaklaşırsa, annem öfkeyle elime tutuşturduğu kitabı gösteriyordu: "Şimdi okuyor, gelemez." Aslında onun müdahalesinden memnundum çünkü yüzme bilmiyordum.

Doksanlı yıllar ilaç gibi geldi. Yeniden terlemeye başlayabilirdim. Yitirdiğim tüm terlemeleri yaşamak istiyordum. Ama babam, "Dur, o kadar da aceleci davranma" diyordu.

Haziran sonunda bir gün mayoyla deniz kenarında geçireceğim bütün bir yazın sevinciyle eve döndüğümde kapının önüne uzun bir kan şeridi bıraktım. Ne olduğunu anlamak için eğilip bakınca ayakkabıma sıkışmış bir cam parçasının ayağıma battığını anladım.

"Yine bir paradoksun doruklarındayız" dedi babam.

Ona göre daima bir paradoksun doruklarında dolaşıyorduk. Bu paradoksun kaynağı hiçbir zaman net olmasa da kesinlikle zirvesine çıkardık.

Camı çıkardı, umacı kâğıt havlusuyla geldi. Dezenfekte etmek için onu alkole batırdı.

"Bir gün tetanos olacağını biliyordum."

Tetanos ya da onun fikrine göre her neyse o, bedenime yayılmasın diye alkolden sonra sıra ateşe geldi. Babam makası alıp ocakta kızdırdı. Yarayı yakarak dağladı. Bugün bile kalp şeklindeki o yanık izini görünce duygulanırım.

Gençliğime ait tek yara izim o. Bedenimizi yaşadığımız felaketlerin haritası olarak hayal etmek ve anlatmak hoşumuza gitse de –ağaçtan, bisikletten, patenden düşmek gibi– klasik çocukluk travmalarından artık sıyrıldığım için, bir zamanlar küçük bir kız olduğumun tek işareti ayağımın altındaki o kalp izi.

Terleme kâbusunun yerini sokaklardaki cam kırıklarının şiddeti aldı, çünkü şıringalardan daha yaygın olduklarından daha sinsiydiler. Parklarda, karanlık sokaklarda ya da apartman avlularında dolaşmamak da çözüm değildi. Cam kırıkları her yerdeydi. Cam kırıkları salgın gibi kaçınılmazdı.

Sonuç olarak ben asla lastik tabanlı ayakkabı giyemedim, hepsi deri tabanlı olmak zorundaydı. Plajda giydiklerim bile. Hatta özellikle plajda giydiklerim, kumların altına yuvalanmış bir cam parçası olup olmadığını bilmek mümkün değildi. Bütün yazı üzerimde mayo, ayaklarımda –daha güvenli olsun diye içine iki kat tabanlık konabilecek iki numara büyük– postallarla geçirdim.

Artık şemsiyenin altından uzaklaşmak istemeyen bendim. Keşfedilmemiş okyanus çukurlarından daha büyüleyici bir dünya keşfettim. Resimli bulmacalar, kare bulmacalar, Edgar Allan Poe hikâyeleri ve iskambil falları.

İşte böylece sıra dışılığımın intikamını alabiliyordum: "Evet tamam, deniz kenarına botla gelmiş olabilirim. Ne olmuş yani? Peki sen *Susi'nin Yaşını Tahmin Et* bulmacası çözebiliyor musun?"

İşte o, ağabeyimden daha çok kitap okuduğum yaz oldu. Babamı *briscola* oyunlarında düzenli olarak yendiğim yaz. Kendimi lanetli *poètes maudits* şairlerine ve Lovecraft'a kurban ettiğim yaz. Birbiri ardına benzer başka yazlar da gelecekti. Ama ben orada olmayacaktım. Deri ayakkabıları hayatımın sabit nirengi noktası yapmaya uğraşarak stilim üzerinde uzun uzun çalıştım. Roma'nın kızgın ağustos güneşi altında bile İngiliz soğuğunda turlayan bir *dandy* olarak dolaşıyordum. Sonra *grunge* ve varoluşçuluk dönemlerim oldu. Ardından Jean Seberg dönemi. Ama aslında seksapalitemi sonsuza kadar şekillendiren, çizgili tişörtlü, elleri cebinde, mini mini baş vermiş memeleriyle Susi'yle geçirdiğim o yaz oldu.

Sonra da Ventotene yazı geldi.

Yani Ventotene'ye gitmediğimiz yaz. Annem tatillerimizi yaz sayısında dağda ya da denizdeki bazı otellerin reklamlarına yer veren eğitim dergisinin önerilerine göre belirlemeye başladı. İnancına göre o otellerden birine gidersek kendi gibi öğretmenlerle tanışabilirdi ve böylece çocukları da başka öğretmenlerin çocuklarıyla arkadaşlık kurabilirdi, hatta sonra başka öğretmenlerin çocuklarıyla nişanlanıp yeni öğretmen çocukları doğurur ve yazlarını ve varoluşlarını tümden pedagojik bir girdaba dalarak geçirebilirlerdi. Onun ideal dünya anlayışı buydu.

O yıl onun hayalindeki tatillerini belirleyecek olan dergi, hedef olarak Ventotene Adası'nı göstermişti. Kendisi yüzme bilmiyordu ama önemi yoktu, iyot koklamak iyi gelirdi. Babam yüzme biliyor muydu asla öğrenemedim, çünkü kendisi bildiğini söylese de denizde dizinden yukarısını ıslattığını görmedim. Genellikle sabahın yedisinden itibaren tamamen giyinmiş halde plajın kafesinde oturup MS sigaralarını tüttürürdü.

Yolculuktan önce annemle babam tartışmıştı. Babama göre bir adada kalmak işkenceydi. "İşte paradoksun doruklarındayız."

Annem ise kırgınlıktan ani depresyona geçiş yaptı ve yatağa düştü. "Tamam, önemi yok..." diye inliyordu sabahları, sonra bütün gün yattığı yerde Radio 3 dinliyordu.

Çocukluğumdan annemle ilgili bir anım varsa o da şudur: Migren yüzünden başına bağladığı çatkıyla yatakta yatar ve Radio 3 dinler. Kalktığı zaman geceliğin üzerine kırmızı, akrilik sabahlığını giyer, salonda salınırdı.

Asla depresyondan bahsetmezdi. Onun baş ağrılarının nedeni sıradan da olsa bir gizem barındırıyordu: Kendi teşhisine göre var olan ve asla tedavi edilmeyen sinüzitten, pasif tütün içiciliğinden, babamla dalaşmasından, çocuklarına düşkünlüğünden kaynaklanıyordu. Bu türden migrenlerin pençesine düştüğü zaman, bedeninin her bir hücresi havaya bir mutsuzluk sisi yayardı. Panjurlar indirilirdi; ağabeyimle ben yarı karanlıkta gürültü yapmadan yaşamak zorunda kalırdık. Ev sisli bir endişe bataklığına dönüşürdü, annem arada sırada morumsu bir hayalet olarak belirirdi ve sessizliği Radio 3'ün sıcak ve boğuk sesi bozardı.

Ağabeyimle benim kitaplarımız yayımlanmaya başladığından beri annem mesleğimizi ancak bir koşulda ciddiye alıyor: radyodaki Fahrenheit programına davet edildiğimizde. Birkaç yıldan beri de takıntılı biçimde dergiye telefon edip yarışmalara katılıyor.

Radio 3'ün o aşina sesi şöyle diyor: "Francesca telefonda. Söyleyin bugünkü gizemli kitabımız hakkında ne düşünüyorsunuz?"

Annem aramanın amacına ulaşabilmesi için bir kitap adı uyduruyor ve sonra şöyle diyor:

"Ben Christian ve Verika'nın annesiyim!"

Bunu duyar duymaz onu yayından alıyorlar.

Her neyse, o yaz şirketten babama bir otomobil verdiler. Personel şefi olduğundan Noel döneminde paket paket hediye gelmesine

alışıktık, çünkü yeni işe alınanlar ve aileleri minnetlerini böyle gösteriyorlardı.

Hediye paketleri kapının girişinde üst üste yığılıyor ve sonra hediye akını durduğu anda göndericiye iade ediliyordu. Bu da babamın dünya görüşüydü: Asla kimseden bir şey isteme ve kabul etme.

O yaşta konyak şişesi ya da gümüş çakmağın ne işime yarayacağı meçhul olsa da eve dönüp holün boşalmış olduğunu gördüğümde gözyaşlarına boğulurdum.

Babam şirket otomobilini kabul etmek zorundaydı. Bu aslında aşağılayıcı bir durumdu: Eski Opel Kadett, şirketin ondan beklediği standarda yakışmıyordu. Üstlendiği göreve yakışmayan bir yoksulluk içindeydik; babam maaşına zam istemek gibi daha anlamlı bir yaklaşım yerine daha anlamsız bir talepte bulunmuştu: Yine yoksul kalacaktık ama zenginlere yakışır bir otomobilimiz olacaktı.

Annemin mağdur rolü etkisini gösterdi ve babam Ventotene'ye gitme fikrine razı geldi; ben ve ağabeyim şirket arabasıyla ilk tatilimiz için pek sevinçliydik. İlk kez klimalı ve camları otomatik bir araçla yolculuk yapacaktık.

Ponte Mammolo ve Rebibbia toplu konutlarının arkasındaki büyük bir apartmanda oturuyorduk; temelde bloklar birbirinin aynıydı ama diğerlerinin aksine bizim otoparkın üstü çimle kaplanmış, zakkumları budanmış ve orta sınıfın şirket arabası türünden bir malvarlığını biraz olsun korumak için otomatik açılan güvenlik kapısı takılmıştı.

Yola çıkacağımız sabah yepyeni kokan koltuklarımıza yerleştik ve hemen klimayı açtık. Otomobil, otomatik açılan demir kapıya uzanan kısa yokuşu tırmanırken kapı açılmaya niyetlendi ama sonra hemen fikir değiştirip inatçı bir perde gibi kapanıverdi. Ve müthiş bir gümbürtüyle kaportayı göçertti.

Sonuç olarak o yaz, hep birlikte bir adaya değil eve hapsolduğumuz, üstelik otomobilimizin de olmadığı bir yaz oldu. Annemle babam konuşmuyorlardı, annem kırk derece sıcaklığa rağmen sabahlığını çıkartmıyordu; ben ve ağabeyim dilimizin ucunda tükürük balonu yapıp birbirimize fırlatmayı öğrendik.

Ventotene kelimesi bir tabu haline geldi ve bir daha asla kimse bu adı ağzına almaya cüret edemedi.

Birkaç yıl önce beni Ventotene Adası'ndaki bir edebiyat festivaline davet ettiler.

Garaj kapısı kazasının üzerinden yirmi yıl geçmişti ve onca zaman adaya gitme fırsatım olmamıştı.

Vapurdayken, bunu babama nasıl anlatacağımı düşündüm. Aptalca bir şaka yapmak için onu arayıp olayı ve şirketin haberi olmadan o zenginlere layık otomobili tüm paramızı dökerek nasıl tamir ettirdiğimizi hatırlatmak isterdim.

Ölümünden sonra, onu her gün düşünmekten ne zaman vazgeçtiğimi hatırlamıyorum. Eninde sonunda sona eriyor, aşk hikâyelerinde olduğu gibi. Mümkün değil gibi gelse de mümkün. O an geliyor. Ama o festivalin öncesindeki aylarda, günlük uykusuzluk nöbetlerimin bir parçası olarak yeniden düşünmeye başlamıştım babamı.

Acıdan çok yabancılaşma hissettiren bir duyguydu. Kırk yaşımı bitirmek üzereydim, onun bunu hayal bile edemeyeceğini düşünüyordum. Öleli dokuz yıl oluyordu, hayatım pek de fazla değişmemişti. Onun hayatta olduğu dönemde yaptığım şeyleri yapıyordum, uyumuyordum, aynı şeylere tepem atıyordu. Ona söz vermiş olmama rağmen sigara içmeye devam ediyordum, bana kimseler şirket otomobili hediye etmemişti, çünkü zaten ne ehliyetim vardı (günün birinde ehliyet alacağım sözümü de tutamamıştım) ne de bir şirkette çalışıyordum.

Ne var ki son derece temel bir değişim olmuştu; artık kendimi bir evlat gibi hissetmiyordum. Ve doğum günümden önceki o aylarda kendimi yeniden öyle hissedebilmeyi ne kadar istediğimi düşünüyordum.

Bilmem neden, babamla konuştuğumu hayal ettiğim her sefer bu konuşma telefon aracılığıyla oluyor. Müthiş telefon sohbetleri yaptığımızdan değil, ama onun sesini fiziksel varlığından daha çok özlüyorum ve zihnim hiç unutmadığım numarasını çeviriyor. Bugün bile değer verdiğim telefon numaralarını ezberliyorum ve istesem de zihnimden silemiyorum.

Ona ne söylerdim peki?

"Baba, kırk yaşına girmek üzereyim. Buna inanabiliyor musun?"

"Oca, evet, paradoksun doruklarındayız."

Onunla ilgili ilk hatıralarımda benim yaşımdaydı. Keşke onunla telefonda bu konuyu konuşabilseydik; onun kırk yaşındaki imgesiyle aynı yaşa geldiğimi keşfetmenin şaşırtıcılığını söylerdim.

Hislerim karışıktı: Hem yeniden onun kızı olduğumu hem de nihayet onun hatırladığım dönemiyle aynı yaşta bir yetişkin olduğumu hissetmek istiyordum.

Festival günlerinde annem sabahın erken saatlerinde iyotlu havayı içime çekmemi, öğlen güneşe çıkmamamı tembihlemek için aradığında benim Ventotene'de olmamın onda nasıl bir duygu uyandırdığını merak ediyordum. Acaba şirket otomobili onarımı borcu yüzünden eve tıkıldığımız o yazın kin duygusu var mıydı? İçimden ona sormak geliyordu ama tüm yadsımalarından ürküyordum. "Hayır canım! Ne diyorsun sen! Sonra San Benedetto del Tronto'ya gittik ya" benzeri bir şeyler söyleyecek, sonra da konuyu değiştirmek için, "Çok içki içme, dokunuyor sana" diye ekleyecekti. Bu yüzden sormadım.

Sabahın erken saatlerindeki iyotlu havayı teneffüs etmeyerek günün en kötü saatlerinde güneşlenirken, babamı bu adada

hayal ediyordum. Gerginliğini, böyle keyifli bir ortamda kontrol takıntısı yüzünden yaşayacağı huzursuzluğu, tuhaflığının öfkeye dönüşmesini özlüyordum. Ventotene tatili onun için bir cehennem olacaktı, asfaltlı ve korunaklı olağan ortamından uzak, otomobile binip gazete almaya gidemeyecekti. Beni ve ağabeyimi dağ botlarıyla dolaşmaya mecbur edecekti ve bu sefer bahanesi cam kırığı değil, burada yılan olmadığını söyleyen adalılara inanmamak olacaktı. Sonra kumsaldaki esintiden korunmamız için mayomuzun üzerine yağmurluk giydirecekti. İçilmeyen suyla yıkandığı için sebze meyve yedirmeyecek, büyük olasılıkla geri kalan tüm zamanını da bizi konserve ton balığı, kraker yemeye zorlayarak geçirecekti; tabii dişimizi de Ferrarelle içme suyuyla fırçalayacaktık. En sonunda da öngörülenden erken dönmek için şirkette acil bir durum olduğunu uyduracak, ailesini ve bavullarını şirket otomobiline dolduracak, Roma'nın boğucu havasına dönecek ve tehlikelerden korunaklı biçimde otomobiliyle boş sokaklarda amaçsızca dolaşacaktı.

Bugün o otomobil A.'ya geçti, şirket otomobili olma sıfatını kaybetti. Arkadaşlarımız ona "Külüstür Volvo" adını taktılar, çünkü Pigneto yollarında, bisikletlilerin, patenlilerin, mini Vanların ya da Car2Go'nun Smart otomobillerinin arasında şüpheli ve uyumsuz görünüyor. Ortak otomobil oldu çünkü ya yük taşımak isteyen ya şehir dışına çıkmak isteyen, acil bir işi olan onu ödünç alıyor. İçi, binenlerin unuttuklarıyla dolu: eşarp, şapka, pizza kutusu, *Internazionale* dergisi, pek çok çakmak ve kırmızı ışıkta satın alınmış kâğıt mendiller. Kaportasının rengi toz yüzünden metalik griden antik griye dönüştü, döşemeleri yırtıldı, tavan döşemesinin yırtık ucu bayrak gibi dalgalanıyor. Daha iyi bir araba almak için işlerinin yoluna girmesini bekleyen çulsuz torbacı arabası gibi görünüyor.

Babamın, öteki her konuda olduğu gibi o otomobil konusunda da ne kadar manyakça takıntılı olduğunu biliyorum ama bu Külüstür Volvo bana ne onu, ne Ventotene'yi ne de otomobil radyosunda çalan Mina ya da Mia Martini eşliğinde kavga eden annemle babamı hatırlatıyor. Bana hiçbir şey hatırlatmıyor. Kendi anılarımı bile. A. ile yaptığım seyahatleri ya da evden ayrılırken yüklediğim karton kutuları da. Onun sadece Külüstür Volvo olduğunu, isteyen herkesin ödünç alabileceğini, içinde bir şey unutabileceğini, ağlayabileceği, alnına düşen tavan döşemesi eşliğinde korkunç bir telefon görüşmesi yapabileceğini düşünüyorum. Eskimeye devam edeceğini, antik grinin daha da antik olacağını, nostaljiyle engellenemeyen pasının nihayetinde hurdacıda son bulacağını, kesinlikle kimsenin onu ziyaret etmeyeceğini, ona çiçek götürmeyeceğini, belki birinin motorunu ya da kapısını söküp götüreceğini düşünüyorum. Keşke geçmiş hep böyle olsa.

On dokuz yaşıma kadar kimseyle yatmadım. Aslında öyle değilse de bu konuya daha sonra döneceğim.

Aşklarımın hepsi tam olarak platonikti. Boşuna adımın harflerini yer değiştirince "Aşkı çağır" anlamı çıkmıyor.[3] Yani çağırıyorum, gelmiyor.

Altıncı sınıfın yazında kâğıt havluya dolanmış biçimde yaşarken tatilimin büyük bölümünü karşıki otelin balkonunda kitap okuyan bir delikanlıyı gözetleyerek geçirmiştim. Okuyor olması onun bir keş olması kadar ilgimi çekmemişti. Ben daha küçüktüm, o ise bir otomobile sahip olacak kadar yetişkin olmalıydı; Alman'dı ve (tüm Avrupa şehirlerinin plakalarını ezbere bilen ağabeyimin açıkladığı üzere) Aachen'dan geliyordu.

Kumsalda geç saatlere kadar kaldığım bir gün onun resmen denizin sularından yükselerek çıkışını gördüm. Göğün kırmızı fonunda yavaş yavaş beliren bu Venüs ile İsa arası silueti karşısında dilim tutuldu. Saatlerdir denizi seyrediyordum ve onun suya girmediğinden emindim. Sudan öylece yükselmişti. Mutlak Olan'ı tanıdığıma inanmıştım.

Eylülde okullar açıldığında bunu sınıfımdaki kızlara da anlatmıştım.

[3] Veronica Raimo: Invocare amori (ç.n.)

"Sen ne yaptın bu yaz?"

"Mutlak Olan'ı tanıdım."

Roma'nın bilinmeyen numaralar rehberinden Aachen plaka tescil bürolarını aradım ama Mutlak'ın plaka numarasıyla Mutlak'a ulaşılamayacağını öğrendim.

Sekizinci sınıfta, süpermarketin önünde dilenen Polonyalı berduş Laszlo'ya âşık oldum. Alışverişe giden anneme eşlik ederken, sadaka topladığı kâğıt bardağının içine aydınlık ve iyi gözlerinin hatırına kâğıt paralar bırakırdım. Bir gün o da bana bir notla karşılık verdi. Bana randevu veriyordu. Anneme sınıf arkadaşımın evinde ders çalışmaya gittiğimi söyleyerek parkta Laszlo ile buluştum. Bana defalarca "Günaydın" ve "Ne haber?" diye sordu, ben hepsine nazikçe yanıt verdim, sonra uzun uzun bakıştık. Cebinden bir başka not çıkardı. Şöyle yazıyordu: "Seni seviyorum. Paran var mı?" Ben iki kavram arasındaki bağlantıyı çözemeden parkta annem belirdi.

"Günaydın" dedi Laszlo ona. "Ne haber?"

Annem beni eve doğru sürükledi ve artık başka süpermarkete gitmeye başladı.

O yaz benden on yaş kadar büyük olan ve yaz sonunda beni "Büyü de gel" diyerek başından savan Diego'ya âşık oldum.

Eylül ayında ağabeyimin MENSA'ya dahil olabilmek için çözdüğü Cattell zekâ testlerini çözmeye başladım. Minimum olan 148'e ulaşamıyordum, yani MENSA'lı olamayacaktım ama yine de IQ olarak ortalamanın epey üstündeydim.

Diego'ya artık buluşabileceğimizi, çünkü çoktan büyüdüğümü bildiren bir mektup yazdım. Beni asla yanıtlamadı.

Dokuzuncu sınıfta bir şiir yarışmasında tanıdığım Rus şaire geldi sıra. Rusça dizelerini okuyabilmek için Moskova'dan otobüsle

gelmişti ve o okurken sözde İtalyanca çevirisi arkasında yansıyordu. Yarışmada sonuncu oldu.

Performansının sonunda yanına yaklaştım. İngilizcesi düzgündü, benimki öyle değildi. Ertesi sabah yeniden Moskova otobüsüne binecekti. Yanındaki şairlerle birlikte oradaki pizzacıya doğru uzaklaşmasını seyrettim.

Kısa boyluydu, uzun saçları ve Beckettvari bir berduşa yakışır paltosu vardı. (Gerçek bir berduş olan Laszlo'yu hiç paltoyla görmemiştim, Fila ya da Sergio Tacchini marka kaz tüyü ceketler giyerdi.)

Ertesi sabah okulu kırıp, otogara gittim. Rus şair koşarak yanıma geldi ve beni kucakladı. Bir önceki akşam fark etmediğim yeşil mi yeşil gözleri vardı ve nefesi Tiburtina İstasyonu'nun pırıl pırıl göğüne yoğun bir bira bulutu yayıyordu.

"Benimle gel" dedi.

Yüzüne baktım, ciddiydi. Kanıtım da vardı: İki günden daha uzun zamanı otobüste geçirerek bir şiir yarışmasına gelip sonuncu olan biriydi o. "Moskova'da yeni bir hayat kurabilirsin kendine."

Bu ihtimali, annemin hiç doğmamış evlatlarının ordusunu düşünmesi gibi düşündüm. O gittikten sonra da bunu düşünmeye devam ettim. Moskova'da asla yeni bir hayat kuramayacağıma rağmen bunun mümkün olabileceğini birkaç ay boyunca düşünmeme yol açan Rus şaire minnettarım.

Cinsel eğitim almadım. Annem gebe kalamadığı zamanlar başka kadınların koca göbeklerine hınçla baktığını ve onları bir iğneyle patlatmak istediğini söylerdi. Küçükken sahiden öyle olduğunu, o tumturaklı karınları söndürmek için bir iğnenin yeteceğini sanırdım. Tramvayda giderken, barda, dondurulmuş gıda dolabının önünde ansızın iniverdiklerini hayal ederdim. Pizza hamuru gibi yassılmış karınlarını elleri arasında tuhaf bir kütleymiş gibi tutarak insanlar arasında şaşkınlıkla dolaştıklarını görür gibi olurdum. Kadın cinsine henüz vudu büyüleri planlamazken, yani annem ağabeyime henüz gebe kalmamışken, her şeyin yolunda olup olmadığını öğrenmek için muayene olmak ne annemin ne de babamın aklına gelmişti. "Saçmalama, gidip doktorun önünde mi düzüşecektik?"

Annem bana bunu yakın zamanlarda anlattı ve sanki teknik bir terimmiş gibi "düzüşmek" fiilini kullandığını duyduğumda çok şaşırdım. Yine de neden ısrarla bu konuyu anlattığını anlamıyordum, sonra anladım.

"Yani pes etme."

"Anne ben çocuk sahibi olmaya çalışmıyorum ki."

"Önemi yok, gene de pes etme."

Annem âdet kanamalarını aylık bir yenilgi olarak karşılıyordu ve babamın "Sonra bakarız" lafları arasında kendi kanında boğuluyordu. O günlerde yatağa uzanma nedeni âdet ağrıları değil,

derin teessürü oluyordu. Radyo 3'ü açıyor, asla doğmamış olan çocuklar ordusunu düşünüyordu. Bazen bunu ben de düşünüyordum. Babamın ördüğü duvarlardan oluşan arı kovanına doluşmuş bir düzine kardeş hücrelerimize kapanacak, kendini radyosunun vızıltısına bırakmış olan ana kraliçenin kutsal teessürünün bitmesini bekleyecektik.

Puglia bölgesinde kadınların âdet kanamalarıyla ilgili sağlam efsaneler vardı ve bunlardan biri de kanama sırasında saç kestirmemek gerektiğiydi, çünkü bir daha uzamayacağına inanılırdı; bu durumdaki kadın çiçek sulamamalıydı yoksa bitkinin kökü yanardı, süt dökmemeliydi çünkü bardakta kesilirdi. Azabıyla baş başa kalarak doğmamış çocuklarını düşünmeliydi.

Ben sekizinci sınıfta –tüm arkadaşlarımdan sonra– ilk kez regl olduğumda annem sınıfa kadar bana eşlik etti, Don Serafino dahil tüm öğretmenlerime geçici özrüm hakkında bilgi verdi.

On yedi yaşımdayken ona jinekoloğa gitmek istediğimi söyleyince bunu bir hakaret olarak algıladı.

Öğleden sonra tüm arkadaşlarına telefon ederek ergenlik hallerimin hangi noktalara vardığını anlattı.

"Nerede hata yaptım ben? Bir zamanlar sadece resim yapmaktan hoşlanırdı."

Arkadaşlarının ona ne söylediğini bilmiyorum, zaten önemli de değil çünkü o telefon görüşmeleri kırk dakikalık ses kaydı mesajlarından öteye gitmiyordu.

Akşam olunca babam da bu skandal hakkında bilgilendirildi.

"Senin kızın jinekoloğa gitmek istiyormuş."

"Paradoksun doruklarındayız."

Aslında benim de doktora görünmek için tek geçerli nedenim tüm arkadaşlarımın gidiyor olmasıydı. Bir genç kızın ergenliğinin sınır çizgisini tartışılmaz biçimde belirlemesi için bu türden

figürlere başvurması gerektiğini düşünüyordum. Arkadaşlarım güzellik uzmanına gidiyorlar, saçlarını kuaförde kestiriyorlardı; kimisi *french* maniküre bile başlamıştı, zaten kısa bir süre sonra dünyanın tüm kızları arasında Chanel siyah oje salgını yayılacaktı. Bense tırnak yiyordum, tüylerim dünyaya geldiğimden beri aynıydı, saçlarımı babam kullan-at jiletlerle kesiyordu.

Mahallemde uzun boylu, siyahlar giyinen ve hep tek başına dolaştığını gördüğüm bir genç kız vardı. Sıradan gotik bir kızdan çok karanlık ve gizemli bir tarikatın rahibesine benziyordu; Roma'nın kuzeydoğu mahallelerinde gotik tiplere azınlık bile diyemezdik, çünkü ya hiç yoktu ya da hepsi bir yerlere sinmişti. O kız beni büyülemişti ve hep onunla karşılaşma umudu taşıyordum.

Günün birinde cesaretimi topladım ve trafik ışığında beklerken onunla konuştum. Birkaç blok arayla oturduğumuzu keşfettim. Arkadaş olmamızdan da önce bir akşam, ateşim olduğunu öğrendiği için, rom katılmış pastacı kremasıyla dolu bir tencere getirerek kapımızı çalmıştı. O geceyi yatağımda keyifli bir esriklik içinde geçirmiştim.

Neden bilmem babam o kızdan pek hoşlandı.

"Sevimli kız şu fasulye sırığı."

Adı Francesca idi ama Glenda olarak değiştirmeye karar vermişti. "Herkesin hayatında zaten bir Francesca vardır" diyordu. Çok haklıydı.

Sonunda Glenda'nın annesinin jinekolog olduğu ortaya çıktı.

İşte böylece ilk doktor muayeneme gizlice gittim. Mememde acilen alınması gereken bir kist olduğunu öğrendim.

Bu bilgiyi aileme nasıl söyleyeceğimi bilemiyordum.

Annemin ilk tepkisi, "Kim elledi memeni?" oldu.

Fasulye sırığının annesi olması kızgınlığını hafifletse de senede sadece birkaç sefer yaşadığım âdet kanamalarını düzenlemek için

doğum kontrol hapı yazdığını hiçbir zaman söyleyemedim. Annem böyle bir hap hiç kullanmamıştı. Otobüste bir kızın bu hapı çantasından çıkarışını hep dehşet içinde anlatırdı. Sanki kızın halk içinde parmağını orasına soktuğunu görmüş gibiydi.

Annemle babam bu kisti aldırmak için beni hastaneye götürdüler. Ameliyathaneye girmeden önce babam beni tepeden tırnağa alkolle dezenfekte etti.

"Aklında olsun Oca" dedi, "hiçbir şeye elini sürme."

İçeride anestezi etkisini göstermeye başladığında hekimin maskesi arkasından duyabildiğim son sözleri şu oldu: "Yazık, kist bari biraz hacim veriyordu."

Muccia Ninemin doktora beşlik çaktığı imgesiyle kendimi uykuya bıraktım.

Altı yıl önce bir gebeliği sonlandırmak için aynı hastaneye gittim.

Tanıdığım pek çok kişinin ya çocuk yaptığı ya da çölyak olduğunu keşfettiği bir yıldı.

Her iki durumdaki insanlar hallerine sıkı sıkıya tutunduklarından bir tarafa evrilmeden anlaşmak zordu. Bir espri yapmak ya da gereken ilgiyi göstermemek daha da zordu. Çocuk yapmak ya da glüteni bırakmak radikal bir hayat değişikliği anlamına geliyordu. Hayatlarını değiştiren o temel deneyim hayatın geri kalanı için de kesin bir yol ayrımıydı. Kelimenin tam anlamıyla yeniden doğan, varoluşlarını öncesi ve sonrası diye ayıran kişilerle doluydu etrafım. Çocuklar yeni öncelikler ve amaçlar yaratmış, mutluluğa yeni nitelikler atfetmişti; çölyak diyeti ise uykusuzluk, gerginlik, baş ağrısı ve kabızlık gibi tüm dertlere derman olmuştu.

Anemi ve demir eksikliğine benzer belirtilerin çoğuna sahip olsam da tahlil yaptırmayı reddediyordum ve mizacımın kötü olduğunu düşünmeyi yeğliyordum. Sanırım her zamanki gibi tembel ve üşengeçtim sadece.

Aynı nedenden ötürü, reglimin birkaç gün gecikmesine rağmen –kaç gün olduğunu bilmiyordum çünkü âdet kanamalarıma ilişkin bir takvim tutmuyordum– kuşkularımı gidermek için gidip gebelik testi almayı da ihmal ettim. Belli bir gözü peklikle kendimi "gebe hissetmiyordum" ve tanıdığım tüm kadınlar sahiden gebe kaldıkları zaman o tuhaf "gebe hissetmek" farkındalığından söz ettiği için ben de bu farkındalıktan yoksun olma hissime güveniyordum. Ardından arkadaşlarımın farkındalığının ardında manyak hesaplar, aylarca süren denemeler ve hormonal değişimlerin takıntılı takibi olduğunu keşfedecektim. Sadece Berlinli arkadaşım Cristina ısrarla sormaya devam ettiği için aldım testi.

"Oldun mu?"

"Hayır."

"Neden gidip test almıyorsun?"

İkisinden birini yapacaktım: Ya Cristina ile konuşmayacak ya da test alacaktım, çünkü artık ona ne diyeceğimi bilemez olmuştum.

Arkadaşımın ihtimamını küçümsemek için söylemiyorum ama Berlin'de gebelik testleri süpermarketlerde, kasanın önünde duruyor ve üç avroya satılıyor. Roma'da girdiğim ilk eczanede yirmi bir avroya ikili paket satıyorlardı. İkinci eczanede paket tekliydi ve fiyatı on dört avroydu.

"İyi de bu nasıl oluyor? Avrupa Birliği'nin yararı ne o zaman?"

Üçüncü eczane tekli paketi indirimli dokuz avroya satıyordu. Kaçırılmaz bir fırsattı.

Sabahımı kafede oturup bir kadın yazarlar öykü antolojisi için yazdığım biyolojik saat konulu öykümü düzelterek geçirmiştim. Öyküde üçüncü şahıs ağzından kahramana şöyle bir gönderme yapıyordum: Hiçbir doğum kontrolü yöntemine başvurmamış tüm genç kadınlar gibi o da kısır olduğuna kanaat getirmişti.

Antoloji konusunda çekincelerim olsa da yazdığım öyküden memnundum. Çekincelerim de pek sıradandı: Kadın yazarlar "dişil" bir temayla sınırlandırılmışlardı.

Sonuç olarak bir zamanlama belirlemek amacıyla saat 12.30 civarında öykümü tamamladım ve e-postayla gönderdim. Kendime her iş teslimimdeki kutlama ritüellerinden olan bir *prosecco* söyledim. Saat birde eczaneden testi aldım. Saat bir buçukta yumurta haşlamak üzere ateşe su koydum. Su kaynamaya başlayınca yumurtayı suya attım ve gidip testin üzerine çişimi yaptım.

Hayatımda zaman konusunda müsrif olsam da beklemekten nefret ederim; bu nedenle bekleyişlerimi değerlendirme çabasına girerim. Yumurtanın haşlanması için gereken beş dakikada test de sonuç verecekti. Yumurtayı sudan çıkarttım, testin sonucuna baktım: Pozitif.

Bunu kime söyleyeceğimi bilemiyordum. Glenda'nın annesi artık emekli olmuştu. Gene de onu aradım. Sesimi duyunca memnun oldu ve neler yazdığımı sordu. Hep okurdu kitaplarımı. Sonra ben konuyu gündeme getirmeden soruyu yapıştırdı: "Babasının kim olduğunu biliyor musun?"

Beni güldürse de bunun sorulmasından memnun oldum. Ne yapmam gerektiğini anlattı.

Anneme kürtajdan hiç bahsetmedim, kötü bir şaka olduğunu varsayacaktı. Biriktirdiği tulumlar ve zıbınlar yüzünden inat olsun diye saçmalayacaktı. Ciddiye alması durumundaysa asla doğmamış çocuklar ordusuna yeni bir nefer ekleyecekti.

Ağabeyim lafı dolandırmadan bana bir kitap armağan etti: *Neden Çocuk Sahibi Olmalı*. Yazarı Christine Overall idi. Ona kararımı çoktan verdiğim için bunun yersiz kaçtığını söyledim.

"Yok canım, ne ilgisi var? İyi yazılmış, güzel bir kitap."

Bir ay sonra yine çok iyi yazılmış olduğundan Melanie Klein'in *Sevgi, Suçluluk ve Onarım* kitabını hediye etti. Yine de sabahın

beşinde kürtajın gerçekleşeceği bodrum katı koğuşunda benimle birlikte sıraya girmeye geldi; bu olayı gerçekleştirmeye çalıştığım üç girişimimden ilkiydi. O gece Roma'ya feci kar yağmıştı ve ben gün doğarken kendimi ellerindeki plastik bardaklarda kaynar kahveler ve süsü donmuş kruvasanlarla bekleşen kadınların arasında buldum.

İşlemden önce muayene yatağında uzanırken yanımda İtalyancayı zar zor konuşan Ukraynalı bir kız yatıyordu; hiçbirimizin sohbet edecek hali yoktu. Su içmemiz yasak olduğundan dudaklarımı ıslatmak için bana bir dilim limon uzattı. Son derece basit bir jest olmasına rağmen o anda ihtiyacım olan tek şeydi bu.

İşlem bitip bekleme salonuna geçtiğimde orada A.'yı buldum. Oradan deniz kenarına yemeğe gittik. En azından niyetimiz oydu. Aslında kıyıdaki lokantaların hepsi kapalıydı. Sonunda iki dilim pizza alıp şubat güneşi altında kumsala oturup yedik. Telefonumu yeniden açtığımda annemin arama çağrıları belirdi. Sonra da sıra sıra mesajlar: "Hu hu", "Ne haber?", "Ne yapıyorsun?", "Neden yanıt vermiyorsun?", "Bana mesaj at", "Neredesin?", "Ne oluyor?", "Neden annenle konuşmak istemiyorsun?", "Neden bana böyle yapıyorsun?", "A. ile kavga mı ettin?", "Mesaj at", "Ne oldu?", "Mesaj yolla."

A. kendi telefonunu gösterdi. *"Kızım neden yanıt vermiyor?" "Neden yanıt vermiyorsunuz?", "Kavga mı ettiniz?", "Neden kimse benimle konuşmak istemiyor?", "Ne oluyor?", "Mesaj at", "Ne yaptım ben size?"*

Belli bir noktadan sonra annemin mesajları kısalıyor, anlamsızlaşıyor, dilsizleşiyor, grafik işaretler yığınına dönüşüyor: *"??!*ç&+"*

Onu aradım. Fonda kumsalın kuvvetli rüzgârı duyuluyordu.

"Sen hep keyif yap, oh ne güzel" dedi.

Kontrol için hastaneye gittiğimde kürtajımı yapmış olan kadın cerrahtan farklı bir hekim vardı. Altmışlarını geçmiş, bir tenis

maçından henüz dönmüş gibi sportif havalarda, saçları kır, seçkin görünen biriydi. Orada bulunmaya hiç hevesli değilmiş gibiydi. Sanki ben çok hevesliydim. Kâğıttan doğum tarihimi okudu. "Bin dokuz yüz yetmiş sekiz."

Sayıları tek tek vurgularken sanki benim bilmediğim bir sırrı açıklıyordu. O kişisel kabalasına gömülmüşken başımla onaylamakla yetindim.

"O kadar da genç değilsiniz" dedi.

"Evet" dedim.

"Neden aldırmaya karar verdiniz?"

İşlemden önce isteğe bağlı olarak alınan psikolojik danışmanlığı es geçtiğim için bu türden sorulardan kurtulduğumu sanıyordum ama belli ki inceleme kurulu tatmin olmamış, beni bütünlemeye bırakmıştı.

"Çünkü çocuk sahibi olmak istemiyorum" dedim.

Bu sefer başıyla onaylayan o oldu. Karşılıklı oturmuş, mağlup olunan bir maç sonrası vakit öldürüyorduk.

"Küçük bir kız değilsiniz" dedi, "çocuk istemiyorsanız, önlemenin yollarını biliyor olmalısınız."

Genç olmamamla ilgili yorumunun en azından şimdi bir anlamı olduğunu düşündüm. Ama daha bitmemişti.

"Bunun son şansınız olabileceğini biliyorsunuz değil mi?"

Pencereden solgun gün ışığı giriyordu; tek isteğim, bu odadan çıkmaktı. Beni bekleyen tüm öteki şansları iptal etmek. Trenleri kaçırmak, anları yakalayamamak, köprüleri yakmak, dönülmezlik denizinde yuvarlanmak istiyordum.

Hekim beni muayene etti, her şey yolundaydı.

"Ne zaman yeniden cinsel ilişkiye girebilirim?"

"Başka bir şey düşünmüyorsun ha?"

Onu şikâyet edebilirdim, sonra bir anım beni başka bir yola soktu.

Lisede Fransızca hocamız Madame Perillo asla Fransa'ya gitmediği ve oralılar tarafından zehirlenmediği için mükemmel bir telaffuzu olduğunu iddia ederdi ve sürekli bizim "başarısızlar ordusu" olduğumuzu yinelemekten hoşlanırdı. Öğrenci aksanı yanlış yere koysa ya da "*le* stylo est sur *la* table" yerine "*la* stylo est sur *le* table" dese bize ortak kimliğimizi hatırlatırdı: "Başarısızlar ordusu." Bu konuda itiraz edecek halimiz yoktu, çünkü Fransızca bir artikelin türünü bilmektense varoluşsal kaybedenlerden biri olmak daha cazipti.

İkinci sene bir gün Madame Perillo beni tahtaya çağırdı ve *choisir* fiilini çekmemi istedi. Büyük bir performans gösteremedim ve beni malum başarısızlığımla yerime yolladı. İşte o an, aslında olmayan bir şey oldu. Madame Perillo benim şöyle dediğimi duydu: "Bizim tek derdimiz sevişmek."

Keşke öyle bir arsızlığım, böyle bir cümle kurma cesaretim olsaydı, içeriğini inanılır kılacak kadar deneyimim olduğuyla övünebilseydim ama sınıf arkadaşlarımın tümü sırama sessizce döndüğüme şahitti. Ne var ki Madame Perillo durumdan kesinlikle emindi ve olağanüstü öğretmen kurulu toplanmasını istedi. Öğretmenler ne yapacakları hakkında aralarında konuşurlarken ben ve öteki başarısızlar ordusu savunma stratejimizi hazırlıyorduk. Hangisi daha onurlu olurdu: Söylemiş olduğumu var saymak mı? Bunu bir slogan olduğunu savunmak mı yoksa gerçeği savunmak mı?

Olay, öğretmenlerin aşağılayıcı azarlamalarıyla kapandı.

"Çocuklar, çocuklar... Ne yapacaksınız siz hayatta?"

Aslında hiçbiri bu cümlenin telaffuz edilip edilmemesini önemsemiyordu, tek dertleri sözün ifade ettiği idealden topyekûn vazgeçmiş olmalarıydı.

Yıllar sonra o hastane odasında başarısızlar ordusuyla bütünleşen o ergen kızın intikamını almak istedim.

"Bizim tek derdimiz sevişmek." Söylerken "bizim" ifadesini abartmaktan pek hoşlanmasam da.

Yakın zamana kadar gitmekten kaçındığım mezarlıkların arasına yeni birinin de katıldığını bilmiyordum: "fetüsler mezarlığı" ya da Katolik derneklerin ifadesiyle "melekler bahçesi". Bu yıl gazetede okuduğum haberde kadının birinin kendi adını ve soyadını bir haç üzerinde gördüğünü öğrenene kadar böyle bir yerin varlığından bile haberdar değildim. Haçın altında kürtajla aldırdığı fetüs gömülüydü.

Kadın benimle aynı hastanede kürtaj yaptırmıştı, gömülmesi için yetki vermemişti. Olayı ifşa etmek için Facebook'a yazmasından sonra aynı sahneyle karşılaşmış olan başka kadınlar da açıklama yapmıştı: Bir haç üzerinde adları, soyadları ve kürtaj tarihleri yazıyordu. Haçların altında da embriyoları ya da fetüsleri gömülüydü. Hiçbiri yetki vermemişti, verdiklerini hatırlamıyorlardı. Ya ben? Hiçbir fikrim yoktu. Bana sorulmuş muydu? Bir şey imzalamış mıydım? İşin gerçeği "rahme düşen maddenin" akıbetini hiç merak etmemiştim, bu ifadeyi duymamıştım ama kulağa iyi bir kitap adı gibi geliyordu.

Haberi okumayı bitirdim, internette bazı araştırmalar yaptım ve A.'ya telefon ettim. Keşfimden bahsettim.

"Korku filmi gibi" dedi bana.

Aslında durum kürtaj karşıtı Katoliklerin sağcı yönetimle birlikteliğiydi. Nitekim bu iki malzeme korku filmi oluşturmaya yeterliydi.

"Sence biz de gidip bakmalı mıyız?" diye sordum.

"Sen ne yapmak istiyorsun?"

Ne diyeceğimi bilmiyordum. Kırgındım, kızgındım, olanlara inanamıyordum ama eski yaralarımın deşildiğini veya acımın katmerlendiğini filan hissetmiyordum. Oraya gidip bir mezar taşı bulmak bana ne kazandıracaktı? İlk aklıma gelen, mezarlığın

etrafında gidip içebileceğim bir bar bilmediğimdi. Yakınlarda bir bar olmadan böyle bir deneyimle yüzleşmeyi göze alamazdım. Ayrıca sahiden bu kadar önemli miydi bu?

Bir süre önce bir kız arkadaşım bana şunu sordu: "Neden bütün İtalyan romanları aile bağlarından söz ediyor?"

Ben de bu kitabı yazmakta olduğumdan soruyu zarif bir şekilde geçiştirdim. Ama sonra ikinci darbe geldi.

"Ve daima bir yas var. Sanki ölümü onlar keşfettiler."

Suçüstü yakalanmış birinin utancıyla güldüm.

Ben ve A. "melekler bahçesine" gitmemeye karar verdik. Ben vakayla ilgili açılan araştırma haberlerini bir süre daha takip ettim, çünkü bıraktığı yavan tadın yanı sıra bir de kişisel haklara saldırı durumu söz konusuydu. Sonra bunu yapmayı da bıraktım. Ama bugün arkadaşımın sözlerini tekrar hatırladığımda haklı olduğunu düşünüyorum. Kimi zaman yasımızı atlatmak için değil, uydurmak için yazarız.

Babamın hastalanmasından, hatta en ufak bir belirtinin bile olmadığı zamandan birkaç ay önce, bir akşamüstü sokakta uzun süredir görmediğim bir okul arkadaşıma rastladım. Hiçbir zaman yakın olmamıştık, konuşacak iki lafımız bile olmayan herhangi birinden az hallice biriydi benim için. Bana doğru yürürken yüzünde beliren neşeli gülümseme yüzünden paniğe kapıldım. Bedeni, bakışı, parlak teni, spor ayakkabılarının cart renkleri beni rahatsız etti. Benim varlığımı arzulayan varlığı. Kaldırımda iki laf etmek, öpücüğüyle yanağıma dokunması fikri. Havadan sudan muhabbetten tedirgin olurum; kendimi fazla göz önünde, hayata geç kalmış hissettirir: Hem temel bilgilerinden yoksunum hem bu konuda deneyimim yok. Aynı şeyi analog saatlerle de yaşarım. Akreple yelkovanı okuyamam, nasıl işlediklerini hiç anlamadım. Babamın bana son sorularından biri de saat olmuştu. Hastanedeydik, kol

saati başucundaki komodinin üzerinde, yani gözümün önündeydi. Ama çantamdan cep telefonumu çıkarmam gerekti.

"İnanmıyorum sana Oca, hâlâ mı öğrenemedin?"

O sefer "Paradoksun doruklarındayız" deyişini duymadım. Belki de sona yaklaştıkça her şey daha mantıksız görünüyordu, belki de varoluştan kopmak öteki paradoksları soldurmuştu.

Babamın ölümünden sonra onun altın saatini hem anı olarak hem de güzel bulduğum için bileğime taktım. Sokakta biri saati sorarsa kadranı burnuna dayamak için kolumu uzatıyordum. Durumun uygun olmaması halinde –sorandan fazla uzaksam mesela– ya duymamış gibi adımlarımı hızlandırıyordum ya da çaresizce omuzlarımı kaldırıp şöyle diyordum: "Pardon, ben İtalyanca konuşmamak."

Eski okul arkadaşımsa tereddütsüz, ikna edici tebessümüyle bana yaklaşıyordu: Başarılıydı, bunu yapmayı biliyordu. Temel bilgiler ve deneyimler.

"Ne çok oldu! Nasılsın?"

"Babam öldü" dedim.

Bilmem neden, belki de bir şeyler söyleme mecburiyetinden kurtulmak için böyle dedim. Bu cümleyi bu kadar net kurabildiğim o tek sefer babam huzur içinde yaşamayı sürdürüyordu. Bilmem neden onun ölümünün tüm üzüntüsünü hissettim. Arkadaşımın yüzü düştü; ben yalanımı sürdürmek için, henüz yaşamadıklarımı, annemin oğlunun Roma'da bir otoparkta aslında başına gelmeyen işkenceleri dillendirdiği gibi ayrıntılarla anlatmaya başladım. O ise böyle bir kayıpla hiç karşılaşmadığını ama yakın zamanda köpeğini kaybettiğini söyledi. On beş yaşındaki kırma köpeği can yoldaşıydı. Hastanelerden ve veteriner kliniklerinden konuştuk. İyi ve kötü hekimlerden. Empati ve umursamazlıktan. Gömme ve yakılmadan. Uykusuz gecelerden ve yeniden başlama ihtiyacından. Gördüğüm filmlerden, okuduğum kitaplardan duygular ve görüntüler

seçip çıkarıyordum. Durumun saçmalığıyla rahatsızlığım yelkenleri suya indirmişti. Ağlamaya başladım. Babamın ölümü o anda o kadar bastırılamaz bir hal aldı ki hakkında roman yazabilirdim. Sonunda bana sarıldı. Bedeni o anda tahammül edilebilir herhangi bir beden olmuştu, çorak arazide insani bir temas. Bana babamı hatırladığını söyledi. Sevgiyle söylenmiş bir laftı ama ben içinde kekremsi bir tat sezdim. Sanırım onun da yüzüne bağırmıştı.

Glenda'nın annesi benim gizli jinekoloğum olmanın yanı sıra cinsellik hakkında konuşabildiğim tek yetişkindi. On dokuz yaşımda, cinsel hayatım başladığında sevişmek için onun evine gidebiliyordum. Beni annemlerden koruyor, hele hele Francesca telefondaysa ben öteki odada sevgilimin yanındayken o annemi oyalıyordu.

Birbirimizi görmediğimiz uzun yıllardan sonra yeniden Bra ile tekrar görüşmeye başladık. Yatak odasından çıktığımızda o benden daha mahcup oluyordu; mutfakta Glenda ve annesiyle bir araya geldiğimizde bir şarap açıyorduk; bu utanca tek alternatif bodrum katı, merdiven altı, bir koru ya da ödünç otomobil olacaktı.

Aslında, on dokuz diyorum ama bu sadece somut kanıtlarım olmadığından yıldönümü manasında belirlediğim sembolik bir rakam. Daha önce de erkeklerle yatağa giriyordum ama düzüşmenin ne anlama geldiğini bilmediğimden yaşanana bir ad veremiyordum; bugün baktığımdaysa o çapraşık durumlarda ne gibi beden-dışı deneyimler yaşadığımı hayal etmekte zorlanıyorum. Benim bilişsel kıtlığımın yanı sıra karşı tarafın da kendinden fazla bir şey verdiğini sanmıyorum. Hissetmem gerekeni hissetmiyordum çünkü zaten ne hissetmem gerektiğini bilmiyordum.

Boş vermek kavramına her zaman yabancı olduysam bunun nedeni de çok basitti: Neyi boş vereceğimi bilmiyordum.

Bana göre her deneyimin, dilsel ya da deneysel anlamda kesin bir açıklamaya gereksinimi vardır; hayat bilgisi kitaplarındaki resimli ve yazılı örneklemelere ihtiyaç duyarım, yoksa ne yaşadığımı kavrayamam. Aynı şeyi alkol ve ot ile de yaşadım. İçki veya ot içen insan saçmalar ve olay şu aşamalarla yaşanır bilgisi bana verilmediğinden, hissetmem gereken etkileri kafayı bulmuş arkadaşlarımda görmeden önce, bana sunulan her türlü maddeyi, her miktarda kullanabiliyor ve en ufak bir değişim hissetmiyordum. Hatta fiziksel acı bile söze dökülmeyi bekliyordu.

Küçükken bir akşamüstü başımı sivri bir köşeye çarpmıştım ve akan kan yüzüme yayılmaya başlamıştı. Annem gördüğünde heyecana kapıldı: "Aman Tanrım, ne yaptın sen?"

Ne yapmıştım ki? Bir saat sonra duruma en uygun düşen hareketin o olduğunu anlayıp ağlamaya başladım.

Her neyse! Bra, Anastasia için beni bıraktığında günün birinde yeniden karşılaşacağımız umudunu içimde besledim ve ilk deneyimimi onunla yaşama konusunda kendime söz verdim. Nitekim yeniden karşılaştığımızda hâlâ bakire olduğumu sanıyordum. Evinin garajındaki gizli buluşmalarımızda da öyle olduğumu sanmaya devam ettim. Bir gün, blucinlerimizin önünü açarken ona şöyle dedim:

"Hazırım."

Anlamadan baktı yüzüme.

"Sevişmek istediğime karar verdim."

Hâlâ anlamıyordu.

"Bekâretimden kurtulmaya karar verdim. Seninle."

İşte o anda resmen telaşlandığını fark ettim.

"Smilzi biz zaten seviştik seninle."

Hiçbir fikrim yoktu. Ondan önce daha kaç kişiyle *sevişmediğimi* sordu ama bunu da anlamadım. Hâlâ da anlayamıyorum. Bazı kuşkulu hikâyelerim var, mesela Stockholm'lü bir çocuk yaptığımız

şeylerden sonra şöyle demişti: "*Nice fuck*." "*Good*" veya "*great*" gibi sıfatlar yerine "*nice*" demesi bana "Üzgünüm, olmadı" demenin örtmecesi gibi gelmişti. Bir de iskelete benzeyen DJ vardı, kalçasını benimkine vururken endişeli, ölümcül bir ses çıkartıyordu ve sahiden ne yaptığımızı anlamamıştım çünkü toplu mezar yerine döneceğimize dair derin bir korkuya kapılmıştım. Ne konu hakkında açıklama isteme cesaretini gösterebildim ne de Glenda'nın annesine sorabildim, çünkü bence o her şeyi biliyordu ama benim kendi başıma öğrenmemi bekliyordu.

Bir hafta sonu annemlere Glenda'da kalacağımı söyleyerek Bra ile babamın Ascoli Piceno'da aldığı eve gittim. Onun büyüdüğü yerdi burası ve yaşlılığını geçireceği *emeklilik* evi olacağını söylerdi. Roma'daki dairede artık yer kalmadığından, arada oraya gidip içeride duvarlar örüyordu. Bazen annem de ona eşlik ediyordu, genellikle evde yatağa serilip Radio 3 dinlemeyi yeğliyordu. Ben ve ağabeyim o evi hiç sevmemiştik ama şimdi ikimiz de düzüşecek yer aradığımızdan çekingen bahanelerimizi bir kenara bırakmıştık. Babam bunları görmezden geliyordu. "Sonra bakarız" diyordu. Bu nedenle o sefer de çekmeceden anahtarları çalmak zorunda kaldım.

Bra bir araba ödünç aldı ve ateşli seks hafta sonumuz için yola çıktık. İlk kez birlikte kalacaktık. Dedemden sonra ilk kez bir erkekle aynı yatakta uyuyacaktım. Yolculuk boyunca, ben artık neyin ne olduğunu anlamış olduğumdan kırk sekiz saat içine sığdırabileceğimiz tüm erotik fantezilerimizin repertuarını ortaya döktük.

Ascoli'ye vardığımızda merdivenleri koşarak çıkacak, kapıyı açacak, elbiselerimizden sıyrılacaktık ama oraya varınca bilmem neden posta kutusunun önünde durdum ve elimi içine soktum. İnce parmaklarımın sığacağı kadar geniş kutudan bir elektrik faturasıyla babama gelmiş üç mektup buldum.

Adres elle yazılmıştı ve hafif bir tereddütle bunun bir kadına ait el yazısı olduğunu söyleyebilirdim.

Bra beni yatak odasının kapısında beklerken ben bir tencereye kaynaması için su koydum.

"Ne yapıyorsun sen?"

Topolino[4] dergisinde zarfların buhara tutularak açılabileceğini okumuştum.

Akşamı kavga ederek geçirdik. O babama gelen mektubu okumamı manasız bulurken, ben de babamın sevgilisini getirmek için Ascoli'de ev almış olmasını manasız buluyordum.

İlk mektubu açtım. Rosa'dan geliyordu.

Onu şirketin çalışanlarına ve ailelerine verilen partilerde iki kez görmüştüm. Babamdan on beş yaş küçüktü ve hiç de çekici bir kadın değildi. Mektup da pek çekici değildi ama sevgi doluydu. Böyle bir muhabbetin babamı baştan çıkarabileceğini hiç tahmin etmezdim. O yaştayken, birine böylesine değer vermenin ne kadar kıymetli bir şey olabileceği benim bilgi dağarcığımda yoktu.

Babamın annemi aldattığını keşfedince kızmadım, sadece seçimi hayal kırıklığı yarattı. Müdürün iş arkadaşıyla yatması sıradanlığından çok, Rosa'nın cilveli el yazısının, basit metaforlarının, aşk temalı kompozisyoncuğunun yarattığı sıradanlık sevimsizdi. Şehvetli değil, kötü bir mektuptu.

Babamın her akşam saat onda bitkin ve öfkesi burnunda bir halde eve dönüşünü düşününce de kızmadım. Aslında işe olan tüm bu adanmışlık ansızın anlamlı gelmeye başladı. Bu, şirket bağlılığının daha da geniş bir biçimiydi. Rosa'nın onun için bir eğlence ya da babamı evden uzak tutan bir bahane olduğunu düşünmüyordum; daha çok iş konusundaki fedakârlığını katlanılabilir kılan bir unsur gibiydi. Kullanılmayan izinler, ofiste geçirilen Noel yortuları,

[4] *Miki Fare* (ç.n.)

hatta açıklanamaz duvar örme tutkusu da bir yana. İkinci mektubu da açmıştım, üçüncüdeyse çoktan sıkılmıştım.

Bra ile ancak ertesi sabah sevişebildik, günlerdir ısıtılmayan evin buz gibi çarşafları arasında alelacele ve oldukça kötüydü. O kadar keyifsizdik ki dışarıda kahvaltı etmeye gittik, sonra da Roma'ya dönmeye karar verdik.

Babam benim Ascoli'de aşk kaçamağı yaptığımı hiç anladı mı bilmiyorum. Kimse bu konuya değinmedi, zaman içinde söylenmeyen başka bir şeye, kabul etmeyi reddettiğimiz suç ortaklığına dönüştü ve bu nedenle daha yakın ama kuşkucu olduk.

Rosa ile hikâyesi ne kadar sürdü bilmiyorum. Kadın birkaç yıl sonra iş değiştirdi, ama babamın fedakârca çalışması devam etti. Sonuna kadar. Tedavi olmak zorunda kalana dek arkadaşlarına hasta olduğunu da itiraf etmedi. Hastanedeyken her sabah tıraş oluyor, bıyıklarını süngerle boyuyor, kolonya sürünüyordu. Ben ve ağabeyim, iş arkadaşları onu bir gün önceden kalma kirli sakalıyla görmesin diye ziyaret saatlerini ayarlamak zorundaydık.

Hastanede Rosa'ya rastlamadım, uğradı mı bilmem. Daha sonra taziye için bir telgraf yolladı. Kupkuru. Ciddi. İş mektubu gibi.

Birkaç yıl sonra Bra beni yeniden bıraktı. Bu kez şehirden ayrılan (Berlin'e taşınmıştım) ve onu aldatan ben olmuştum. Uzun boylu bir çocukla. Sürecek bir ilişki değildi, sürmedi de nitekim. Ama Bra bunu anlamama bile fırsat bırakmadı. Evlenme teklifiyle Berlin'e geldi ve uzun çocuğun varlığını keşfetti. Roma'ya döndü, üç ay içinde Katolikliği seçti ve ona doğrudan Tanrı'nın sunduğu bir kızla nişanlandı. Yeni din değiştirenlerde olur bu, başlarına gelen her şeyi Tanrı'nın bir işareti olarak yorumlamaya meyillidirler.

Bugün düşündüğümde olayların yaşanma hızına şaşırıyorum. Benim seksi keşfim, bedenleri, hatta uzun olanlarını keşfim, sadece babaların ihanet etmediğine dair keşfim, hayatımın yolunda gitmeyen anlarında her zaman kendimi bulduğum başka bir şehri keşfim. Bir başkası için Tanrı'nın keşfi.

Bra ile yaşayacağım geleceğin hayaliyle uykusuz geceler, yıllar geçirmiştim ve bu hayal evlilik teklifi olarak geldiğinde ne yapacağımı bilememiştim.

Yaşadığım apartman dairesindeki kömür sobasını nasıl yakacağını bilmesi dışında çekiciliği olmayan uzun boylu adamla ne yapacağımı da bilmiyordum. Beni ısıtıyordu diyelim. Aslında alevlerin göründüğü soba kapağı önünde eğilmesi, kızıl ısının

aydınlattığı yüzü, sırtında beliren dramatik gölgeler (bu işlemi üstü çıplak yapmaktan hoşlanıyordu) hoşuma gidiyordu. Haz çıraklığım boyunca yatağımdan onu inceliyordum: Her hareketi hem erotik hem komikti. D.H. Lawrence konuya hiç değinmese de Lady Chatterley'nin avcının sırtını seyrettiği ve duyduğu arzunun ona birdenbire gülünç görünüverdiği bir an muhtemelen olmuştur.

Düşüncemi uzun boylu çocuğa aktarmaya çalıştığımda, anlamakta zorlandı. Belki Almancam yüzündendi ama daha büyük olasılıkla belden yukarısı çıplak adam vizyonunu, bir kadın için ateş yakan adam figürüyle kirletmek istemiyordu. Kendine ilişkin ve asla kuşkuya mahal bırakmadığı başka vizyonları vardı: Şairdi, ressamdı, müzisyendi. Bir Rönesans insanıydı. Tam olarak söylemek gerekirse, Bavyera'nın kentsoylu önemli bir ailesinin son üyesiydi. Benim kahvaltı fincanlarımda şampanya içiyorduk. O zamanlar Erasmus sonrası Berlin'de oyalanan bir kızdım.

Bir gün üstü açık bir otomobil kiraladı ve beni sahibi olduğu evi göstermek için Münih'e götürdü. Otobanda yüz doksan kilometrenin üzerinde seyrederken başı arabanın tepesinden uzanıyordu. Almanya'da hız sınırlaması olmadığı konusunda beni bilgilendirmeye önem veriyordu. Bundan sanki kendi buluşuymuş gibi söz ediyordu. Sobayı yaktığı ciddiyetle otomobile benzin doldurmak için mola verdi. Sonunda evine vardık: Münih'in göbeğinde bir apartman dairesiydi: Yüz altmış metrekarelik evin tavanları freskliydi, kendi tabloları (çok sayıda belden yukarısı çıplak otoportresi) ve bir Stratocaster gitar koleksiyonu vardı.

"Burada benimle kalırsan, tüm bunlar senin olacak" dedi bana.

Erkeklerin cömertliği muazzamdır, o kadar büyüktür ki beni daima duygulandırır. Karşılığında istedikleri ise devede kulak kalır. Her türlü kâr-zarar hesabına meydan okuyan bir orantısızlıkla sunduklarının karşısında ne diyeceğimi bilemem, dilim tutulur. Tıpkı ağabeyimin anlattıkları kıssalar karşısında olduğu

gibi. Uzun çocuk bana yanında kalmam koşuluyla bir ev, gitarlarının bazılarını bağışlayacaktı (yağlıboya otoportreler konusunu sonra ele alacaktık).

Ömrümde ondan cömert başka erkekler de tanıdım. Bir siyasetçi onunla yatmam karşılığında bana milletvekili yardımcısı maaşı bağlamayı önerdi. Kaç defaya mahsus olduğu konusunda açıklama yapmamıştı –pazarlık o noktaya varmamıştı– ama kim bilir belki de tek sefer yeterliydi. Teklifinin cömertliğine ek olarak ücreti *tek bir gün bile çalışmak zorunda kalmadan* alabileceğim konusunda da güvence verdi. Bir partide tanıştığım yapımcı, bendeki edebi yeteneği anında sezdi: "Senin bu işi bildiğin anlaşılıyor." İyi niyetli ve sezgileri güçlü bir erkekti, karşısındakinin kitaplarını okumak zorunda kalmak gibi küçük düşürücü bir eyleme gerek kalmadan gerçek bir yazarı tanımak için ona bir kez bakması yetiyordu. Hepsinden daha yüce gönüllü olan oydu. Ertesi gün beni işyerine çağırdı, zamanımın sadece on beş dakikasını talep etti, bir defalık oral seks (hemen oracıkta sakin ve temiz iş) karşılığında kitabımın konusunu seçme özgürlüğünü bana bıraktı; kanunsuz bir anne –anneliği ön planda olacaktı– ya da kurt adama dönüşen ergenlerin anlatıldığı bir dizi gençlik kitabı.

Ben ve Bavyeralı hamim Berlin'e döndüğümüzde –rüzgârla savrulan saçlar, saatte iki yüz kilometre hız ve havalı pozla benzin doldurma– posta kutusuna şöyle bir mektup bıraktım:

"*Her şey için çok teşekkür ederim, ne var ki fazla uzun boylusun.*"

Ertesi gün Roma'ya dönmeye karar verdim. Bir başka erkeğin, yani babamın cömertliğinden yararlanarak ona son dakika uçak bileti aldırdım ama yüreğimin sesini dinlediğimde savurgan kızın tövbesinin özgün olmadığına karar verdim. Ve üç köpeğiyle konik evler köyüne tatile giden bir Alman çiftin otomobiline atladım.

"Puglia bölgesini bilir misin?" diye sordular.

"Evet, bayılırım."

Roma'ya döndüğümde Bra'nın Tanrı'nın seçtiği sevgilisiyle birlikte olduğunu öğrendim. Çok bozuldum.

Babam köpeklerle yolculuk ettiğimi öğrenince bana kuduz aşısı yaptırttı.

Seçmekten yana olmadığım bir gelecek için pişmanlık duyarak yine yeniden uykusuz geceler geçirdim. Uzun çocuk mektuplar yolluyor, beni üzeri açık otomobille Roma'ya gelmekle tehdit ediyordu.

Cecilia ve Milena ile rahmetli büyükannemle dedemin evine taşındım. Teoride her akşam partiler vererek aşk acımı dindirecektik ama pratikte ilk gün giyip bir daha çıkartmadığım eşofmanımla ağlayarak haftalar geçirdim. Cecilia yanında ortasına tahta kaşık koyup ayırdığı hem tabak hem küllük görevi gören tavayla divana yerleşti ve olay yeri inceleme dizisi *Tatort*'un eski bölümlerini izledi. Ben bir zamanlar orada ne kadar mutlu olduğunu düşünerek dedemin yatağından hiç çıkmadım. Belki de ondan hiç ayrılmamalıydım. Milena bize nefret ve acımayla bakıyor, alışveriş yapıyor, sigara alıyor, her çalışında telefona yanıt veriyordu.

"Bra ararsa ona konuşmak istemediğimi söyle."

"Sakin ol, arayan Francesca."

Evden dışarı adım atmadan bir ay geçirdim.

"Ne olursun Vero, bari şu eşofmanı çıkartır mısın?" diye yalvarıyordu Milena. "Midemi kaldırıyor."

Yemek yemeyi kestiğimden eşofmanım belimden düşmeye başlayınca onu dedemin pantolon askılarıyla tutturdum. Ayaklarımda onun el işi deri terlikleri vardı.

Bra, Tanrı'nın seçtiği sevgilisiyle Dünya Gençlik Günü'ne gitmişti. Milena beni güldüreceğini düşünerek televizyondaki haberi izletti. Kıskançlığım dayanılması mümkün olmayan bir hisse dönüştü. Onların olası sevişmelerini değil, (yeni imana gelmiş biri için nasıl oluyordu bilmem) ama Bra'nın elinde gitarıyla Papa-gençleri eşliğinde ilahiler söylediğini düşünerek ıstırap çekiyordum.

Bu işkenceye son veren halam oldu. Bir gün çat kapı geldi. Girdi, evi şöyle bir dolaştı, sonra holün girişinde dikildi ve aynı dedeminkilere benzeyen o mavi gözlerinde beliren hüsranla, "Beni hayal kırıklığına uğrattın" dedi. "Senin sanatçı olduğunu sanıyordum."

Sanatçılık konusu ilk kez gelmiyordu gündeme. Daha on yaşlarımda, tırnaklarıma leylak rengi oje sürdüğümde ellerime bakmış ve şöyle demişti: "Beni hayal kırıklığına uğrattın. Senin market tezgâhtarı değil, sanatçı olduğunu düşünüyordum."

Yarattığım hayal kırıklığı için üzgündüm ama hayatımda sanatçı olmayı aklımdan bile geçirmemişken birinin beni sanatçı olmadığım için suçlamasına nasıl tepki vereceğimi bilmiyordum.

Dedemlerin giriş holünde, "Yaşananların bilincinde misin?" diye sordu etkileyici bir ses tonuyla.

Halamın soruları genellikle absürt bir bilmece, soru işaretiyle biten mizahi bir şiir havasındaydı ama o an Cecilia divandan bir çıkışta bulundu: "*Der Stand der Dinge,* Wim Wenders, 1982."

"Yok hayır" dedim, "onu demek istemiyor..."

"Aynen öyle demek istiyorum" dedi halam.

Sonuçta –her ne demiş olursa olsun– Wim Wenders yüzünden üçümüz birden evden kapı dışarı edildik.

Bu davranış karşısındaki serzenişlerimi belki fazla coşkulu bir ifadeyle dile getirmiştim.

Halam, "Ne büyük hayal kırıklığı, bu küfürler filan" dedi. "Sanıyordum ki sen..."

"Ah, yeter artık" diye kestim sözünü, "sanatçı olmak istemiyorum ben."

Yıllar sonra, ortak bir arkadaşımızdan Bra'nın bir hafta sonra evleneceğini öğrendim. Başka bir kızla. O da Tanrı tarafından sunulmuştu kendisine. Tabii ki nikâha davetli değildim ama bir telefon dahi etmemenin kabalık olacağını düşündüm.

Nikâhından iki gün önce aradım onu. Kederli bir ses tonuyla açtı telefonu.

"Hey bak sen evleniyormuşsun Bra!"

"Ah yoksa duymadın mı?"

Evlilik haberini veren ortak arkadaşımız, Bra'nın bunu iptal etmeye karar verdiğini bana söyleme zahmetine girmemişti.

Utanç verici bir telefon konuşmasına hazırlamıştım kendimi ama beklediğim utanç verici haber *bu* değildi. Hoşça kal demeye yeltendim.

"Dur, bekle" dedi bana. "Ben de seni arayacaktım."

"Ah öyle mi?"

"Evet, seni rüyamda gördüm."

Genellikle beni rüyalarında gördüklerini söyleyen insanlara inanmam, rüyanın içeriğini, hatta yorumunu da kibarlık olsun diye dinlemek zorunda kalırım ama bu durumda palavra atması manasızdı.

Bra beni rüyasında görmekle kalmamış, ona belirmiş olmam nedeniyle düğünü iptal etmişti.

Ben de onu hayal ediyordum ama sadece kendi kendimi tatmin ederken daha önce test edilmiş ve onaylanmış bir malzeme olduğundan: Kendimi bakire sanmamdan yararlanarak bana çirkin şeyler yapan şüpheli bir tip oluyordu. Hâlâ ilham kıtlığı çektiğimde o karakterin tozunu alırım. Kendi rüyasını anlatmaya can atmasaydı bunu ona memnuniyetle anlatırdım.

"Uzun bir koridordaydım" dedi, "ve koridorun sonunda arkası dönük biri vardı."

"Çıplak mıydı?"

"Hayır, fazlasıyla giyinikti."

Bra, rüyasında bu "fazlasıyla giyinik" kişiye yaklaşıyor ve sonunda onun bir rahibe olduğunu fark ediyordu. Rahibe başını çeviriyordu, işte o bendim. Daha doğrusu, rahibe başını yüz seksen derece döndürüyordu. O noktada rahibe ve *Exorcist* kızı yorumu

olarak hayali varlığım, başıyla bir işaret yapıyor ve Bra her şeyi idrak ediyordu.

"Sonra?"

"Hepsi bu."

"Yani pis şeyler yok mu?"

"Hayır. Sen bir rahibeydin."

"İşte tam da o nedenle."

Bra, malum çöpçatan Tanrı'nın ona sunduğu üçüncü sevgilisiyle nihayet evlenince ortadan yok oldum.

Ailemde annem hariç hepimiz küfrederdik, o da babamın içtiği iki buçuk paket yumuşak MS sigarasının pasif içiciliği gibi küfürlere de maruz kalırdı. Ben ve ağabeyim henüz küçükken öğrenmiştik. Bunlar sözlüğümüze iğrenç ve saldırgan bir şey olarak girmemişti, gündelik iletişimin temel unsurlarıydı. Daha oturak dönemimizde çiş ya da kaka yapacağımızı duyurmaktan çekinmiyorduk, s.ktirip gitmek zorunda kaldığımızda da saklamaya gerek duymadık. Bir oğlan bana ilk kez "Cehenneme kadar yolun var" dediğinde, şaşkın bakışlarla baktım ona.

"Yani, cehennem derken?"

"S.ktir!"

"Ha, tamam."

Uzun ve boğucu öğleden sonralarımızda ben ve ağabeyimle o anki ruh halimize göre "taşak geçerdik". Küfretmeye bayılan Peppino Dedemin dışında hiçbirimiz, belki hürmetimizden Tanrı'ya saydırmadık ama birine sövmemiz gerektiğinde "orospu karısı", "yollu orospu" ya da "pis yelloz" gibi cinsiyetçi küfürler etmekten kaçınmazdık; babamın en sevdiği söylem buydu, orospuluk yerine de yellozluk derdi.

Ben patolojik olarak çekingen bir kızdım, gelecek yıllarda geceleri beni uyanık tutan tüm öfkemi o zamanlar bastırıyordum ve nadiren birisine edepsiz bir laf edecek olsam genellikle karşımdaki

kişi şaşkınlıktan ne diyeceğini bilemiyordu. Çoğu zaman yanlış anladığını zannediyordu, çünkü sesim zaten zar zor duyulurdu; neyse ki ikimiz de utançtan yinelemek zorunda kalmıyorduk.

Ne var ki ilkokul birinci sınıftayken sınıf arkadaşlarımın çoğunluğu daha alfabeyi yazmayı bilmezken öğretmen beni iki sayfa dolusu "Bir daha yavşak hademe demeyeceğim" yazmaya mecbur etti. Yavşak ve hademe arasında virgül var mıydı, yok muydu hatırlamıyorum.

Onu bu şekilde damgalamamın nedeni, tuvaletten dönerken bana çelme takacakmış gibi yapması ve ayağını son anda çekerken iğrenç biçimde sırıtmasıydı. O dönemde hakaretlerim boşlukta yitmiş küfürler değildi, bir tür nezaket ifadesiydi: "Affedersiniz, bu size yavşakça bir şaka gibi gelmedi mi?" Bir keresinde süpermarkette on dakikadır aynı rafın önünde dikilen adamın omzuna nazikçe dokunup şöyle demişliğim vardır: "Bağışlayın bayım, acaba taşaklarınızı çeker misiniz buradan?"

Aslında hademenin gidip bunu öğretmene yetiştirmesini hiç beklemiyordum, çünkü zaten öfkelerini çocukların dünyasından çıkarmak onların en sevdikleri hobiydi. Nasıl olup da buraya düştüklerini anlamıyor gibiydiler, yaşadıkları sanki kaderin talihsiz bir oyunuydu. Hademeler futbolcu, öğretmenler balerin olmak isterken bedenleri onlara ihanet etmiş olmalıydı ki bizim çocuksu bedenlerimizin her çevik hareketinde ihanetin gölgesini görüyorlardı.

Öğretmenimiz balerin duruşunu korumuştu, ufak tefekti, dimdik dururdu, sanki satranç tahtasında bir piyondu; biz çocuklar onu örnek alalım, hayatta başka hiçbir şey yapmayalım isterdi: Dik durun, satranç tahtasındaki yerinizi alın.

Öğretmenin benden iki sayfayı doldurmamı istemesi aslında boş bir tehdit, otorite sağlamak için kavramsal bir tutumdu, sahiden yazabileceğimi beklemiyordu. Oysa ben sınıfın tümünden kendimi ayırmak ve başımı ödev kâğıdına gömmekten memnun

olmuştum. "Bir daha yavşak hademe demeyeceğim" cümlesini ilk sayfada el yazısıyla, ikinci sayfada küçük harfle yazmıştım. Sınıf arkadaşlarım arkamdan uzanıp yarattığım mucizeyi görmeye çalışıyorlardı. Sonra gözlerinden mutluluk akan öğretmenim de yanıma geldi. Ve yazdığım için hayatımın ilk "Aferin"ini işte o zaman aldım.

Öğretmen bu sayfaları alıp hademeye götürdüğünde o da çok duygulandı ve ondan sonra beni her görüşünde elini alnına götürerek selamlamaya başladı: "Bay Yavşak emrinizdedir!" Ben de yüzüm mosmor kesilerek "günaydın" diye geveledim.

Annem ağabeyimle benim ünlü yazarlar olabileceğimize inanmıyor, çünkü çok fazla küfür kullanıyoruz. Bizim bu kusurumuzu kendimizi baltalamak olarak yorumluyor ama aynı zamanda bunda ona karşı gençlik isyanlarımızın son kırıntılarını da görüyor. Zaten onun kişisel algılamadığı hiçbir şey yok. Her Noel'de bizi diksiyon kursu armağan etmekle tehdit ediyor.

"İyi de anne diksiyon kursunun bununla ne s.kim ilgisi var?"

Radio 3'te bir yazarın konuşmasını dinlediğinde içerikle kesinlikle ilgilenmez ama şekil son derece önemlidir: "Eh, kendini geliştirmiş biri olduğu belli ama güneyli şivesini kaybetmemiş" diyor. Puglia kökenli olması onu ırkçılık yapmış olmaktan koruyor; zencilerin kendi aralarında *nigger* demesi gibi bir şey. Hatta bir film seyrederken bile asla alamayacağı evi için esinleneceği mobilyalara vermemişse dikkatini, oyuncuların diksiyonuna veriyor.

"Nasıl da güzel konuşuyor Robert Redford!"

"Ne saçmalıyorsun anne, dublaj o."

"Peki ya size Noel'de bir dublaj kursu armağan etsem?"

Bozuk ağzım Cecilia'nın evine gittiğimde de sorun yaratıyordu. Babası, kuzeyli sanayici ailesine mensup, seçkin ve katı bir adamdı. Silahlı mücadele yıllarında etkin olduğunu hatırlatmak için hiçbir

fırsatı kaçırmasa da, hikâyelerinde silah ya da ayaktan vurma gibi ayrıntılardan söz ettiğinde yuvalarından fırlayan gözlerimle eğlense de küfür denen bir başka türden şiddet karşısında aynı sakin tavrı koruyamıyordu.

Hepsi uzun boylu olan dört kızın da soylu bir tavrı vardı; hepsi piyano çalabiliyordu, hiçbiri yemek yerken dirseğini masaya koymuyor ve ağzını bozmuyordu. Babası için kızlarının geceleri faşist avına çıkmasında sorun yoktu ama terbiye her şeyden önce geliyordu. Başarılı bir pusu ve ardından gelen dayak hikayesinden sonra kendimi "lanet olsun" demekten alıkoyamadığımda, baba piposuna iki fiske vurur ve bana ciddi gözlerle bakardı: "Rica ederim, stadyumda değiliz" (futbolu halkların yeni afyonu kabul ettiğinden aslında hiç stadyuma gitmişliği yoktu).

Glenda'nın annesinin serbestliğini, Cecilia'nın babasının klasını kıskanırdım. Cecilia, bu klası genç kız bedenine uyumlayarak sahiplenmişti ve gülmekten altına işese bile, bu pek yakışıksız hali, bir tür çekiciliğe dönüştürmeyi bilirdi. Onun altına işediğini neredeyse on kez gördüm ve yanındakilerin hayranlığına, davranışının radikalliğinden ürkmesine şahit oldum.

Üniversite yıllarında bir yaz Cecilia ile Meksika'ya gittik.

Yolculuğun sonuna doğru ikimiz de dizanteri yüzünden perişan haldeydik ama benim dönüş biletim onunkinden bir gün önceydi. Cecilia benimle havaalanına geldi ve dönüş biletini değiştirmeyi reddeden görevliyi herkesin önünde kakasını yapmakla tehdit etti. Onun bu çıkışını beğensem de ne kadar ciddi olduğunu anlamamıştım.

"Tamam, yapıyorum" dedi, sırt çantasını memurun önüne bıraktı ve asil adımlarıyla salonun ortasına doğru yürüdü. Meksikalıların arasında daha da uzun boylu görünüyordu. Ulaşılmazdı. Anıtsaldı. Sırtını dimdik tutarak yere çömeldi.

Ben ve görevli kadın şaşkın bir hayranlıkla bakıştık.

Ve işte ikimizin aynı uçakla dönmemizi bu şekilde başarmış olduk.

Saatler sonra Fiumicino Havaalanı'na vardığımızda, lastik çizmelerimin tekinin olmadığını fark ettim. Ayakkabılarımı uçakta çıkartmıştım ama bir teki resmen yok olmuştu. Tüm yolcuların inmesini bekledik, hosteslerle koltukların altına eğildik, üst dolaplara, tuvaletlere baktık. Lastik çizmeden eser yoktu. Aramalar sonucunda Cecilia bir Adidas üst, ben de bir karton sigara buldum. Sonra aynı anda bir Swatch'a takıldı gözümüz; kavga etmemek için onu havayolu şirketine bıraktık.

Babam arabayla bizi almaya geldi ve tek ayakkabım olduğunu fark etmedi bile. Otomobilden indim, eve çıktım, sadece annem beş kilo ve bir çizme kaybettiğimi fark etti.

"Paradoksun doruklarındayız" dedi babam.

Bir tencere su kaynatıp içine iki şişe alkol döktü. Sonra hepsini bir leğene doldurdu.

Bütün geceyi ayağımı bu iksirli suya daldırmış olarak geçirdim.

Meksika yolculuğunu hak edebilmek için Cecilia ve ben çok çalışmak zorunda kalmıştık.

Sokakta satmak amacıyla yün atkı ve şapkalar örmeye koyulmuştuk. Bir hafta sonra balık ağını andıran çeyrek boy atkılar üretmiş olduğumuzdan daha sofistike bir plan geliştirmek zorunda kaldık.

Atkı, şapka ve eldiven toplamak için bulduğumuz her ikinci el tezgâhına saldırdık. Beş yüz ila iki bin liret arası bütçemizi nadiren üç bin liretlik bir atkı için yükseltebiliyorduk. Cecilia bizim için iki hippi kız logosu tasarlayıp çizdi ve bunu etiket olarak kartonlara bastırdı; etiketlerimizi ekru renkli iplerle seçkin el işi ürünlerimize bağlayacak, yüzde iki bin kâr ile satacaktık.

Örgü Teknikleri Rehberi'ni titizlikle okuduk çünkü biri bizi kreasyonlarımızla ilgili soru yağmuruna tutarsa hazırlıksız yakalanmak istemiyorduk ama paçavra yığınından çıkartıp bol yün deterjanıyla yumuşattığımız ve sanatsal bir sunumla sattığımız ürünleri alanların örgünün incelikleriyle ilgili derin bilgiye sahip olmadıklarını anladık.

İki hippi kız etiketinin hoş bir etki yaratması üzerine biz de logodaki figürler gibi giyinmeye başladık. Şehrin varoşlarındaki evlerimizden reklamların çiçek kızları gibi giyinip çıkıyorduk; bol paça pantolon ya da uçları bastırılmış uzun etekler, rengârenk gömlekler giyiyor, saçlarımızı güzelce tarayıp ortadan ayırıyor ve at kuyruğumuzu kurdeleyle bağlıyorduk. Şehir merkezinde, Pantheon ya da Navona Alanı yakınlarında, sokak müzisyenlerinin yakınında, tezgâhımızı kuruyorduk. Bölgeyi denetleyen polisler varlığımıza alışmışlardı ve kahve içmeye gittiklerinde bize de kahve ve kremalı çörek getiriyorlardı. İçlerinden biri, "Bana kızımı hatırlatıyorsunuz" derken yansıttığı sevgi ifadesi bir an sonra babalık endişesine dönüştü. Ama onun kızı –bu konuyu özellikle vurguladı– polislik sınavına girmek için evde ders çalışıyordu.

Noel döneminde günde yüz bin liretten fazlasını kazandık. Bir gün, yönetmenin biri bizle sözleşme yaptı ve filminde sokakta atkı satan iki hippi kız rolümüzü figüran olarak oynadık. Sonuçta oyunumuz bize beklenmedik bir yüz bin liret daha kazandırdı.

Ailem benim bu girişimciliğimden habersizdi; bir gün annemin bir iş arkadaşına şapka sattık ama neyse ki beni tanımadı, hatta bir arkadaşına –belki de anneme– armağan etmek için şapkanın aynısından sipariş etmek istedi.

Cecilia hazırcevaplığıyla, "Hayır, üzgünüm, her modelimiz biriciktir" dedi.

"Peki başka bir renkte örseniz?"

Cecilia sanatına değer verilmemesinin alınganlığıyla, "Söz konusu bile olamaz" dedi. "Bu bir ilham işi."

Her neyse, hippi gibi giyinip çıkmam annemi pek sevindiriyordu. "Bana gençliğimi anımsatıyorsun" diyordu. Onun çiçek çocukluğu benimkinden daha da sahteydi; bir yurt odasında gitar çalıyormuş gibi yapan ve sarma *bidi* sigara tüttüren kız fotoğrafıyla sınırlıydı.

Öte yandan Cecilia'nın babası ticari faaliyetimizden haberdar olunca, hilebazlığımızdan ziyade polislerle samimi olmamıza takıldı kafayı.

Satacak malımız bitince varlığımızla arz-ı endam ettik sokağa. Eğer iki mahir örgücü olarak satış yapabildiysek, evden kaçmış iki kız olarak da para kazanabilirdik. İşte o noktada Trastevere Mahallesi'ne geçtik. Gayet bohem sayılan bu mahallede kendi altmışlı yıllar San Francisco'muzu yaşamak daha mantıklı görünüyordu.

Bir kartona, "Meksika'ya gitmemize yardım edin!" yazdık.

İnanılır gibi değil ama insanlar bize yardım ediyorlardı. Bunu neden yaptıklarını bilmiyorum. İki üniversiteli kızın Meksika seyahatine çıkma davasına neden destek verdiklerini anlamıyordum. Belki de gerçekten yoksul olmamamız, yoksulluğumuzun yapmacıklığı ve planımızın gerçekleşebilir olması onlara güven veriyordu. Belki de derin bir şükrandansa küçük bir minnet duygusunu kabul etmek daha kolaydı. Zaten avcumuzu açıp dilenmiyorduk, bu bizim de aşmak istemediğimiz bir sınırdı. Bozuk paraların fötr şapkayı andıran *sombrero* hasır şapkamızın içine atılmasına izin veriyorduk.

Bugün yeniden düşününce, yere oturup dilenecek cesarete sahip olduğum zamanların nostaljisi mi yoksa insanları kandırarak para kazanmanın utancı mı ağır basıyor, bilemiyorum.

Büyük olasılıkla hissettiğim duygu başka bir şey; şimdiki varlığıma farklı bir anlam katacak o tek şeyi yapmamış olduğumun farkındalığı: mış gibi yaptığım kişi olmak. El uzatmayı kabullenmek, ailemle köprüleri yıkmak, Meksika'ya ya da herhangi bir

yere doğru yola çıkmak, yanlış bir tercümeyle "sokakta" kalmak, yani ortadan yok olmak.

Çakma el sanatımız sayesinde kazandığımız paralar uçak biletine yetiyordu ama Meksika'ya vardığımızda kiramızı ödemek ve karnımızı doyurmak için Cecilia ve ben Morelia Tiyatrosu Festivali için çalışacaktık; o dönemde pek gözde olan ve kâr amacı gütmeyen toplumsal dayanışma dernekleri sayesinde Batılı gençler dünyanın geri kalanına tarlalarda patates ya da mısır toplamaya, koyun kırkmaya gidiyor ve CV'lerinin "öteki deneyimler" başlığı altına bunu egzotik bir fasıl olarak ekliyorlardı. Cecilia çalışma sahalarının tüm seçeneklerini didikleyerek sonunda çiftçilikle ilgili işler arasında bir tiyatro festivali bulmuştu. İyi niyetten başka bir tecrübeye gerek yoktu.

Morelia'ya vardığımızda kozmik adaletin görevini yerine getirdiğini keşfettik; eğer Meksika'ya gelmek için dalavere çevirirsen, o da seni dalaveresiyle karşılar. Festival yoktu. Harçlık yoktu. Kalacak yer dedikleri de bizim gibi beceri yoksunu, ancak iyi niyetli altı kızla birlikte uyuyacağımız yatakhaneydi. Bu dadaist gönüllülük deneyiminin başında Kalifornyalı, iri ve gürbüz son derece açık renklere sahip Jenny vardı.

Jenny bu yanlış yönlendirmeden rahatsız olmuşa benzemiyordu, hatta bu beklenmedik durum gözlerinin parlamasına, dişlerinin ışıldamasına yol açıyordu. Yeni projesini açıklamak için bizi yatakhanenin ortasında yere oturttu – iskemle de yoktu. "Projesi" ıslahevleriyle ilgiliydi. Erkek çocukların kaldığı ıslahevi.

"Nasıl bir proje bu?" diye sordum.

"Birlikte keşfedelim!" dedi Jenny.

Yirmili yaşlarında, tek eşyası yırtık cinler ile kısa elbiselerden oluşan ve var olmayan tiyatro festivalinde çalışmaya gelen, dünyayı dolaşacak sekiz kızdık ve Jenny tek bir tavuk çaldıkları için

ıslahevine düşen ergen oğlanların bizim hayat deneyimlerimizden yararlanacaklarını düşünüyordu; dile getirmediği şey bunu telepati sayesinde yapacak olmamızdı, çünkü Cecilia dışında hiçbirimiz tek kelime İspanyolca bilmiyorduk. Ne önemi vardı ki?

Sekiz kızdan biri olan bir başka Amerikalı kız ayağa kalkarak funk dansı öğretebileceğini söyledi. Bize işini ne kadar iyi bildiğini göstermek için de bir iki hareket yaptı. Alkış koptu. Jenny heyecanlanmıştı; bana ve Cecilia'ya sordu: "Siz ne yapmayı biliyorsunuz?"

Daha önce –ne de daha sonra– bu soru bana bu kadar dümdüz sorulmadığından, sözcükler kayıp gitti, yitik, çırılçıplak, mezarıma kadar bana eşlik edecek bir bilinmezlik içinde buldum kendimi. Jenny genetik olarak sessizliğe bir iki saliseden fazla katlanamadığından bizim yerimize bir özellik önerdi:

"Pizza yapmayı öğretmek ister misiniz?"

Ertesi sabah gün doğmadan Cecilia ve ben gizlice Meksiko'ya giden bir otobüse bindik.

Jenny o gün iki gönüllü kızın gizlice sıvaşmasından daha tatsız bir sorunla yüzleşmek zorundaydı. Geniş binanın bizi konuk eden yatakhanesi oraya bağlı telefon olmadığı için şafakta çalan telefondan kurtulsa da Jenny'nin tek başına huzur içinde uyumayı umut ederek kaldığı tek kişilik oda için aynı şey söylenemezdi. Annem saat farkı kavramını hiçbir zaman tam anlayamadı, bunu bilimsel dayanağı olmayan bir şımarıklık olarak görüyordu.

"Hello! Hello! Ben Francesca! Mother di Verika."

Jenny'nin sabahın altısında pijamasıyla ve sıyrılamadığı uykusuyla Francesca'nın telefonda olduğunu söylemek için yatakhaneye koştuğunu görür gibi oluyorum. Ranzada iki yatağın boş olduğunu görünce nasıl dehşete kapıldığını da tahmin edebiliyorum. Interpol tehdidine karşı cılız güvencelerini sunarken hayal edebiliyorum. O boğucu sabahın öğleden sonraya, gün batımına evrildiğini, onun elinde ahizeyle yere serildiğini ve bu bitmek bilmeyen saatler

boyunca her şeyi yitirdiğini düşündüğünü tahmin ediyorum: işini, heyecanını, funk dansa olan inancını...

Akşam olunca Meksiko'daki hostelin yakınındaki telefon kulübesinden, sanki Morelia'daymış gibi yaparak annemi aradım ama Jenny onun en iyi arkadaşı olmuştu bile.

"Ne olurdu yani pizza yapsaydın?"

Her şeye rağmen yıllar boyunca özgeçmişimin "öteki deneyimler" başlığı altında "Morelia Tiyatro Festivali düzenleyicisi" ibaresine yer verdim.

Şimdi "Sevgili Jenny" diyesim var, "pizza yapmayı bilmem, ayrıca annemin seni ikna etmiş olacağının aksine resim de çizemem. Yine de bir beceri sahibi olmanın olmamaktan yeğ olduğunu kim söylemiş? Şimdi ne yapmayı bildiğimi sorsalar yirmi yaşlarımın utancına tekrar gark olurum ama o zamandan beri anladığım tek bir şey varsa o da ölümden ziyade gerçekten daha fazla korktuğumdur.

Bir süre önce bu kitabın ilk bölümünü ağabeyime gönderdim. Önce dokunaklı bir mesajla yanıt verdi; ikinci mesajında da metni nişanlısına okuttuğunu ve kızın güldüğünü söyledi.

Bu durumun beni sevindirmesi mi yoksa sinirlendirmesi mi gerekirdi bilemedim ama kız kardeşlik ilkesine göre nişanlısının yerinde olsaydım, gelecekte içinde olacağım ailenin ne halt olduğunu şimdiden öğrendiğim için memnun olurdum.

Aradan birkaç hafta geçtikten sonra ağabeyim de bana ailemiz hakkında bir roman yazdığını haber verdi. Çok bozuldum.

Ağabeyimle kavga etmek mümkün değildir, çünkü o sorunun ne olduğunu asla göremez.

"İkimiz de ailemiz hakkında bir kitap yazmamalıyız."

"Neden olmasın?"

Aslında o "neden olmasın" sorusuna "çünkü olmaz" şeklindeki çocuksu yanıtın dışında başka ne denebilirdi bilmiyordum.

Miras, ev gibi konularda kavga eden kardeşlere imrendim. Bu daha onurlu göründü gözüme. İkisinden biri önünde sonunda bir şeyi sahiplenecekti. Bense kanıt göstermem gerektiğinde geri adım atıyordum.

"Bu adil değil. Önce ben başladım."

O da kendi kanıtı konusunda geri adım atıyordu.

"Zar oyunumuzda da hile yaptığını biliyordum."

Bir açmaza düştüğümüzde hemen bildiği yerden yaralardı.

"Dinle, tomurcuklanan incir ağacı kıssasını biliyor musun?"

O ana dek ikimizin de yazar olması karşılıklı avantaj sağlamıştı. Birbirimize destek verdiğimizden değil, sürüp giden suç ortaklığımız vardı. Taytın yeniden moda oluşu ya da romanın ölümü gibi konularda yazılması gereken makaleler, yorumlar, giriş ve sonsöz yazıları gibi metinleri birbirimize paslıyorduk. Tarife, ekonomik durumumuza ya da o andaki teslim tarihinin kısalığına göre değişiyordu; acil durumlarda birbirimizi boğazlamamıza ramak kalıyordu.

"Metni yarın sabaha kadar göndermem gerekiyor."

"Tamam."

"Üç bin vuruşa ihtiyacım var."

"Teklifini bekliyorum."

İlk zamanlarda az da olsa mesleki ahlaka veya dozunda bir paranoyaya sahiptik. Ufak tefek düzeltmeler, sevimli rötuşlar için zaman harcıyorduk, birbirimizden gelen yazıları küçük dokunuşlarla tarzımıza has hale getiriyorduk. Mesela onun "hayat" dediğine ben "yaşam" diyordum.

Zamanla bu temkinli tavrımızı da yitirdik. İnsanlar yazılarımızı okuyor ve sahtekârlığı anlamıyorlarsa bunun nedeni üslubumuzun benzemesi ya da mahir bukalemunlar olmamız değildi; sonuçta hiçbir şeyi umursamıyorduk. Benliği yitirme, egoyu alt etme bir yanıyla iyileştiriciydi. Yazar olarak narsisizmimizi de besleyebilirdik ama bunun bir aldatmaca olduğunun da farkındaydık.

Daha yıkıcı bir bakış açısı benimseyip sistemin boşluklarında ustalaştığımızı düşünüyorduk.

Bilişsel prekaryaydık, zihinsel işçiydik: Sahiden hepimiz birbirimizin yerini alabilir miydik? O halde, kültürel pazarın zorbalığını

kendi silahıyla vuracaktık. Düzenbaz sanatçılar olacaktık. İçimizde kavramsal manifestolar inşa ediyorduk: "Yazar öldü! Hayır, hâlâ yaşıyor, o aslında kız kardeşi!"

Aslına bakarsanız biz vicdan azabıyla kıvranırken pazar mışıl mışıl uyuyordu.

İlk kazığımı ağabeyim sayesinde yedim. Yeni romanımı yayımlamak üzereyken bir sabah editörüm aradı; sesi pek heyecanlıydı.

"Dehşet iyi bir haberim var sana!"

Romanımın filmini mi çekmek istiyorlardı? Yayın haklarını otuz ülkeye birden mi satmıştı?

Hayır. "Dehşet" iyi haber –editörümün pek sevdiği kelime– ünlü bir yazar kadının, aynı yayınevinde benimkinden önce çıkacak kitabı hakkında gazeteye bir haber yazmam gerektiğiydi.

Pazar, düzenbazlık konusunda bana küçük bir ders vermek istiyordu.

Hayır demeliydim, nitekim öyle de yaptım.

"Üzgünüm, çok geç" dedi editörüm heyecanını yitirmeden.

Ben daha telefonda konuşurken eserin ilk düzeltili metni geldi.

"Hiç olmazsa sahiden ne düşündüğümü yazabilir miyim?"

"Hayır."

"Satır aralarında sezdirebilir miyim?"

"Hayır."

"Bir 'eh işte' ekleyebilir miyim?"

"Eh."

"Hayır mı?"

"Hayır."

Bana tam sayfa ayırmışlardı. Meslek hayatımın en uzun yazısıydı ve daha önce o gazeteye hiç yazmamıştım. Elbette kimse ödeme konusunu açmamıştı ve konuyu görüşmekte ısrarcı olacak annem de yoktu yanımda.

Taslağı okumaya başladım. Gözyaşları içinde ağabeyimi aradım. Pazarlığın kokusunu almıştı.

"Beş yüz diyelim."

"Beş yüz avro mu, deli misin sen?"

"Sen bilirsin."

Kabul ettim.

Ağabeyimin yazdığı metni teslim ettim, gazeteden arayıp tebrik ettiler.

"Güzel, çok güzel, bu uzun bir işbirliğinin başlangıcı olacak."

Bir daha aramadılar. O gazeteye bir daha yazmadım. Hepsinden önemlisi, ağabeyim parasını aldı ama ben alamadım.

Bu kazığın tek olumlu tarafı, onlardan bir daha iş almamam oldu.

"Yazıyı ağabeyimin yazmış olması durumu ağırlaştırdı mı yoksa hafifletti mi?" diye sordum kendime. Bireysel sorumluluğumun yükü ne? Kazık yemenin sınırları nedir? Karşılığında bir ödeme almamak işin rezilliğini biraz hafifletir mi? Ama ben daha da ileri gidip işin doğasını kurcalamış, parayı kendi cebimden ödemiştim. Kendi kendime şunu soruyordum: Bir fahişe müşterisine para öderse, hâlâ fahişe sayılır mı? Hayır, tam olarak öyle değildi, çünkü ben müşteriye ödememiştim. Durum tam olarak şöyleydi: Bir fahişe müşterisinin gözünü bağlar, yerine sevişmesi için bir meslektaşına para öder. Peki burada tuzağa düşen kimdir?

Hikâyenin dahası da var. Zaman içinde söz konusu yazarla karşılaştım, benim kim olduğum hakkında hiçbir fikri yoktu. Numara mı yapıyordu, özellikle mi yapıyordu bilmiyorum ama eğer bu sapıkça bir oyun, bir intikam türü idiyse, amaç neydi?

Sanki bir panda gibi şefkatle kocaman açtığı gözleriyle bakıp elimi sıkarken ona harflerin üzerine basa basa adımı tekrarladım. "Eh, söylesene, neler yapıyorsun bu hayatta?"

Onunla son karşılaşmamızda kendimi Ursula Le Guin olarak tanıttım.

O malum şaşkınlığıyla hayran hayran baktı:

"Ne kadar değişik bir isim. Söylesene, neler yapıyorsun bu hayatta?"

Ömrüm boyunca en çok Cecilia'ya mektup yazdım. Onun yanıt mektupları ailemin evindeki büyük bir kutuda duruyor. Yıllar önce bir ikindi vakti annem benim bütün yazışmalarımı konularına göre sınıflandırarak düzenlemeye kalkıştı. Üstelik "neşeli aşk mektupları", "hüzünlü aşk mektupları" ve "pornografik aşk mektupları" olarak alt başlık da atmıştı. Ortaokulda bir erkek arkadaşımın yazdığı "Tebessümmün sık sık aklıma düşüyor" cümlesindeki fazla "m" harfini kırmızı kalemle çember içine almayı da atlamamıştı.

Bu kadar emek verdiği kutu, onun evinde, ıvır zıvırların olduğu devasa eşya mezarlığının dibinde bir yerde duruyor.

Cecilia ile ben, sınıftayken, ödev yaparken, ergenlik akşamlarımızın hüznüne gark olmuşken hep yazıştık.

Bir zaman sonra, oyun olsun diye mektuplarımızı evlerimize yakın bir parktaki bir kayanın altına bırakmaya başladık. Bizimkilere dondurma yemeye gideceğimi söyleyerek çıkardım (ister evden kaçmak olsun ister Kundera ve De Beauvoir mahlaslı mektupları almak, her türlü karanlık işte dondurma, resmi mazeretimdi).

Olur da biri kayayı kaldırır ve mektuplu zarfı bulursa diye kendimize kurmaca kimlikler, mahlaslar uydurmuştuk ama içten içe umudumuz bir yabancının yazışmamıza hayran olması ve konuya dahil olmasıydı.

Cecilia, lisenin ilk yılından itibaren okunaklı, mükemmel bir el yazısı geliştirmişti. Bu konuda da kendimi ona göre yetersiz hissediyordum; harflerim artık çocuksu olmasa da fazlasıyla özenliydi. Bazı harflerimi yuvarlamaktan vazgeçememiştim; e harfine oranla a'yı daha belirgin yapmalı, i'lerin noktasını koymalıydım. Cecilia'nın el yazısında sadece dikey ve düşey imler vardı. Örneğin bir harfin f mi, l mi yoksa t mi olduğunu belirlemek mümkün değildi. İşte bu çözümleme işi onun dünyasına daha derinlemesine sızmama yol açıyor, kelimeleri on kere okuyor, paragraflara yeniden başlıyor, kendimi onun yazılarının bir tefsircisi gibi hissediyordum.

Onun cümlelerini bir deftere kopyaladığım, zaman zaman birini etkilemek için kullandığım doğru. Hatta aynı cümleyle iki ayrı kişiyi etkilemişliğim bile var. Âşık olduğum kişiyi baştan çıkarmak için kullanacağım kelimelerden bir seçki hazırlamıştım ve yıllar içinde bunları defalarca uyguladım; eski kırıklarıma yazdığım e-postaları o kadar sıklıkla yağmaladım ki, en tesirli cümlelerimin soyağacının başlangıcını unuttum. Hatta böyle bir soyağacının hiç önemi olmadığına da kendimi ikna ettim.

Cecilia on ikinci sınıfı bir değişim programından yararlanarak Almanya'da okudu. Dresden yakınlarındaki bir kasabada yaşayan bir ailenin yanına yerleşmişti. O zaman insanlar İtalya'yı terk edip Londra'ya gidiyorlardı ama Almanca öğrenmeyi ve hayatının bir yılını eski Doğu Almanya'nın bir kasabasında geçirmeyi bizzat seçen birini hiç tanımıyordum.

Tabii ki mektupların sıklığı şaha kalkmıştı.

Nihayet posta kutusunda hem de yabancı pullarla donanmış mektupların esrikliğini yaşayabilirdim. Kimi zaman –sarışın, sıska, sekiz ve on iki yaşındaki– ev sahibi erkek kardeşlerin fotoğrafını da ekliyordu; en şahane melodramlarda olduğu üzere oğlanların ikisi de ona âşık olmuşlar; kardeşler arasındaki rekabeti, platonik aşkı ve terk edilme acısını tatmışlardı. Fotoğraflardan birinde

özgün dilinde okuduğu *Büyülü Dağ* romanı görülüyordu. Ya da ilk kez tattığı *zencefilli çörek*. Otostopçu montuyla ve Jim Morrison tarzı ("Dostum, buldum nihayet!") deri pantolonuyla karlar içinde.

Bu birlikte başlattığımız bir arayıştı, gıyabında yapılan bir kabul töreni; oysa herhangi bir tören yoktu ve ikinci el deryası Porta Portese pazarına gidip Jim Morisson tarzı deri pantolon hayalinin peşine düştüğümüz her pazar, ideallerimizin soyutluğunu daha da perçinliyordu. Ama işte, Doğu Almanya'nın bir kasabasında onu bulmuştu ve şimdi bana bunun kanıtını sunuyordu. Ben bunu değerler sistemimde bir yenilgi olarak kabul ettim: Bir ideal somutluk kazandığında, teoride var olmayı bırakıyordu. Cisimlenmiş komünizmin akıbetini yaşayan Cecilia'nın üzerindeki deri pantolon da artık cisimlenmişti; bu olay bana güven mi aşılamalı yoksa beni hayal kırıklığına mı sürüklemeliydi, bilemiyordum.

İçeriklerinin ötesinde, fotoğraflar genellikle başka bir dünyadan geliyorlardı; sanki bir aidiyet belirtmek istercesine farklı bir formatta basılmış oluyorlardı. Boyutları daha küçüktü, mat baskıda renkler belli olmuyordu. İçten içe Doğu Avrupa hüznünü yansıtıyorlardı. Bu görüntülerin bendeki anlamı egzotizmdi: Bembeyaz bir gökyüzü, kocaman binalar, dar pencereler, ahşap oyun parkları.

Fiziksel uzaklığımız bir başka etki daha yarattı. Başkalarının gözünde tanınmamak için kendimize taktığımız uydurma adlar zaten kendimizle aramıza bir mesafe koymuştu ve bu da bir tür otomatik kurgu yaratmıştı. Şimdi bu mesafe yeni bir olguyla besleniyordu: Her şeyi uydurabilirdik. O yapıyor muydu bilmem ama ben yapıyordum.

On ikinci sınıfımın iki versiyonu vardır: Hakkında neredeyse hiçbir şey anımsamadığım aşağı yukarı gerçek olanı ile Cecilia'ya yazdığım ve neredeyse her şeyini anımsadığım yorumu. Bir bakıma ilk romanım budur.

Neredeyse on yıl sonra sahiden bir romanımın basılacağını haber aldığımda Cecilia çizgi romancı sevgilisiyle Palma de Mallorca'ya taşınmıştı, tiyatro konusunda doktora yapıyor ve Almanca ders veriyordu. Kitabımın taslağını okudu ve bana şöyle yazdı:

> "Umarım, diye geçirdim içimden, umarım, Roma'nın herhangi bir yerini, bir lisesini anlatmaz, başka yirmi beş yazardan alıntı yapmaz, manzaranın bozulmasından şikâyet etmez; en azından bir festival, bir kasaba olur öfke ve aşkla dolu, (***)'nın kitabındaki gibi sadece yüceltilmekle kalınmayıp sahiden yaşanan bir aşk olur. Gerçekten korkmuştum Vero, sanki bir ihanetten korkar gibi. Şimdi kendimi biraz aptal ama yine de rahatlamış hissediyorum. Biliyorum buradan Roma'yı, o ortamı düşünmek çocukça ve 'her ne kadar sevsek de' lafı oldukça zehirli (ve kabile yamyamlığına maruz) ama düşünmeden edemiyorum."

Ben ve (***) zaman içinde görüşmeye başladık ve sık sık kitaplardan konuşuyoruz, artık kitaplarda ne öfke ne aşk buluyorum. (***) ise bunu başarıyor, en azından öyle söylüyor, yani aşktan söz ediyor, bazen coşuyor, çünkü bu (seks ve anneden sonra, belki onları da hâlâ yüceltiyordur) sağlam bir konu. Buna karşılık Cecilia ile görüşmüyoruz. Yıllardan beri. Bu iki durumun birbiriyle ilgisi yok ama aslında olmasını isterdim. Her ne olursa olsun, bir şeyin Cecilia'nın hayatımdan çıkıp gitmesiyle ilgisi olmasını isterdim çünkü bunu bir türlü açıklayamıyorum kendime.

O hâlâ hiç gitmediğim Palma'da yaşıyor ve hiç görmediğim bir kızı var. Kız kardeşleri evlendi, başka bebekler doğdu, tanık olmadığım başka olaylar yaşandı. Gerçeği söylemem gerekirse, kendime vaftiz anne, teyze, abla, *baby-sitter* ya da tanıdık rolü biçmediğim pek çok çocuk var. Temelde onlar doğuyorlar, ben toz oluyorum. *Puf!* Esinlenme krizi yaşayan bir peri gibi. Bir kirpinin,

tilkinin, ayının yavrulaması karşısında duygulanabilirim; kendimi iyi hissetmediğimde tuhaf sesler çıkaran baykuşların videolarını seyrediyorum ama dünyaya bir bebek geldiği anda onun çığlıkları karşısında ne yapacağımı bilmiyorum. Kabullenmekle yetiniyorum. Tamam, diyorum. Sonra da yetiyor, tamam diyorum ve yok oluyorum. Yine de onların doğum günü partilerine davet ediliyorum; aslında bu partilere önceden hazırlıklıyım, annemin hayali torunlarına aldığı pek çok bebek elbisesi var elimin altında.

"İşte bu Vero Teyze, merhaba de Vero Teyze'ye." Çocuk öylece bakar, onun teyzesi olmadığımı, bana cevap borcu bulunmadığını bilir. Ben de öylece bakakalırım, benden bekleneni tahmin edemediğimden herhangi bir Avrupa kentinin hayvanat bahçesinde yeni doğmuş kaplan yavrusuna karşı beslediğim muhabbeti içimde arayıp ne yapacağımı bilmemeye devam ederim.

Zaman içinde bu türden davetler de kesildi ve tamamen gözlerden uzak kalışım tamamlandı.

Annem kız arkadaşlarımın üreme aşamalarını izlemeye bayılıyor ama ben kaç çocukları olduğunu ve çocukların yaşlarını bilmiyorum. Benim için zamansal belirsizlik "birkaç yıl" olarak açıklanır. Bir şeyin ne zaman yaşandığı hatırlayamazsam şöyle diyorum: "Birkaç yıl önceydi." Eğer bir çocuğun yaşını bilemiyorsam "Aşağı yukarı iki yaşlarındadır" diyorum. İki yaşlarında, cinsiyetleri belirlenmemiş çocukların doldurduğu bir dünyam var ve günün birinde onlar da yetişkin olacaklar ama o güne kadar benim için bir belirsizlik bulutunda yaşıyorlar.

Annelik dürtüsünü tek bir kez Berlin'de bir Noel gecesinde hissettim. Ailemle birlikte geçirmediğim ilk Noel'di ve her ne kadar dönüş için uçak bileti bulamadığımı uyduran ben olsam da sabahleyin kar ve derin bir hüzünle uyandım. Bir erkek arkadaşım nehir kıyısındaki büyük bir binada yapılacak partiden söz etmişti.

Orayı bulmam için verdiği tarif aslında elle çizilmiş bir haritaydı; yalnızlığa boğulmuş zamanımı geçirmek için haritayı derinlemesine incelemiştim. Akşam karanlık, çamur deryası ve donmuş çukurlar arasında sözü edilen ve tanıma uygun terk edilmiş fabrika binasını buldum. Dışarı taşan müzik veya insan sesi yoktu. Girdim, arkadaşım yoktu, onun yerine şişe geçirdikleri domuzun ateşi etrafında ısınan kafası dumanlı tipler vardı. Kimse dönüp bakmadı, kimse gelişime aldırmadı. Çocuklar yerlerde yatmış ve uyumuşlardı. Kendimi tanıttım, kimsenin umurunda olmayan adım odanın boşluğunda yankılandı. Partiye sızmış olmam kimse tarafından kale alınmayınca içeriye sızmış olmanın nahoş duygusu arkasına gizlenmeme de gerek kalmadı. Ben de domuzun altında yanan ateşin başına oturdum. Karton kutudaki şarabı, daha önce bir başkasının içtiği ACAB yazılı fincana döktüm. Ufak grup başıyla selamlıyor, beni görmezden gelmeye devam ediyordu. Yanımda köpüklü şarap getirmiştim ama onu patlatmanın yeri değilmiş gibi geldi, zaten çocukları da uyandırmak istemezdim. Derken içimi saran bir dehşetle o yerdeki bohçaların aslında ölü bedenler olabileceği fikri geldi aklıma. Tek tek bileklerine dokunup nefeslerini dinledim. Ölü değillerdi. Kız çocuklardan biri gözlerini açtı, bana inanılmaz bir ifadeyle gülümsedi, belki de sıradan bir tebessümdü ama oraya geldiğimden beri ilk yaşamsal belirtiydi. Şaşkınlıktan çok meraklı bir havayla inceledi beni. Ne yapacağımı bilemediğim için saçlarını okşadım. Aralarında doğal rastaların oluşmuş olduğu sarı saçları vardı. Beni dirseğimden tuttu ve "Çişim geldi" dedi.

Elinden tuttum, dışarıya götürdüm. Isı sıfır bile değildi; üzerinde yalnızca geniş bir pazen gömlek ile botlarına soktuğu delik taytı vardı. Onu çalıların yanına götürdüm, uzun gömleğinin kenarlarını kaldırarak zarifçe çömeldi. Yerden yükselen sıcak buhara güldü. Kalktığı zaman "Bunu saklamalıyız" dedi. Aslında bir şeyin göründüğü yoktu ama yapraklarla örttük üzerini. Benim çakmağımla

aydınlanan yaprak tepeciğine baktı ve memnun oldu. "Evet, iyi iş çıkarttık" dercesine başımı salladım.

İçeriye döndük, benim görünmezliğim onu da görünmez kılmıştı ve o gözlerden, dünyadan, Noel kutlamalarından sıyrılmış ama birbirimize tutunmuş olduğumuz o birkaç saat boyunca, giderek cılızlaşan şenlik ateşinin zehirli havasında aile idealimin bu olduğuna karar verdim: Birbirini tanımayan ve bir daha asla görüşmeyecek olan küçük bir kız ile daha büyük bir kız.

Uzunca bir sessizliğin ardından, Cecilia altı yıl önce Roma'ya geldiğinde bana haber gönderdi. Lisedeki en yakın arkadaşlarım Villa Borghese Bahçeleri'nde, sabahın onunda bir buluşma ayarlamıştı. Herkes anne baba olmuştu. Pusetlerle bir araya gelmekti plan. Buz gibi soğuk ama pırıl pırıl bir Şubat günüydü. Yatağımdan nadiren on birden önce kalkarım ama o sabah yediden beri mavi kış göğünü seyrediyordum. Cecilia'yı yeniden görme düşüncesi, beni hem huzursuz ediyor hem de duygulandırıyordu. Bir önceki gün kürtaj olmuştum. Saat onu beş geçe bir mesaj attım:

"Kusura bakma, gelemiyorum."

Sonra bir tane daha:

"Seni arayıp anlatırım sonra."

Beni yanıtlamadı, ben de onu aramadım.

Ömrümce bardağın dolu tarafını görmedim. Boş tarafını da görmedim. Bardağı her an devrilecekmiş gibi gördüm. Ya da hiç göremedim. Zaten bardak da yoktu. Hiçbir şey yoktu. Çirkin bir sehpanın önündeydim ve üzerinde bir şey yoktu. Sehpa da yoktu belki de. Hatta çoktan yok oldu. Bir şeyin yokluğunda geriye şaşkınlığım kalıyor.

Kusura bakmayın, hatırlamıyorum. Neyi görmem gerekiyordu?

Yanıtı nerede bulacağımı bilemiyorum çünkü o noktada soru da kaybolup gidiyor.

Kimi zaman içinde yaşadığım tutarlı belirsizlik ortamının benim karakterimden kaynakladığından şüpheleniyorum: Hiç kimse beni görünce tanıyamıyor.

Sadece Puglia'lı akrabalarım, müsveddesini beleşe okuduğum yazar, bir partide tanışıp iki kelam ettiğim kişiler değil, en yakın arkadaşlarım bile.

Bizim mahallede dolaşan bir oğlan var; herkese sarılma isteğiyle yaklaşıyor ve sarılınca da herkesin poposunu elliyor. Başıma geleceği bilsem de sarılmasına izin veriyorum, çünkü sarılmak isteyip de tanınmadığım için süklüm püklüm geri çekilmenin acısını çok iyi biliyorum. Daima bir mazeret vardır: Güneş gözlüğü takmışmışım, saçlarımı kısa kesmişim veya uzatmışım, rengini değiştirmişim,

topuklu giymişim, güneşte yanmışım, şapka takmışım, fular dolamışım, ağzımda yemek varmış.

Bir keresinde yönetmen bir arkadaşım için bir deneme çekimi yapmıştım. Sonucu izlemiş ve akşam derin bir endişeyle aramıştı beni.

"Sanki korku filmi izledim. Anlaman mümkün değil."

"Tam tersine, anlayabilirim."

Her planda başka bir yüzle karşılaştığını söylüyordu.

A. ile birlikte olduğum senelerde aynı sorunu yaşamıştım. Şu fotoğrafçı olanla. Kadın olsaydı fotoğrafı ifade aracı olarak kullanan bir sanatçı olduğunu söylerdi ama erkek olduğundan fotoğrafçı olduğunu söyleyip geçiyordu. Ne yazık ki fotoğrafımı çekmesi gereken hallerde sanatçılığını konuşturmak zorunda kalıyordu.

Bir kamera objektifi karşısında sadece bir esin perisi rolüne indirgenmiş olmanın sıkıntısını yaşayan bütün o kadınlar için üzgünüm ama onları rahatlatmak da isterim: Çok daha kötüsü olabilirdi. A. benim fotoğrafımı çekmekle hiç ilgilenmedi; dünyada çok daha kayda değer şeyler vardı: özel bir kalker kaya oluşumu, çürümüş yapraklar, çatlak bir duvar. Sahip olduğum ender portrelerim ya zorla ya pazarlıkla sahip olduklarım: ("Tamam ama Bienal projemi sen yaz.")

Yüzümü kadraja aldığında ne gördüğü, mercek ve bedenimin sınırlarının oluşturduğu hava ve ışık uzamında ne vuku bulduğu, beni aşağıdan çekmemesi için yalvardığım ve onun yaratım sessizliğine gömüldüğü sırada nasıl bir tefekkür haline girdiği benim için daima bir gizem olarak kaldı. Ne olursa olsun sonuç daima canavarlaştırılmış çehreme ait utanç verici fotoğraflar olurdu. Hatlarımın kaygı verici deformasyonunda A. karanlık çizgileri, gölgeleri, görsel katmanları bulup çıkarırdı: Sevilen kişinin değil, huzursuzluk verici ve harap bir manzarada boy gösteren çirkinliğin habercisiydim ve bu da onun sanatsal yeteneğini kısıtlıyordu.

"Korkuncum."

"Ama iyi fotoğraf."

Bunu daima tüm silahlarımı indirmeme yol açan bir netlikle söylerdi. İkimiz de kişisel olarak görsel yeteneksizlikten mustaripti: O beni göremiyordu, ben de onun fotoğraf sanatını.

Annemle durum daha da farklıydı. Onunla sözleşip yanına giderim ve onun herhangi bir kadına sevgiyle öpücük kondurduğunu görürüm. Şanslıysam en azından yaşça bana yakın bir kadın bulur ama geri kalanı tamamen rastgeledir: boyu, yapısı, giyimi. Bir keresinde kolumun tamamına *tribal* dövme yaptırdığım için derin bir teessüre kapılmıştı, bir keresinde de köpek aldığım için ölümüne korkmuştu. (Muccia Ninem süpürge sapıyla başıboş kedi ve köpekleri öldürürdü; annem de Doğal Hayatı Koruma Derneği eylemcisi olacağı yerde hayvan fobisi geliştirmişti.)

Genellikle kızının kendi olmadığı halini, kendi olduğu halinden daha çok beğenir. Saçımı kıvırcık olduğunda güzel bulur, nihayet birkaç kilo almışımdır ya da satın aldığım kaz tüyü dolgulu mont çok hoşuna gitmiştir. Eğer buluşma yerine geç vardıysam, rast geldiği talihsiz kişi –ben olmadığı için özür diledikten sonra– annemin sorgulamasına maruz kalmak zorundadır. İşte o noktada benim gelişim onların şahane dostluğunu bozmaktan başka bir şeye yaramaz ve ben bu yedek kızların hayatları konusunda heyecan içinde bilgilendirilirim; annedirler, sözleşmeli çalışmaktadırlar ya da onlara bakan, ihtimam gösteren kocaları vardır; Roma'nın iyi bir semtinde güzel evleri vardır, hatta terasları vardır veya en azından çamaşır asabilecekleri bir balkonları. Sonra birbirlerinin telefon numaralarını alırlar ve birbirlerini yemeğe davet ederler. Kimi zaman yedek kızlar ayıp olmasın diye bana da bir soru sorar ama ben ağzımı açıp yanıtlayana kadar annem tüm hayatımın özetleyiverir:

"Küçükken resim yapmayı severdi. Sonra bıraktı."

Annem kıza cep telefonundan koridorda asılı duran iki resmi gösterir. Yedek kız başıyla onaylar, ben de onaylarım.

Annem internette de yedek kızlarla tanışır. Annemle Facebook'ta arkadaş değiliz. Daha doğrusu ben her şeyden haberdar olmasın diye onu engelledim.

A.'dan ayrıldığımı, neredeyse iki yıldır yalnız yaşadığımı peşi sıra gelecek telefonlardan kaçındığım için gizledim ve bunu Facebook sayfamın tutarsızlıklarından keşfetmemesi için de engelledim.

Bunun karşılığında bir dizi kadın yazara arkadaşlık teklif etti. Beni de onların günlerini nasıl geçirdiklerini, kendilerini nasıl hissettiklerini, evlerini nasıl döşediklerini, mutfakta ne kadar marifetli olduklarını ("Gördün mü ne güzel kurabiyeler?"), neler okuduklarını, aşk hayatlarını ("Öncekini daha çok beğeniyordum") anlatmak için arıyor.

Yazarlar, annelerinin gençlik fotoğraflarını paylaştıklarında telefona sarılır. Bu görüntülerden her zaman etkilenir, yedek kızın duygusal hafızasında yeniden ortaya çıkmadan önce sonsuza dek kaybolmuş gibi görünen bir şeyde kendinden bir parça bulur. Aile fotoğraflarını karıştırıp tüm dünyayla paylaşacağı fotoğrafı seçen kişinin tatlı özeninin arkasında o gözlerin kendine baktığını, o gözlerin kendini sevdiğini hisseder. "Ne şahane...", "Harika bir foto!", "Yüzü de güzel ruhu da!" gibi yorumları kalp işaretlerine boğar.

Annem, 1962 yılında İsviçre Alpleri'nde kayak kostümleri içinde poz vermiş bir kadının fotoğrafına hayranlıkla bakıyor. Annem hayatında ne Alpler'e ne İsviçre'ye gitti ne de ayağına kayak taktı. İşte o noktada tutarlılık yakalamak için yazar kadınların galerilerine girip onların küçüklük fotoğraflarına bakıyor ve benim çocukluk albümüme bakarmış gibi hissediyor. Öyle bir albüm hiçbir zaman olmadığından ve elimde sadece dedemin sırtım dönükken çektiği fotoğraflar bulunduğundan anlıyorum ki benim küçüklük çehrem

bütünüyle yapay, akışkan, sadece fikren var olan ve resim yapmayı seven, sessiz bir seksenlik ihtiyarın nostaljik hafızasından ibaret.

Başka dört kadın yazarla bir derginin kapağında boy gösterdiğim zaman sürpriz yapmak için anneme telefon ettim. Ona bayiye gidip dergiyi almasını söyledim.

"Gazeteyle bedava mı veriyorlar?"

İki avrosuyla sağlam bir yatırım yapmaya değecek mi bunu anlamaya çalışıyordu; dergiyi aldığında da beni bayiden arayıp şöyle dedi:

"Verika, ne görmem gerektiğini anlayamadım."

"Aman be anne, kapağa bak!"

İşte o noktada beni öteki dört yazardan biriyle karıştırarak kabarık saçlarımı tebrik etti.

Bir süre önce Berlin'de kayıp bedenlerden söz eden bir tiyatro gösterisi izledim. Arjantinli *desaparecidos* anneleri, Meksika sınırından geçerken kaybolan oğullarını arayan Orta Amerikalı anneler, PKK'nın çocuklarını zorla dağa kaçırmasını protesto eden Kürt anneler. Tekrar kucaklayabilecekleri, hatta gömecekleri bir bedenin varlığıydı önemli olan. Ardından ağlayabilecekleri bir beden. Dönebilecekleri bir beden. Yıllar boyunca bedenini aradığı evladının yokluğuyla karşılaşmış annelerin mahvolmuş, yok olmuş yüzleri. Ölüm korkunçtu ama yasın olanaksızlığı insanlık dışıydı.

Trajik bir olayda cansız bedenimi teşhis etmek zorunda kalan annemi düşündüm. Onun yerinde olmak istemezdim. Bocalamasını, yüzünün alacağı hali düşündüm: Umutsuz veya mahvolmuş olmazdı yüzü, sadece fazlasıyla afallamış olurdu. Ne yapardı? Çevresindekilerin bakışlarında ufak bir yardım mı ararda? Bizi göklerden izleyen babamın gözlerinde mi ararda cevabı? (Paradoksun doruklarındayız!) Kızından yirmi kilo daha şişman ve koca memeli

kıvırcık saçlı bir kadının cesedine eğilip ağlar mıydı? Annemi böylesine imkânsız bir dilemmayla yüzleşirken hayal edince tüm benliğimle arzu ettiğim tek şey kafa karışıklığından bir an önce kurtulması oluyor.

"Her neyse. O diyelim bari."

İşte hayatımın her anında kendimi böyle hissediyorum: Evet ya, benmişim diyelim bari.

"Cecilia ile ayrı düştük" açıklamayı beceremediğim bir şeyi ifade etmenin en kolay yolu olurdu. İçten içe nedenlerini seziyor, hatta bildiğim için korkuyor ve e-postadaki o cümleyi yeniden düşünüyorum: "Korkmuştum, sanki bir ihanetten korkar gibi."

Ona ihanet mi ettim?

Hayatım boyunca yazar olma hayali kurmadım ama yalanımı ince ince mükemmelleştirdim: "Elbette! Küçüklüğümden beri kurduğum bir hayaldi."

Kadın oyuncular sokakta, otobüs durağında ya da ellerindeki bezle barın küçük masasını temizlerken keşfedilme ayrıcalığına sahiptirler; rastlantı onların davranışı haline gelir ve kırmızı halıdaki pozlarıyla bile bunu belli ederler ama bir kadın yazar bu kutsal ateşi küçüklüğünden beri içinde besler. Bu nedenle o yalanı peşim sıra sürüklüyorum; onu uydurulmuş küçük anekdotlarla, cesaretimin kırıldığı anlarla, bana bir tutku armağan etmek için gözüme uyku sokmayan şeytanlarla besliyorum.

Bir keresinde bir yazarın, yazma uğruna ölmeye hazır olduğunu duymuştum. Onun samimiyetini sorgulayacak değilim ama bunun nasıl olabileceğine akıl erdiremiyordum. Biri vatanı için ölmeye hazırsa onu savunurken savaşta can verebilir ama yazmak için ölmeye hazır olmak ne demekti? Ne yazık ki kimse, ben bile yazarın somut bir örnek vermesini isteyemedim.

Küçükken rock yıldızı Veronika olmak isterdim, sonra çiftçi; çaldığım resimlerin başarılarını görünce kendimi ressam olarak yeniden yaratmayı düşündüm; hiç olmazsa teyzem memnun olurdu. Kendimi sergimin açılışında hayal edebiliyordum ama bir eser üzerine çalışırken hayır. Yaratıcı aşama özellikle kaygı vericiydi (Nereden başlamak gerekiyordu? Bir tuval mi almalıydım? Eskiz mi çizmeliydim? Figüratiften ebediyen uzaklaşmalı mıydım? Orada bile sana aman vermeyen şeytanlar olabilirdi ama ben hep yalnızdım). Bir atölyem olması fikri hoşuma gidiyordu, hepsi bu.

Rock yıldızlığı konusuna gelecek olursak, hiçbir zaman bir enstrüman çalmayı öğrenemedim, şarkı söylemeye başladığımda insanlar hep susmamı istedi, kalbim kırıldı. Bas gitara heves etsem de annem piyanoyu obje olarak beğendiğinden ağabeyimle benim piyano çalmayı öğrenmemizi istedi.

Günlerden bir gün evimizde müzik öğretmeni arkadaşı Pariani'nin ona hediye ettiği, bütünüyle akortsuz ve bazı tuşları eksik olan beyaz bir piyano belirdi. Salona yerleştirildi, ona çarpmadan divana geçip oturmak mümkün değildi. Babam bu yeni paradoks formuna hiç durmadan küfrediyordu, bu sefer ben de ona hak veriyordum.

Pariani'ye zaafı olan annem onun evimize gelip bize ders vermesi hevesiyle almıştı piyanoyu. Ne ben ne de ağabeyim yetenekliydik; daha da önemlisi, annem piyanoyu tamir ettirmeye niyetli değildi. Tamir edilmesinin amacını anlayamıyordu.

"Tıngırdatmayı öğrenseler yeter" diyordu.

"Francesca, tıngırdatmak için bile piyanonun tuşlarının olması gerekir."

"O halde varmış gibi yapın."

Böylece Pariani bir süre bize gelip tıngırdatmayı öğretti.

Bizim ve Pariani'nin işkencesi, babamın piyanoyu sökmesi ve arka panelini yeni bir duvar oluşturmak için kullanmasıyla son buldu. Rock yıldızı Veronika harika bir basçıydı öte yandan.

Gelecek için kurduğum hayaller tamamen boştu. Boş hayaller genellikle kendi kendini kandırmaya yarar ama ben başkalarını kandırmak istiyordum. Bilinmeyen bir yeteneğim olduğunu sanmıyordum, anlaşılmadığımı hissetmiyordum, kimseye karşı intikam duygusu beslemiyordum. Daha çok yıldızlara, Mutlak Olan'a, beşin uğuruna, sihirli bir düşünceye, herhangi bir büyüye inanmak gibiydi. Daima sahte ve yüzeysel bir hırsım oldu. Bir hayali uzun süre beslemek, bir bostan ekip biçmek kadar sıkıcıdır. Nitekim çiftçi olmak düşüncem de yalandı çünkü tek ilgimi çeken, başımda hasır şapkamla tarlama, çiçeklenmiş elma ve kiraz ağaçlarına ve hiç büyümeyecek yavru hayvanlar ile bodur yaratıklarla dolu bir çiftliğe sahip olmaktı.

Cecilia ile kitaplar hakkında konuşurken aslında kitaplardan bahsetmiyorduk. Nesne olarak var değillerdi. Hikâyeler, kahramanlar, tabii bir de tıpkı romanlardaki gibi hayatları olan yazarlar vardı ama bırakın basın ofislerini, yayıncılar, editörler, düzeltmenler, pazarlamacılar bile yoktu. Aslında "oldukça zehirli (ve kabile yamyamlığına maruz)" bir ortam yoktu. Ardından kendimi bunların ortasında buldum. Ben de zehirlenmiştim.

Cecilia ile benim aramda yazar olacak biri vardıysa bence oydu diyerek konuyu basitleştireyim. Böyle bir açıklama benim –edebi– huzursuzluğumu, dile getirilmemiş bir hayalin kaybedeni olduğumu açıklar.

Bütün bunlar yerine parktaki bir kayanın altından mektupları çıkartmayı özlüyorum. On ikinci sınıfta Cecilia olmadığı için Fitzgerald'ın *Cennetin Bu Yakası* kitabının kahramanı Amory Blaine ile konuşmaya başlamıştım.

Amory her gün okul çıkışında beni bekliyor, evime kadar eşlik ediyordu. Aramızdaki çekim belliydi, o daima şık giyiniyordu, kostümü bedenini sarıyor, gömleği daima plise ipek oluyordu.

Bileklerinde kol düğmeleri vardı. Onunla baş başa kalabilmek için diğer herkesten kurtulmaya çalışıyordum. Başkalarını başımdan savmaya çalışma numaralarımın bitmesini beklerken okul duvarına yaslanıyor, alaycı gözlerle beni süzüyordu. Onun yanına gidiyordum, sessizce, içimizi çekerek yan yana yola koyuluyorduk.

"Annen evde midir?" diye soruyordu bana.

"Ah Amory..." derken yüzüm kızarıyordu.

Bir sigara yakıyordu.

"Sigara sana yakışmıyor, biliyor musun?

"Sıkma canımı."

Ama tabii ki canı sıkkın tüttürürken sigarasını ona bayılıyordum.

Sitemize giriyorduk, revakların altından Q blokundan A blokuna kadar yürüyorduk. Holde vedalaşıyorduk.

"Ne işimiz var burada?" diye soruyordu.

"Bilmem. Şu anda kendimi cıva gibi hissediyorum."

"Açık konuşalım... Birbirimizi bir daha hiç görmeyeceğiz. Seni buraya getirdim çünkü etraftaki en güzel kız sendin."

İşte o noktada, mahvolmuş ama mutlu bir şekilde merdivenleri koşarak çıkıyor, tabaklarındaki *cordon bleu*'leri yiyerek *Non e' la Rai* programının karşısında konuşlanmış annemle ağabeyim arasındaki huzuru bozuyordum.

Birkaç yıl önceki Berlin yazlarımda sadece barmene bayıldığım için takıldığım bir bar vardı. Yirmi yaşındaydı, İrlandalıydı, adı Art idi. Bana Amory'yi, belki de artık olmadığım kişiyi anımsatıyordu. Neredeyse her gün oraya giderek yazarmış gibi yapıyordum. Aslında o da çalışırmış gibi yapıyordu, çünkü bütün zamanını tezgâhın arkasında, tanınmamış İrlandalı şairleri okumakla, sonra gelip bana onları yinelemekle geçiriyordu. Olur da bir kadeh şarap istersem, şişenin dibini o kafaya dikiyordu. Art ile geçirdiğim o öğleden sonraların estetik gelenekselliğini

bozmamak için bilgisayarımı getirmiyor ve defterime rastgele bir şeyler karalıyordum. Tüm duyarlılığıyla yaşımı sormamıştı (otuz sekiz), beni daha genç sandığı kandırmacasını –kendi kendime de olsa– sürdürüyordum.

Kendini şair olarak tanımlıyor, okuduğu dizelerin şairlerinin kitapları basılmış olsa da o alkolik ve dışlanmış birinin efsanevi hayatını düşlüyor, günün birinde şiirlerinin barkotlu bir ürün olarak basıldığını görmek ve bu konuda bir sözleşme imzalamaktan dehşetle korkuyordu. On beş yaşında yazdığım şiirleri ayaküstü çevirerek ona okuyordum; hayat seçimlerinden, ilk kitaplardan, pazarlama departmanlarının kitap kapağıyla ilgili kuşkucu fikirlerinden önceki hayatın tadını çıkarıyorduk. Ama bir gün berbat bir fikirle adımı google'lamış, basılmış iki romanım olduğunu öğrenmişti. O öğleden sonraların samimiyeti ansızın erişilemez oldu. Beni görmezden gelmeye başladı.

"Bak, sahiden çok az sattım" diye sakinleştirmeye çalışıyordum onu.

Bana dizeler okumaktan vazgeçti, şişeleri kendi kafasına dikti.

Sonra Yunanistan'a gitti, şimdi bir de oğlu var (bir iki yaşlarında herhalde). Facebook'ta fotoğraflarına bakıyorum, deniz tuzu ile sararmış bukleleri ve mayosuyla kumsalda. O bezgin halinden eser yok şimdi, iyotun dibine vurmuş.

Bilmem neden, ihanetime uğrayan insanlar kendilerine deniz kıyısında bir hayat kuruyorlar.

Küçükken içimde kutsal bir yazı ateşinin yandığını hissetmesem de bir süreliğine günce tutmuştum. Çocuksu dertlerimi geleceğe taşımaktan çok, annemi kandırmak için yapıyordum bunu. Okuyacağını bildiğim için –nitekim okuyordu– kullanımına ve tüketimine uygun bir ben sunuyordum.

Kimi zaman minik desenler de çiziyordum – hani resim yapmaya bayılıyordum ya. Bunların arasında benim *Kıyım* adını verdiğim

bir akıl oyununun görsel yorumu vardı. Bilinmeyen nedenlerden ötürü yaşanan bir katliam hayal ediyordum. İnsanların kolları bacakları kopuyor, bedenler ikiye yarılıyor, organlar dışarı fırlıyordu. Annem cinsel dürtülere yönelik olmadığı sürece küçük bir kızın böylesine zalim ve korkunç imgeler yaratmasında bir sorun görmüyordu. Okul arkadaşlarım sayesinde erkek organının stilize çizimini öğrenince kıyım fresklerime çiçekler, bacalar, daha sonra köpeğinin üstüne yağmur gibi yağan bombalar yüzünden ayaklarını kaybettiği için kolları üzerinde yürüyen bir kızın saç örgüleri arasına gizlediğim çükler çizmeye başladım.

Birkaç yıl önce o günceleri okumayı denedim ve uydurmalarımla gerçekler arasındaki ayrım bana eskisi kadar aşikâr görünmedi: Annem kendini kandırılmış hissetmesin diye oldukça makul davranmıştım. Şimdi kasten yarattığım gizemin ardındaki ifşaları kendim de kavrayamıyorum. Yine de okuduklarımla aramda tuhaf bir yakınlık hissettim: hiçbiri gerçek değildi ve beni müthiş duygulandırmıştı. Sahtekârlıkta ilk adımlarımdı bunlar. Cecilia ile mektuplaşmalarımı ve günce sayfalarımı alıp bu kitaba dahil etmeyi aklımdan geçirdim ama estetik kaygım bir yana, anlamlı da gelmedi. Uydursam da olur gibi geldi. Zaten o zaman onları da uydurmuştum: Annem için yazılan günceler, hiç yaşamadığım on ikinci sınıf anılarımı anlatan mektuplar, Amory Blaine'in beni kıskandırmak için yazdığı romantik kaçamaklarını anlattıkları.

Ağabeyime kendi romanımın ilk sayfalarını teslim ederken ailemiz hakkında yazdığımız kitaplarla ilgili bir anlaşma yaptık: Etkilenmemek için yazma sürecinde birbirimizin yazdıklarını okumayacaktık. Aslında bu tek taraflı bir anlaşmaydı ve kararı ben vermiştim çünkü her zamanki gibi o sorunun ne olabileceğini anlamıyordu. Onun romanı, ağırlıklı olarak babamın çalıştığı şirket hakkındaydı ve aylardır onu tanımış olan eski memurlarla görüşüp söyleşiyordu. Birkaç gün önce bana Rosa ile konuştuğunu söyledi.

"Kaydı dinlemek ister misin?"

Belden aşağı vurmak denir buna, elbette ki merakıma yenik düştüm.

Roma Ağustosunun sıcak bir yaz akşamında berbat bir pizzacının kaldırıma attığı masasında oturuyorduk. Neden bilmem, ağabeyim de ben de bazı anların önemini vurgulamayı becerememeyecekmişiz gibi ciddiyetten çok korkuyoruz. İkimiz de özensizliğe derin hürmet besliyoruz; aşkımızı dile getirirken açıklama tonunu sündürmeli, içine aptalca bir espri sokmalı, gözümüzü yaşartan sözleri kâğıttan okurken domates sosu sıçratmalı, biri bizi terk ederken fermuarımızı açık unutmalıyız.

O akşam ağabeyim her zamanki buruşuk gömleğini giymişti, göbek hizasındaki düğme kopuktu, gözlüğünün saplarından

birini kırmızı seloteyple tuttırmuştu. Cep telefonunu kendinin boş, benim pizza kenarlarıyla dolu pizza kutularının arasına koydu ve benim bıraktıklarımı yemeye başladı.

Rosa'nın –ki adı Rosa değildi– ses tonu dolgun ve gençti, ağır bir Roma aksanı ve hoş bir espri anlayışı vardı. Ağabeyimin niyeti siyasi bir roman yazmak olduğundan konuşmanın önemli bölümü, şirketin sendikalaşması ve işten çıkarmaların engellenemeyen zulmüyle ilgiliydi. Rosa o yılları, işçi kardeşlerine destek vermek ile yönetici sorumluluğunu yürütmek arasında bocalayan babamızın rolünü çok iyi hatırlıyordu.

Sonra ağabeyim pizzacının pis masasının orta yerine telefonunu koyup babasının sevgilisinin ses kaydını açarkenki umursamazlığıyla soruverdi: "Babamla aranda bir ilişki var mıydı?"

Benim hafızamdaki Rosa, babama sıradan aşk mektupları yazan kadındı. İşin doğrusu, o mektuplara dair hiçbir şey hatırlamıyorum, gerçekten var olup olmadıklarından bile emin değilim. Sahiden üç mektup mu vardı bilmediğim gibi ne el yazısı hakkında bir fikrim vardı ne de hatırladığım tek bir cümle.

Ailemdeki herkes kişisel çıkarı için anıları sabote eder. Her zaman gerçeğe kendi yorumumuzu katma yollarını arar, gerekirse manipüle ederiz. Kimi zaman gerçeği baltalarken kendimize bir şüphe payı, olayların doğruluğunu belirleyebilecek ince bir açıklık bıraksak da genellikle tersi olur: Başlangıçtaki yalanımızı ya da yalana yol açan esas olayı tamamen unuturuz.

Örneğin, annem sol elime taktığım yüzüğün Muccia Ninemden kaldığından emin. Bu altın kabartmalı kameo yüzük ergenlikle yetişkinlik arasındaki dönemime, kızların gümüşten altın takıya geçtiği sürece ait. O dönemde *kameo* tutkum vardı.

Anneme bunu benim aldığımı söyleyince suratını asıyor: "Neden hep yalan söylüyorsun bana?"

Yüzüğün anneannemin olduğunu düşünmekteki ısrarını anlamasam da nereden aldığımı anımsayamadığım için ben de onun yorumunu benimsedim. Birileri bana "Ne güzel bir yüzük" dediğinde anneanneme ait olduğunu söylüyorum. Hatta göğüslerime dayadığı kahve fincanının özlemiyle yüklü bir tebessüm etme cüretini bile gösteriyorum.

Babam ise gerçeği despotizmle oyuna getirirdi; gerçeği, duvarları ve başkalarının arzularını bu şekilde örerdi. Ona göre anı diye bir şey yoktu; sadece şimdiyi önemserdi ve kimsenin ortaya koymadığı sorunlara çözüm bulmakta üstüne yoktu. Dedemlerin Roma'nın banliyösündeki evinin tümünü satın almaya karar verince nakit para dolu çantasını eline aldı ve ablasının karşısına dikildi; iş bittiğinde ailesinin kefaretini kahramanca ödemiş ve herkesin hayalini gerçekleştirmiş gibi hissetti kendini. Oysa ben Berlin'de bir apartman dairesi alması için yalvarıyordum ona, çünkü o zaman Aspromonte'nin bir köyündeki evden daha ucuzdu.

Fevkalade hafızası sayesinde –üstün zekâlılar topluluğu– MENSA'ya kabul edilebilecek olan ağabeyim kendine özgü bir amneziden mustaripti. Bir keresinde ona hayatıma dair trajikomik bir olay anlatmıştım.

"Roman sahnesi gibi" demişti. Gerçekten de öyleydi.

Birkaç yıl sonra o sahne onun romanında çıktı karşıma. Telif hakkı istemek için mesaj attım.

Yorumu, "Hadi canım sen de, ne rastlantı ama!" oldu.

Rosa'nın üç mektubu da benim için öyleydi. Şimdi konunun ne kadarının uydurma olduğunu belirleyemiyorum ama hilebazlık kariyerim daha o zaman başlamış olmalı. Bir bakıma kendi hikâyem buydu. Babamın emirlerine karşı çıkmıştım, evin anahtarlarını çalmıştım, kaderim beni o mektuplara götürmüştü.

Yirmili yaşlarımın hayal dünyasında o ihanete ihtiyaç duyuyordum. Annemle babam hakkında romantik hayaller beslemek istemiyordum. Aşkın sürekli Radio 3 dinleyen bunalımlı bir kadın ile evin içinde duvarlar ören öfkeli bir adam tarafından temsil edilmesini kabullenemiyordum.

Ağabeyime göre annemle babam arasındaki ilişki daima örnek oluşturuyordu: Son ana kadar birbirini seven iki kişiydiler. Benim içinse kendi hayatımda arzu etmediğim her şeyi temsil ediyordu: Birbirini mutlu edemeyen ve sonuna kadar bir arada kalan iki kişi. Aradığım kanıtı Rosa'nın mektuplarında bulmuştum. Bizimkilerin evliliği bir komediydi, böylece ben de kendimi evlat sorumluluklarından azat edebilirdim. Belki de bu kanıta o kadar çok ihtiyaç duymuştum ki, bizzat ben yaratmıştım.

Annem dulluğu anneannemin stoacı tavrıyla karşıladı. Her zaman biriyle karşılaşmasını, birinin onu baştan çıkarmasını, "şehvet düşkünü" lafı ardında yeni bir anlam bulmasını umdum ama asla gerçekleşmeyeceğini biliyorum. Gece uyumadığımda, bana sayısız iyi geceler mesajı atıyor ("Hu hu iyi geceler", "Hayırlı geceler", "Anneden iyi geceler", "Good night", "Good night and good luck") ve arada sırada "bir tanem" dediği de oluyor; işte o anda mesajların bana atılmadığını, bir sevgiliye atılan iletinin yanlışlıkla bana geldiğini kuruyor ve bu yanılsamayı demlendiriyorum. O, asla doğmamış torunlar ordusunu düşünürken ben onun asla var olmamış sevgililerini sıralıyorum.

Artık Rosa'nın mektuplarını bulmamın bir başka amacı daha olduğunu fark ediyorum. Bra ile kaçmamız, yalan söylemiş olmam, uzun otomobil yolculuğu, oraya varmadan yaşadığımız çılgın arzu: Bir aşk kaçamağını taçlandırmak üzereydim. Ya sonra? Günün geri kalanında mektuplara takılmıştım. "Sonra" olacaklardan korkuyordum.

Yola çıkan Rus şairciğine, cebinde Bob Dylan sözleri taşıyan sevgilime veda etmiştim ama Moskova otobüsüne binmeye ya

da Dublin sokaklarında gitar tıngırdatmaya cesaret edememiştim. Amory Blaine beni okul kapısında bekliyor ve bilge sözlerini önüme saçıyor: "Duygusal bir insan her şeyin süreceğini zanneder; romantik bir insan umarsızca sürmemesini diler." Onaylıyorum ama ondan daha radikal olmak ve bazı şeylerin hiç başlamamasını ummak istiyorum.

"Babamla aranda bir hikâye yaşandı mı?"

Rosa yanıtlamak için duraksadı; utanmakla oyalanmak arasındaki geçen gergin sessizlik bitmeyecek gibi geldi.

"Bilmiyorum Christian. Hikâyeyle ne demek istediğine bağlı. Anlamı ne bunun? Bir hikâye..."

Yeniden sustu. Zamanlaması mükemmeldi. Tabağımda pizza kenarı kalmamıştı.

"Hikâye muğlak bir kavram."

Sonra daha direkt bir yanıt verdi ama beni pek ilgilendirmiyordu.

Ağabeyim bana kendini beğenmiş bir ifadeyle baktı: "İyi laf değil mi?"

Başkalarının kendini beğenmişlikleriyle ne yapmam gerektiğini hiç bilemem, uzaylı bir canavara bakar gibi incelerim, sonrada depresyona girerim.

Ağabeyim telefonunu masadan alıp Facebook'a Roma'nın çöp toplama sorunu ile ilgili uzun bir gönderi yazmaya başladı. Çöp toplama sorunu benim hassas noktamdı ve bunu biraz önceki kendini beğenmişliğine tatmin edecek bir yanıt vermediğim için yazdığını biliyordum. Beni çaresiz ve güçsüz hissettirdiği için veto ettiğim iki konu var: Roma'nın çöpleri ve ödemesi gereken cezalar.

Üç yaşındayken karşısındaki ona yüz vermediğinde bardağı dişleyen ağabeyim, kırk beş yaşında şehrin sızıntı su meselesiyle ilgili yirmi ileti paylaşıyordu.

O sosyal medya gönderisiyle ilgilenirken, ben Rosa hikâyesinin bir başka versiyonunu düşündüm.

Babamın ölümünden sonra onunla temas kurabilirdim. Kadın kadına bir yüzleşme. Mekânsa belki bir pizzacı değil, bar olurdu. Onunla buluşmamızın tüm ayrıntılarını yazabilirdim: yaklaşmasını, yürümesini, oturma tarzını, güneş gözlüklerini çıkarmasını ya da çıkarmamasını (güneş olur muydu acaba?). Ne ısmarlardı? Sigara içiyor muydu? Büyük olasılıkla iki kadeh beyaz şarap alırdık. Onun en ufak hareketini, bakışını, tereddüdünü, tikini, duygusal değişimlerini hangi cilvelerle yansıtacağını zihnime not ederdim. Bende, onun sevdiği –ikimizin de sevdiği– adama ilişkin benzerlikler görüyor mu diye sorardım. Ağzımın babama benzediğini söylerler.

Şarap gelirdi. Kadeh tokuşturur muyduk? Evet ama neye kadeh kaldırırdık? Hayata, hayatta kalan iki kadına. Rosa, Oca.

"Üzgünüm" derdi bana.

O zaman derin derin bakardım gözlerinin içine –Kahverengi miydi? Mavi miydi?– çünkü öyle yapılır, dizi sahnesinden fırlama bir bar masasında iki kadın, iki kadeh; edebi bir merhem olacak sözlerimi dökmek için dudaklarımı, *babama benzeyen* dudaklarımı hafifçe aralardım.

"Üzülme. Birbirinizi sevdiğiniz için mutluyum."

Sonra bir final cümlesi, belki duygusal bir veda, sadece babamı tanıyanların bilebileceği minik bir ayrıntı. Artık babamın tehditkârdan çok komik görünen öfke nöbetlerini konuşurduk veya kısa boylu olduğu için gömlek manşetlerini terziye kısalttırmasını.

Gülerdik. Duygulanırdık. Ve nihayet içten gelen bir kadeh tokuşturması olurdu. Her büyük hikâyenin sonu: uzlaşma. Jenerik yazıları.

Hayatımda böyle anlar olmasını çok isterdim. Cecilia'ya o sabah onda Villa Borghese'ye neden gitmediğimi söylemek. Muccia Nineme onun ateşte kaynattığı *ragu* sosunun kıymetini bugün

anladığımı. Kimi zaman etin içine yumurta bile kattığımı. Ama insan soluk anılarındaki bir kişi ya da olayla nasıl barışabilir ki? Eğer anılar oluşurken değişime zorlandıysa?

"Anılarımızdan başka her şeyimizi elimizden alabilirler" derler. İyi de mümkün olsa bile böyle bir gaspı kim ne yapsın?

Anılarımızın çoğu biz farkına varmadan terk eder belleğimizi; geri kalanları biz yeniden doldururuz, çevreye saçarız, şevkle abartırız, kapı kapı dolaşan seyyar satıcılar gibi methederiz, hikâyemize kulak verecek birini araırız. İndirimli, yarı fiyatına.

Bellek benim için küçükken oynadığım o zar oyunu gibi; Asıl olan nafile mi, hileli mi olduğuna karar verme meselesi.

Birkaç gün önce bir kız arkadaşım yeni kitabımın –bu kitabın– neyle ilgili olduğunu sordu. Ne diyeceğimi bilemedim, her cümlem öncekiyle çelişiyordu, her ifade yetersiz görünüyordu. Kimse beni suçlamadığı halde kendimi savunmak için mazeretler uyduruyormuşum gibi hissettim.

Sanki beni sakinleştirecekmiş gibi, "Peki ama neden yazıyorsun öyleyse?" diye sordu.

Dillendirmen istendiğinde her şeyin anlamı birbirine benziyor ve sanki gerçek sadece sükûnette bulunuyor. Bir zamanlar annemi kandırmak için günce tutardım, peki şimdi ne yapıyorum?

Fikirleri son zamanda hayatımda aşırı önem kazanan bir adam bana yazımın "buz tutmuş" gibi olduğunu söylemişti. O da yazar olduğundan bu sözcüğü boşuna seçmiş olamazdı. Bu bir hakaret ya da bir övgü değildi, dingin bir gözlem hiç değildi. Edebi zevklerimizin, eleştirinin ötesinde bir yargıydı, çünkü temelde edebiyat konuşurken güzel –ya da çirkin– daima bir başka şeyden söz etme bahanesi çıkar ortaya. Onun bakış açısına göre hayatta soğuk bir insan değildim ama yazıda öyle olmak için çabalıyordum. Kendimi, en kırılgan, hassas ve gülünç yönlerimi kitapların ardına gizlemek için elimden geleni yapıyordum. Kız arkadaşımı şöyle yanıtlayabilirdim: "O adam için yazıyorum" ama daha şimdi bunu söylerken bile gerekçem başka birine ait oluyor.

Rosa'nın sözlerini yeniden düşündüm: "Hikâye muğlak bir kavram."

Benim için yazmak da kesinlikle bu. Muğlak ve hayal kırıklığı yaratan şeyler yazıyorum. Çocukken yazdığım tek tük masal da öyleydi. Ormanda büyüyen bir başak vardı.

"Nasıl olmuş bu?" diye sorardı dedem.

"Hiçbir fikrim yok."

Hikâye burada bitiyordu. Dedem bu kadarından memnundu. Ben de.

"Veronica'nın kendine özgü tarzı hiç komik olmayan şeylere değinirken bile çok komik. Raimo, kimlik ve hafıza arasında büyüleyici bir etkileşim gizliyor."

Booklist

"Zeki ve komik... Genç bir kadının keskin ve hassas bir büyüme hikayesi."

Marie Claire

"Alaycı bir mizah... gerçek ile kurmaca arasında neşeli bir dans gösterisi."

The Guardian

"İtalya'nın çok satan yazarı, otobiyografiyi selamlayıp geçmişe dair hatırladıklarımızın ne kadarının gerçek olduğunu sorguluyor."

Financial Times, 2023 En İyi Kitaplar Seçkisi

İtalyan edebiyatının genç ve ödüllü seslerinden Veronica Raimo'dan, sözünü sakınmayan, gülünç ve bir o kadar da aykırı bir büyüme ve özgürleşme hikâyesi.

Kaygı bozukluğu yaşayan aşırı kontrolcü bir anne, takıntılı işkolik bir baba, ailenin dâhisi ağabey ve hepsinin ortasında Vero'nun sorunlu yaşamı: Roma ve Berlin sokaklarında sürtmeler, sıkıntılı sevgililer, yazma tutkusu ve toplumda bir kadın olmanın dayattığı kalın kırılgan duvarlar...

Yalan Dolan, kurmacayla otobiyografinin sınırlarının birbirine karıştığı bir anlatı, kalabalık ortasında atılan müstehzi bir kahkaha.

Bir aileden bir yazar çıkarsa o aile bitmiş demektir.

ISBN 978-625-94467-0-7